

Gmina Bobowo

Załącznik

do uchwały Nr IV/22/15

Rady Gminy Bobowo

z dnia 27 lutego 2015 r.

Strategia Rozwoju Gminy Bobowo

na lata 2015-2024

przygotowana przez

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

1.	WSTĘP	7
1.1.	PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII GMINY BOBOWO	8
1.2.	METODYKA PRAC NAD STRATEGIĄ	9
1.3.	MIEJSCE DOKUMENTU WŚRÓD DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH	11
2.	DIAGNOZA SYTUACJI.....	14
2.1.	RYS HISTORYCZNY	15
2.2.	POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA	16
2.3.	PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO	17
2.4.	ZASOBY NATURALNE I WARUNKI PRZYRODNICZE GMINY	18
2.5.	ZASOBY KULTUROWE GMINY	20
3.	SFERA SPOŁECZNA	24
3.1.	DEMOGRAFIA	25
3.2.	RYNEK PRACY.....	33
3.2.1.	BEZROBOCIE	33
3.3.	UCZESTNICTWO W KULTURZE.....	34
4.	SFERA GOSPODARCZA	35
4.1.	SFERA GOSPODARCZA	36
5.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	39
5.1.	MIESZKALNICTWO	40
5.2.	SIEĆ KOMUNIKACYJNA	41
5.3.	SIEĆ WODOCIĄGOWA	42
5.4.	SIEĆ KANALIZACYJNA I GOSPODARKA ODPADAMI	43
5.5.	INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA.....	44
6.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.....	45
6.1.	EDUKACJA.....	46
6.2.	KULTURA.....	48
6.3.	OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	48

6.4.	BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	50
7.	ZARZĄDZANIE.....	52
7.1.	MOŻLIWOŚCI BUDŻETOWE GMINY.....	53
8.	ANALIZA STRATEGICZNA GMINY BOBOWO.....	55
8.1.	BILANS STRATEGICZNY GMINY BOBOWO	56
8.1.1.	BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	56
8.1.2.	BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA.....	58
8.1.3.	BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	60
8.2.	ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY BOBOWO	63
8.2.1.	POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ ..	64
8.2.2.	POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA.....	65
8.2.3.	POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	67
9.	WYBÓR STRATEGII GMINY BOBOWO	69
9.1.	ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY BOBOWO	70
9.2.	ANALIZA SWOT/TOWS GMINY BOBOWO	71
9.2.1.	ANALIZA SWOT GMINY BOBOWO NA PODSTAWIE WNIOSKÓW Z PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH	71
9.2.2.	ANALIZA SWOT/TOWS GMINY BOBOWO (ILOŚCIOWA)	74
9.3.	WIZJA ROZWOJU GMINY BOBOWO	80
10.	PROGRAMY STRATEGICZNE GMINY BOBOWO	81
10.1.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ”	82
10.2.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, TRANSPORTOWEJ I INFORMATYCZNEJ”	85
10.3.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „MĄDRZY I ZDROWI MIESZKAŃCY ŻYJĄCY W ZDROWYM ŚRODOWISKU”	89

10.4.	PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „WSZECHSTRONNY ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM GOSPODARSTW ROLNYCH I PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ”	94
11.	STRATEGIA GMINY BOBOWO A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE	97
11.1.	STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020, DŁUGOOKRESOWA STRATEGII ROZWOJU KRAJU POLSKA 2030	98
11.2.	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO.....	98
11.3.	STRATEGIA ROZWOJU POWIATU STAROGARDZKIEGO.....	100
11.4.	STRATEGIE ROZWOJU GMIN SĄSIADUJĄCYCH Z GMINĄ BOBOWO	100
11.5.	STRATEGIA ROZWOJU STAROGARDZKIEGO MIESKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO	101
11.6.	PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH.....	103
11.7.	PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2013-2016 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020	104
12.	WDRAŻANIE STRATEGII.....	105
12.1.	METODY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY BOBOWO NA LATA 2015-2024	106
12.1.1.	FINANSOWANIE DZIAŁAŃ REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGII	106
12.1.2.	SYSTEM MONITOROWANIA I EWALUACJI REALIZACJI STRATEGII	107
12.2.	SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.....	108
12.3.	PUBLIC RELATIONS STRATEGII GMINY BOBOWO	108
13.	ZAŁĄCZNIKI	110
	SPIS TABEL I RYSUNKÓW	120
	SPIS WYKRESÓW	122

SŁOWNIK UŻYTYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

Cel strategiczny	cel, jaki gmina chce osiągnąć w perspektywie czasowej niniejszego dokumentu;
Gmina	Gmina Bobowo
JST	jednostka samorządu terytorialnego
MSP	mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
NFOSIGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Polityka branżowa	opis działań kierunkowych i zasad postępowania w określonej dziedzinie, które posłużą do realizacji celów
Priorytet	określenie wagi konkretnego celu operacyjnego powodującego potrzebę jego realizacji przed innymi
Program	zbiór zadań (ew. projektów) wskazujący przedmiot podejmowanych działań, jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za ich wykonanie i nadzór oraz wskaźniki oceny stopnia osiągnięcia wyznaczonych celów
PRL	plan rozwoju lokalnego
Ustawa o finansach publicznych	ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm)
Ustawa o dochodach ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego	ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1115 z późn. zm.)
WFOSIGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Wizja gminy	wyobrażenie przyszłego, pożądanego stanu JST
WPF	wieloletnia prognoza finansowa – zgodna z ustawą o finansach publicznych
Wskaźnik	narzędzie pomiaru osiągnięcia celu lub realizacji programów, projektów i zadań
Zadanie	podstawowa jednostka realizacyjna służąca osiągnięciu wyznaczonych celów, wskazująca przedmiot zadania, osobę odpowiedzialną za wykonanie i nadzór, harmonogram realizacji, koszt realizacji i źródła finansowania
Zasady	wartości i przesłanki określające politykę branżową, będące podstawą do wyznaczania kierunków podejmowanych w ramach jej działań
Zrównoważony rozwój	rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integracja działań ekonomicznych, społecznych oraz przyrodniczych w celu utrzymania trwałości jego rezultatów oraz możliwości zaspokajania potrzeb poszczególnych społeczności współczesnego i przyszłych pokoleń

1. WSTEP

1.1. PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA STRATEGII GMINY BOBOWO

Strategia Gminy Bobowo opierać się będzie na szeregu konkretnych celów, których osiągnięcie będzie prowadzić do wymaganego efektu. Cele te łącznie będą składać się na uzupełniający się w każdym aspekcie plan rozwoju naszej Gminy. Na przyszłość niebagatelny wpływ ma szczegółowe planowanie oraz przestrzeganie i realizowanie wytycznych zaprezentowanych w niniejszym dokumencie. Jasne cele, które są efektem pracy wielu zaangażowanych ludzi pozwalają na jak najdoskonalszą realizację założeń. Tworzenie strategii, wdrażanie z dokładnym określeniem warunków na jakich mają się odbywać poszczególne zadania oraz zaangażowanie ludzi do tworzenia wspólnego dobra sprawi, że nasza Gmina stanie się jeszcze lepszym środowiskiem dla jej mieszkańców.

Każda z gmin jest inna. Strategia, z uwagi na swoją specyfikę, przygotowywana jest ze szczególną starannością, uwypuklając największe regionalne wartości wyróżniające daną gminę spośród innych. Uniwersalny model strategii nie jest dobrym rozwiązaniem dla niedużego obszaru, w którym dynamika zmian jest bardzo widoczna.

W związku z powyższym dobra strategia powinna zawierać następujące cechy:

- **unikalność** - musi być specyficzna dla danego środowiska;
- **rzetelność** - musi być oparta o opinię społeczną, aby miała realne wsparcie; jednocześnie powinna być też „wbudowana” w otoczenie (krajowe i unijne);
- **użyteczność** - musi przetwarzać dalekosiężne cele w konkretne zadania wykonywane w ramach kolejnych budżetów;
- **aktualność** - musi być okresowo weryfikowana.

Istotnym pytaniem, na które trzeba sobie odpowiedzieć tworząc strategię jest zawsze, jaki przyjąć horyzont czasowy? W niniejszej strategii postanowiono wykroczyć poza okres programowania przyjęty w Unii Europejskiej i przyjąć perspektywę do roku 2024.

Najważniejszym pytaniem pozostaje zatem:

W jakim miejscu chcemy być za dziesięć lat?

Dlaczego warto posiadać strategię rozwoju? Strategia jest dokumentem nakreślającym główne cele i kierunki przyszłego rozwoju gminy, uwzględniającym potrzeby społeczności lokalnej. Strategia winna być realizowana poprzez przygotowanie nowych i modyfikowanie już prowadzonych działań na terenie gminy. Działania te porządkuje się w programy odpowiadające celom strategicznym.

1.2. METODYKA PRAC NAD STRATEGIĄ

Przy tworzeniu niniejszego dokumentu postanowiono, posłużyć się metodą partycypacyjno-ekspertką. O spotkaniach powiadomieni byli wszyscy mieszkańcy poprzez ogłoszenia na stronie internetowej i na tablicach ogłoszeń w siedzibie Urzędu i w sołectwach. W części partycypacyjnej postanowiono poprosić o udział w pracach mieszkańców skupionych w istniejących organizacjach i zrzeszeniach (lista zaproszonych organizacji jest w załącznikach nr 6 i nr 7), ponadto zapytano mieszkańców o zdanie poprzez Rady Sołeckie. Ważną rolę w czasie prac odegrali radni Gminy. Wykorzystano także wiedzę i doświadczenie pracowników Urzędu Gminy oraz pracowników jednostek organizacyjnych. Głównym autorem wskazań kierunków rozwoju są zatem mieszkańcy. Rola ekspercka, pełniona przez firmę Remedis SA, polegała na porządkowaniu zadań i celów wskazanych przez uczestników procesu, uzupełnienie tychże na zintegrowanej analizie sytuacji Gminy, porównaniu uzyskanej w ten sposób strategii do innych, obowiązujących dokumentów (własnych Gminy, sąsiadów, innych dokumentów powiatowych, wojewódzkich, krajowych i unijnych) dotyczących Gminy Bobowo.

Po wstępnym przygotowaniu strategii, dokument był ponownie poddany szerokim konsultacjom społecznym tak, aby finalnie przygotowana strategia była szeroko akceptowaną wizją rozwoju Gminy.

Tworząc zamierzenia strategii kierowano się następującymi przesłankami:

- władze lokalne chcą pełnić rolę aktywnego inspiratora i koordynatora działań w gminie;
- współpraca różnych środowisk lokalnych może przynieść wiele dodatkowych korzyści niemożliwych do osiągnięcia indywidualnie;
- gmina chce być otwarta na kontakty zewnętrzne widząc w nich źródło rozwoju i innowacji;
- poprawa jakości życia mieszkańców całej gminy związana jest z poprawą sytuacji gospodarczej.

Prace nad strategią składały się z następujących elementów:

I. Określenie stanu aktualnego:

Diagnoza obejmuje przegląd najważniejszych elementów struktury społeczno-gospodarczej gminy. Szczególny nacisk położono na omówienie następujących zagadnień:

- sytuacji demograficznej i społecznej,
- stanu infrastruktury technicznej, w szczególności spraw infrastruktury telekomunikacyjnej, energetycznej i gazowniczej, kanalizacji, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, infrastruktury drogowej,
- stanu infrastruktury społecznej, w szczególności bazy materialnej oświaty i wychowania, zagadnień pomocy społecznej, służby zdrowia, kultury oraz sportu i rekreacji,
- sytuacji gospodarczej,
- problematyki przestrzennej i mieszkaniowej,

II. Określenie potencjału rozwojowego,

III. Zagregowana analiza możliwości rozwoju Gminy Bobowo,

IV. Wizja Rozwoju,

V. Określenie Programów Strategii Gminy,

VI. Koordynacja strategii z innymi dokumentami strategicznymi,

VII. Określenie zasad monitorowania i aktualizacji Strategii,

VIII. Przygotowanie i przedłożenie Radzie Gminy projektu Strategii.

W oparciu o powyższą metodę wyznaczone zostały kierunki rozwoju Gminy.

Przygotowana Strategia Rozwoju Gminy Bobowo obejmuje perspektywę do roku 2024.

Na poziomie szczegółowym zadanie to przejęte jest przez dokumenty operacyjne, w tym głównie Wieloletnią Prognozę Finansową i kolejne budżety.

Oprócz wiedzy i doświadczenia zespołu pracującego nad tworzeniem Strategii kierowano się zasadą wykorzystania dotychczasowych prac i propozycji zgłaszanych w Gminie. Innymi źródłami informacji były dokumenty strategiczne jednostek nadrzędnych:

- I. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020,
- II. Strategia Rozwoju Powiatu Starogardzkiego.

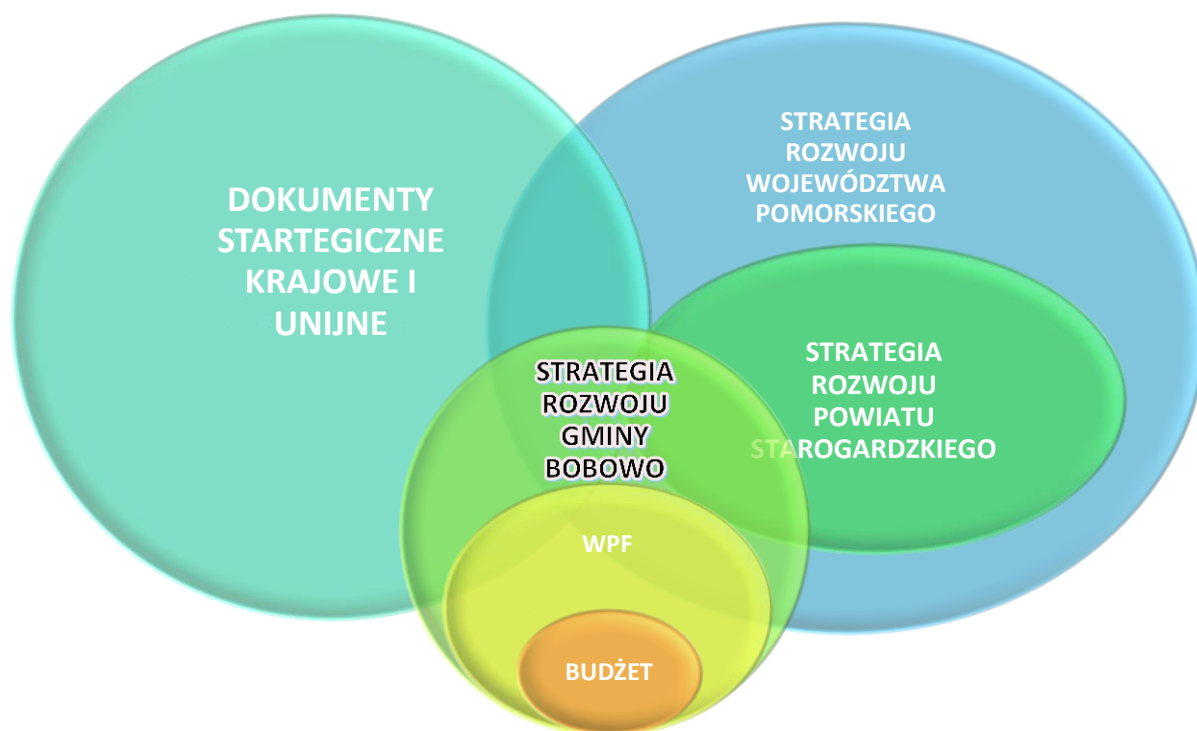
oraz dokumenty Gminy Bobowo:

- I. Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bobowo na lata 2007-2015,
- II. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Gminy Bobowo,
- III. Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wiejskiej Bobowo będącej udziałowcem Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o. na lata 2010-2013, z perspektywą na lata 2014-2017.

Ponadto korzystano ze stron internetowych podmiotów mieszczących się na terenie Gminy i danych statystycznych. Podczas spotkań związanych z pracą nad strategią zbierano informacje od przedstawicieli różnych środowisk Gminy, które następnie wykorzystano podczas przygotowywania niniejszego opracowania.

1.3. MIEJSCE DOKUMENTU WŚRÓD DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH

Schematycznie miejsce Strategii pośród innych podstawowych dokumentów dotyczących rozwoju jest następujące:

„Strategia rozwoju Gminy Bobowo na lata 2015-2024” jest centralnym dokumentem strategicznym Gminy. Jednak nie funkcjonuje samodzielnie. Immanentnymi składnikami strategii są strategie branżowe – np. „Strategia rozwiązywania problemów społecznych” czy też plany zagospodarowania przestrzennego.

Podstawowym dokumentem operacyjnym, służącym realizacji strategii jest obowiązująca wieloletnia prognoza finansowa (WPF), uchwalana dorocznie przez Radę Gminy. WPF pozwala na śledzenie postępów w realizacji Strategii.

Ze względu na naturalną potrzebę tworzenia dokumentów o charakterze strategicznym dla różnych obszarów aktywności przyjęto zasadę otwartości niniejszego dokumentu. Zmiany, uzupełnienia i modyfikacje polegać będą mogły zarówno na poprawianiu wprost dokumentu bazowego, jak i na dołączaniu innych dokumentów, jako uzupełnień Strategii.

Ogólnie dokumenty dotyczące rozwoju strategicznego gminy podzielić można na dwa obszary:

Dokumenty kierunkowe:

STRATEGIA – dokument nadrzędny względem innych aktów prawa miejscowego,

POLITYKI BRANŻOWE – opisy działań kierunkowych i zasad postępowania, szczegółowe dla poszczególnych branż (np. Plan Zagospodarowania Przestrzennego).

Dokumenty realizacyjne:

PLANY/PROGRAMY – zespoły projektów i zadań w określonej branży; mogą zawierać montaż finansowy,

PROJEKTY – zespoły powiązanych zadań realizowanych na podstawie harmonogramów, ze wskazanymi źródłami finansowania i wskaźnikami osiągnięcia celów,

ZADANIA – podstawowe jednostki realizacyjne, wskazujące: przedmiot zadania, osoby odpowiedzialne za wykonanie i osoby nadzorujące, termin rozpoczęcia i zakończenia realizacji zadania, sposoby realizacji, kwoty środków finansowych przeznaczonych na zadanie, sposób odbioru poprawności wykonania zadania, wskaźniki oceny osiągnięcia celów.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że oprócz dokumentów wewnętrznych – stworzonych wewnątrz jednostki samorządowej (lub dla niej obligatoryjnych, mimo innego pochodzenia) – istnieć mogą inne, zewnętrzne dokumenty dotyczące Strategii, które JST chce akceptować, mimo iż nie są obowiązujące od strony formalnej.

STRATEGIA ROZWOJU GMINY BOBOWO MA CHARAKTER OTWARTY

2. DIAGNOZA SYTUACJI

2.1. RYS HISTORYCZNY

Pierwsze wzmianki o Bobowie datuje się na II poł. XIII w., wówczas gdy założono pierwszą parafię i zbudowano pierwszy drewniany kościół. Parafię stworzył jeden z książąt pomorskich niebawem po zaprowadzeniu wiary chrześcijańskiej. Według lokalnej legendy z najwyższego wzniesienia wsi Bobowo, gdzie dziś stoi kościół, podczas swojej pielgrzymki do pogańskich Prus nauczał św. Wojciech. Legenda podaje również, że przez bród Węgiermucy – w miejscu, w którym dziś jest most na tej rzeczce (ul. Rzeczna) – przewożono zwłoki męczennika. Obecny kościół parafialny p.w. Św. Wojciecha został w późniejszym czasie rozbudowany o wielkośći obecnego prezbiterium gotyckiego z roku 1281 przez Zakon Krzyżacki w XIV w.

W wyniku pożaru latem 1906 r. oraz późniejszej odbudowy, która trwała do 1911 r. wygląd kościoła uległ znacznym zmianom i w takim kształcie pozostaje do dziś. Warto przypomnieć też o kościele ewangelickim, który w latach 1909-1911 wybudowała mieszkająca tu społeczność niemiecka. Przetrwał on do chwili zakończenia II wojny światowej, czyli do chwili opuszczenia tych terenów przez Niemców. Obecnie w tym miejscu znajduje się Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji. Na terenie Gminy znajduje się jeszcze kościół w Grabowie p.w. Objawienia Pańskiego oraz kościół filialny parafii Bobowo p.w. Św. Piotra i Pawła w Wysokiej.

Na uwagę zasługują również fakt, iż w 1866 r. w Bobowie powstał pierwszy na Pomorzu Gdańskim Bank Ludowy, którego siedzibę przeniesiono później do Skórcza. Należy wspomnieć również o Towarzystwie Rolniczym (kółko rolnicze), które powstało także w 1866 r. i jest jednym z najstarszych na ziemi starogardzkiej.

Rysunek 1 – Gmina Bobowo na mapie kraju

2.2. POŁOŻENIE, POWIERZCHNIA I SIEĆ OSADNICZA

Gmina położona jest w części południowej województwa pomorskiego, ok. 60 km od Gdańska - stolicy regionu i ok. 10 km od Starogardu Gd. - stolicy powiatu, ok. 10 km na północ od Skórcza, ok. 11 km na południowy zachód od Pelplina i ok. 11 km na północny wschód od Lubichowa. Teren Gminy graniczy administracyjnie z następującymi gminami: od zachodu i północy z Gminą Starogard Gd., od zachodu z Gminą Lubichowo, od wschodu

Rysunek 2 – Położenie gminy Bobowo (kolor żółty) w województwie pomorskim i powiecie starogardzkim

z Gminą Pelplin i Morzeszczyn a od południa z Gminą Skórcz. Największe miasta w otoczeniu Gminy to Starogard Gd., Pelplin i Skórcz. Administracyjnie Gmina Bobowo to część powiatu starogardzkiego i województwa pomorskiego. Bobowo jest jedną z najmniejszych, pod względem powierzchni, gmin województwa pomorskiego. Jej powierzchnia wynosi 51,67 km²¹, co daje 96 miejsce w woj. pomorskim.² Terytorium Gminy obejmuje swoim obszarem 6 sołectw - Bobowo, Grabowo, Grabowiec, Jabłówko, Smoląg i Wysoka. Gmina pod względem geograficznym położona jest w obszarze mezoregionu fizyczno-geograficznego Pojezierza Starogardzkiego.

¹ Według pomiarów geodezyjnych

² Według Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Bobowo na lata 2004-2006

Rysunek 3 – Gmina Bobowo (<http://pl.wikipedia.org/>)

Sieć osadniczą Gminy Bobowo przedstawia tabela 1.

TABELA 1 SIEĆ OSADNICZA W GMINIE BOBOWO (2013 r.)

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	% ogółu Gminy
	Gmina Bobowo	3046	100
1	Bobowo	1415	46,45
2	Jabłówko	364	11,95
3	Grabowiec	201	6,59
4	Wysoka	477	15,65
5	Grabowo	490	16,08
6	Smoląg	99	3,25

Źródło: Urząd Gminy Bobowo

2.3. PRZESTRZEŃ I ŚRODOWISKO

Warunki środowiska przyrodniczego, a także dość znaczne oddalenie od głównych aglomeracji miejsko-przemysłowych kraju, przesądzają o rolniczym charakterze Gminy oraz o wysokotowarowej produkcji rolnej. Bobowo zajmuje obszar 5160 ha³, z tego 4.024 ha użytków rolnych. Gmina Bobowo posiada korzystne warunki przyrodnicze, sprzyjające

³ Według pomiarów ewidencyjnych

rozwojowi rolnictwa. Warunki naturalne, w tym głównie jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej stwarzają wybitnie korzystne warunki do produkcji rolnej. Do granicy obszaru Natura 2000 z centrum Bobowa jest około 15 km.

2.4. ZASOBY NATURALNE I WARUNKI PRZYRODNICZE GMINY

Według podziału fizyczno– geograficznego opracowanego przez Jerzego Kondrackiego⁴ Gmina Bobowo leży w obrębie prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego, makroregionu Pojezierza Wschodnio – Pomorskiego, mezoregionu fizycznogeograficznego Pojezierze Starogardzkie.

Teren ten jest użytkowany wybitnie rolniczo. Jedyny większy kompleks leśny znajduje się w północnej części Gminy. Lasy zajmują około 11% powierzchni Gminy. Powierzchnia Gminy Bobowo jest mało urozmaicona. Morfologia terenu omawianej Gminy związana jest z fazą pomorską zlodowacenia północnopomorskiego i jest to typowa rzeźba młodoglacjalna. Dominują powierzchnie moreny dennej, przeważnie falistej, ale występują tu również niekiedy pagórki czołowomorenowe. Na całym obszarze Gminy występują w dużej ilości różnorodne zagłębienia, najczęściej bezodpływowe. Największą formą morenową jest tu jednak szeroka, przekraczająca w niektórych miejscach 2 km, i głęboko wcięta w podłoże dolina zalewowa, utworzona wskutek erozyjnej działalności rzeki Węgiermucy i jej prawobrzeżnego dopływu Beki. Około 2 km na południe od wsi Wysoka znajduje się najwyższe wzniesienie Gminy o wysokości 119,4 m n.p.m. Skomplikowana budowa geologiczna tego obszaru determinuje dużą zmienność przestrzenną w litologii utworów powierzchniowych. Większość obszaru Gminy zbudowana jest z piasków gliniastych lekkich i mocnych na glinie lekkiej. Pośród tych utworów wyrastają niekiedy pagóry moreny czołowej zbudowane głównie z glin, ale także z piasków i żwirów. Młodsze formy terenowe wypełnione są utworami holocenickimi – torfami, namułami, piaskami, łąkami czy osadami węglanowymi.

Na terenie Gminy Bobowo udokumentowano i zarejestrowano cztery złoża surowców naturalnych (mapa złóż – dostępna w Urzędzie Gminy Bobowo):

⁴ Kondracki J. 2001: Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa

- Kruszywo naturalne grube: pospółka i żwir,
- Kruszywo naturalne drobne: piasek (udokumentowano dwa złoża tego kruszywa),
- Osady węglanowe: kreda jeziorna i gytia wapienna.

TABELA 2 KLASYFIKACJA GEODEZYJNA GRUNTÓW W GMINIE BOBOWO (2013 r.)

Lp.	Klasyfikacja geodezyjna gruntów	Powierzchnia [ha]
1.	Obszar Gminy	5.160
2.	W tym: użytki rolne	4.024
3.	Grunty orne	3.109
4.	Sady	22
5.	Łąki	707
6.	Pastwiska	186
7.	W tym: lasy i grunty leśne	628
8.	W tym: pozostałe grunty i nieużytki	508

Źródło: Urząd Gminy Bobowo

Na obszarze Gminy Bobowo można wyróżnić następujące typy glebowe:

- Brunatne właściwe,
- Brunatne wylugowane,
- Bielicowe,
- Czarne ziemie,
- Torfowe,
- Mady.

Największe obszary zajmują gleby brunatne właściwe i brunatne wylugowane. Generalnie gleby brunatne są bardzo dobre dla rolnictwa, co w dużej mierze decyduje o rolniczym charakterze Gminy Bobowo. Gleby bielicowe zajmują dużo mniejsze obszary i ze względu na to, że są to gleby zaliczane do słabych, zajęte są one zazwyczaj przez nieliczne tutaj obszary leśne.

Sieć rzeczna na terenie Gminy Bobowo jest słabo wykształcona. Jedynym większym ciekim wodnym jest dopływ rzeki Wierzycy– Węgiermuca. Ma przebieg południkowy. Wpływa do Gminy Bobowo na południu z Gminy Skórcz. Przepływa przez siedzibę gminy–Bobowo. We wschodniej części Gminy płynie inny ciek wodny–Beka, który jest prawobrzeżnym dopływem Węgiermucy. Rzeka ta ma charakter kanału melioracyjnego. Pozostałe ciek wodne to Pliszka i kanał A Wysoka. Sieć hydrologiczną gminy uzupełnia znaczna liczba mniejszych kanałów melioracyjnych. Cała dolina Węgiermucy i Beki jest silnie zmeliorowana.

W Gminie nie ma większych zbiorników wodnych. Największe to jezioro Grabowo o powierzchni 5,67 ha oraz jezioro Rusek o powierzchni 2,63 ha.⁵

2.5. ZASOBY KULTUROWE GMINY

Gmina Bobowo nie ma charakteru typowo turystycznego, mimo to doskonałe warunki do wypoczynku znajdą tu zarówno amatorzy turystyki pobytowej zainteresowani zbieraniem owoców lasu jak również wędkarze. Na terenie Gminy znajdują się 2 obiekty zaliczone jako zabytki. Szczegółowy wykaz znajduje się w załączniku nr 4. W Gminie znajduje się również szereg obiektów, co do których postuluje się ochronę konserwatorską oraz 16 stref ochrony archeologicznej.

Rysunek 4 – Dwór Myśliwski w Mysinku (źródło kociewiaczy.pl)

Przez obszar Gminy przepływa rzeka Węgiermuca. Wspaniałe krajobrazy z lasami i niewielkimi oczkami wodnymi to niewątpliwa atrakcja dla turystów szukających odpoczynku w ciszy

⁵ Według dokumentu „Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Gminy Bobowo”

i spokoju, na łonie natury. Dobra komunikacja zarówno z Trójmiastem jak i Borami Tucholskimi to dodatkowy walor tej Gminy. Lasy Gminy Bobowo, mimo że stanowią tylko 11% powierzchni Gminy, stanowią prawdziwą atrakcję dla myśliwych i zbieraczy runa leśnego, a dwa czyste rybne jeziora: Grabowo i Rusek to raj dla wędkarzy. Ciekawostki przyrodnicze to: „Szwajcaria Kociewska” czyli tereny leśne i malownicze zakola rzeki Węgiernicy w okolicach Grabowca oraz miejsca lęgowe 8 gatunków ptaków (m.in. czapla siwa) na jeziorze Rusek. Na terenie Gminy znajduje się wiele zabytków budownictwa, architektury sakralnej i świeckiej.

- Kościół św. Wojciecha w Bobowie (przebudowany w 1906 r),
- Zbudowany z muru pruskiego Kościół w Grabowie z XVIII w. p.w. Objawienia Pańskiego, z późnorenesansowym ołtarzem, rokokową amboną i chrzcielnicą,
- Dwór myśliwski Mysinek z XIX w.,
- Szwedzki Szaniec - grodzisko z X-XI w. w Grabowie,
- Poniatówki w Smolągu,
- Drewniane budownictwo z przełomu XIX i XX w. w Smolągu, Bobowie.

Rysunek 5 – Kościół św. Wojciecha w Bobowie (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

Rysunek 6 – Poniatówka w Smolągu (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

Rysunek 7 – Poniatówka w Smolągu 2 (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

Rysunek 8 – Kościół Grabowo (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

Rysunek 9 – Kościół Wysoka (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

Rysunek 10 – Dom drewniany w Bobowie (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

Rysunek 11 – Nieczynny dworzec kolejowy w Bobowie (źródło: Urząd Gminy Bobowo)

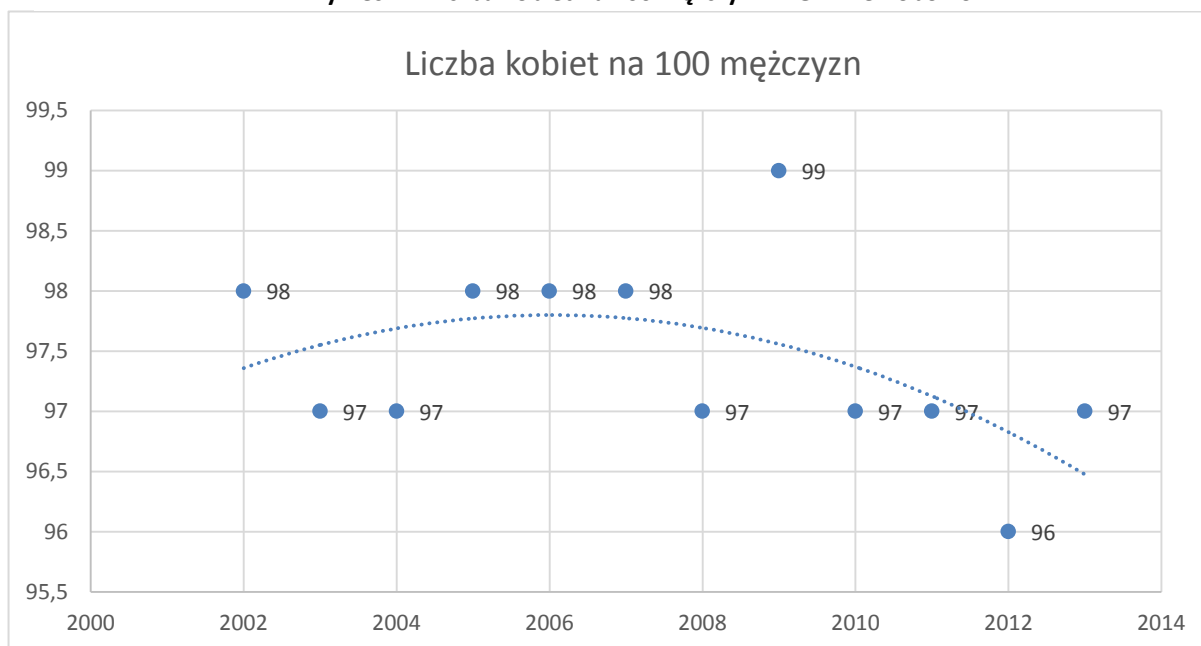
3. SFERA SPOŁECZNA

3.1. DEMOGRAFIA

Sytuacja demograficzna idealnie odzwierciedla typową gminę wiejską. Obecnie Gminę zamieszkuje 3069 (uwzględniono zameldowanych na pobyt czasowy) mieszkańców, w tym 1508 kobiet oraz 1561 mężczyzn. Mężczyźni mają nieznaczną przewagę liczebną nad kobietami (50,8%). Należy więc stwierdzić, że podział wg. płci jest niezwykle równomierny, nie tylko w roku 2013 ale także na przestrzeni wielu lat.

Wykres 1 – Liczba kobiet na 100 mężczyzn w Gminie Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Ludność ze względu na płeć dzieli się bardzo proporcjonalnie, jednak liczebność kobiet względem mężczyzn od 2008 roku ma tendencję malejącą. Liczbę mieszkańców Gminy w latach 2002 – 2013 przedstawia poniższa tabela.

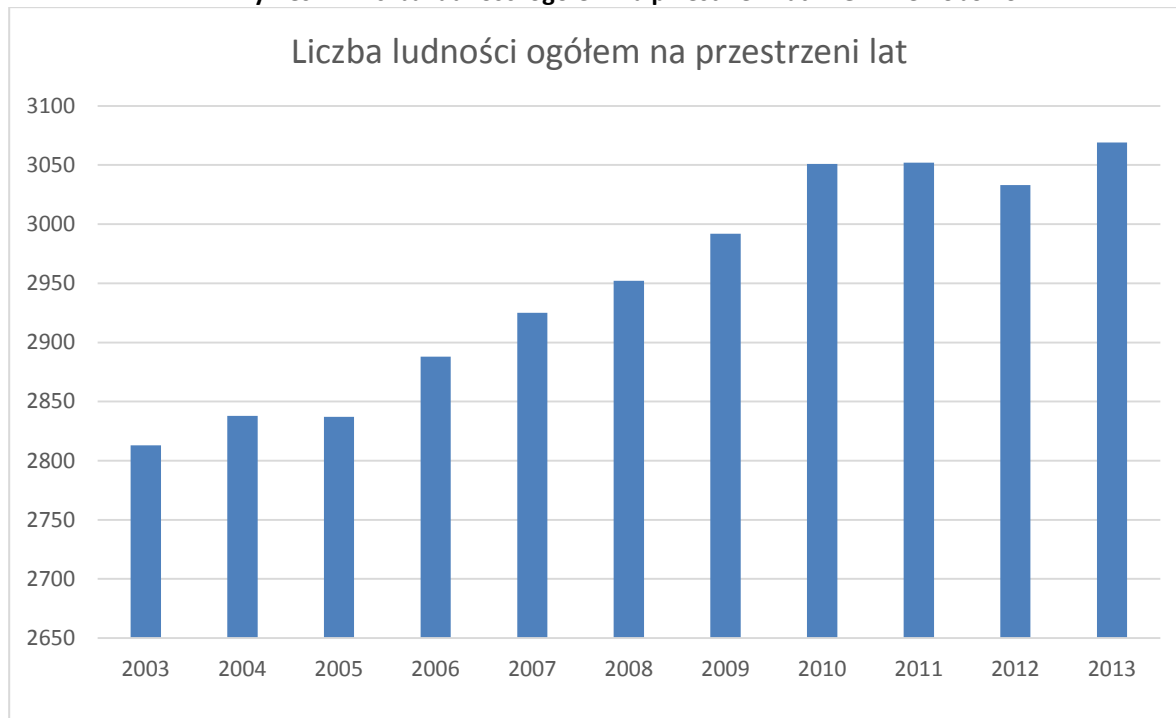
TABELA 3 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY BOBOWO W LATACH 2002-2013

Struktura wg płci	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ogółem	2794	2813	2838	2837	2888	2925	2925	2992	3051	3052	3033	3069
Mężczyźni	1411	1425	1439	1433	1460	1475	1499	1504	1550	1553	1549	1561
Mężczyźni [%]	50,50	50,65	50,70	50,51	50,55	50,42	51,24	50,26	50,80	50,88	51,07	50,86
Kobiety	1383	1388	1399	1404	1428	1450	1453	1488	1501	1499	1484	1508
Kobiety [%]	49,50	49,35	49,30	49,49	49,45	49,58	48,76	49,74	49,20	49,12	49,93	49,14

Źródło: Bank Danych Lokalnych

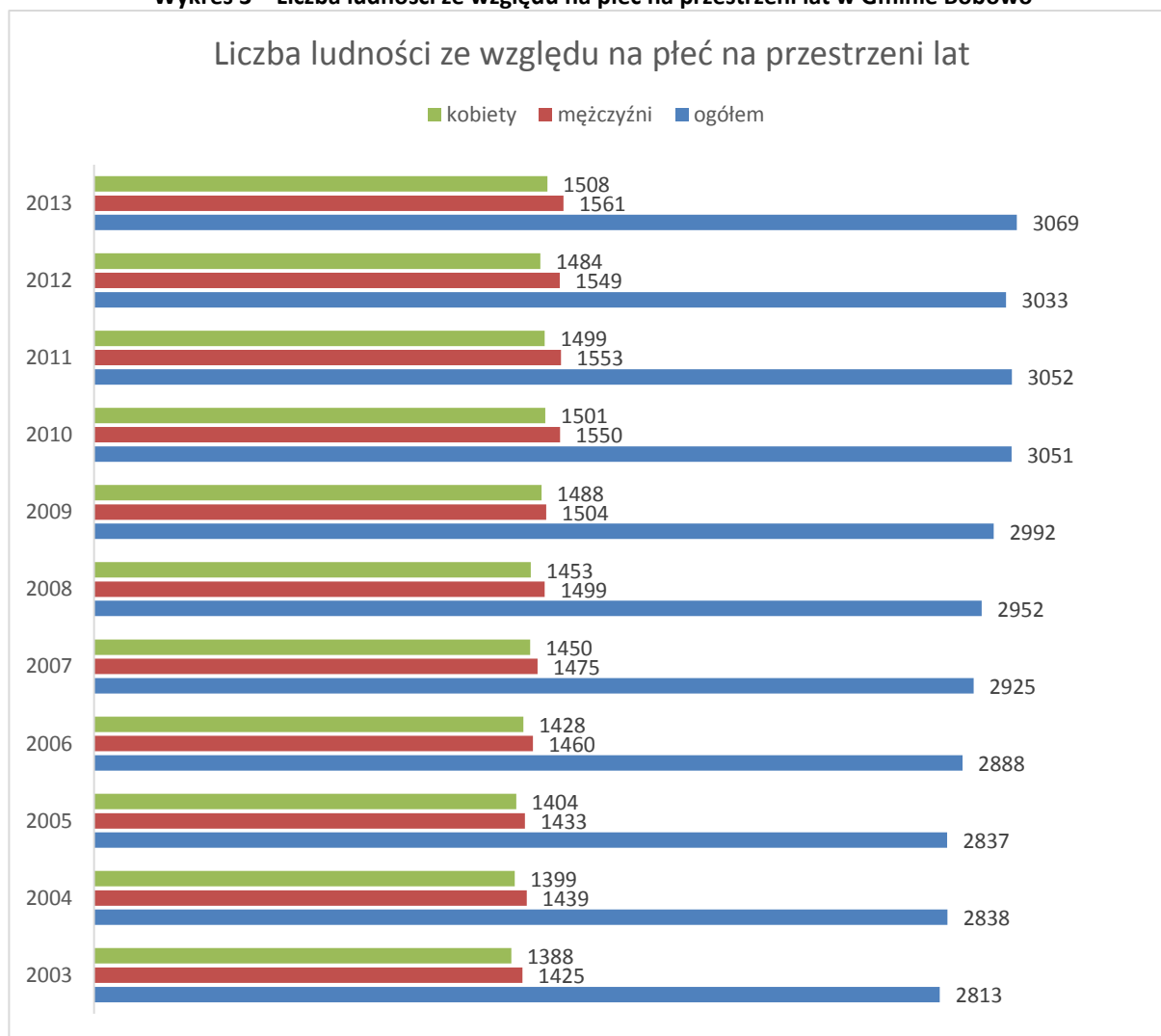
Jednym z największych sukcesów Gminy wydaje się być stały wzrost liczby ludności. Generalna liczba ludności na terenie Gminy wzrosła przez 10 lat o ok. 15%. Jest to wynik rewelacyjny biorąc pod uwagę wyniki ogólnopolskie, gdzie odnotowywany jest spadek liczby ludności spowodowany także zagraniczną migracją.

Wykres 2 – Liczba ludności ogółem na przestrzeni lat w Gminie Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 3 – Liczba ludności ze względu na płeć na przestrzeni lat w Gminie Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W gminie Bobowo zauważalna jest stała nadwyżka grupy mężczyzn nad grupą kobiet. Może to wynikać z typowo rolniczego charakteru Gminy.

Gęstość zaludnienia Gminy na tle powiatu i województwa przedstawia tabela 4.

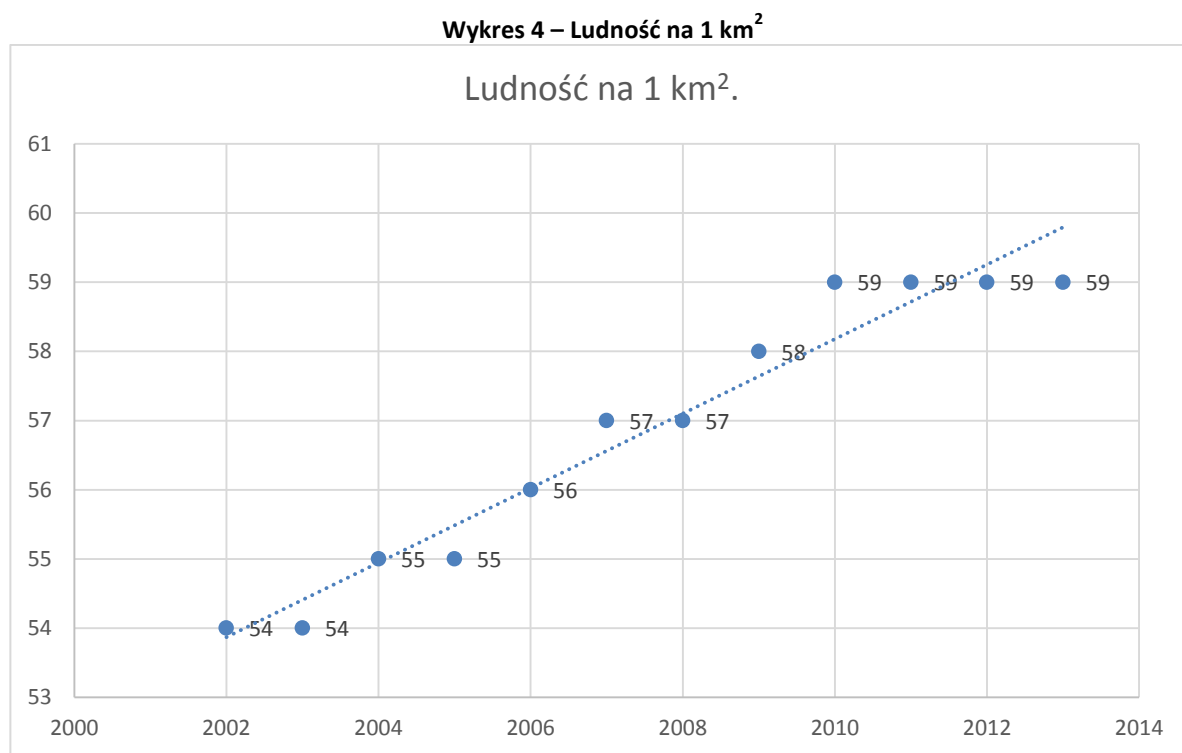
TABELA 4 GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA GMINY BOBOWO NA TŁE WOJEWÓDZTWA I POWIATU

Jednostka terytorialna	Ludność na 1 km ²		
	2011	2012	2013
Województwo pomorskie	125	125	125
Powiat Starogardzki	94	94	95
Gmina Bobowo	59	59	59

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gęstość zaludnienia na terenie Gminy świadczy o tym, że Gmina nie cierpi na ujemne saldo migracji, którym naznaczone są tego typu gminy na terenie Polski. Wartości są nieduże z uwagi

na niską liczebność mieszkańców Gminy, jednak stała tendencja rosnąca jest potencjalnie dobra i wskazuje, że Gmina nie jest zagrożona pustoszeniem.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Od roku 2006 do roku 2010 w Gminie można było zaobserwować dodatnie saldo migracji. W latach 2011 i 2012 występowało ujemne saldo migracyjne. Ostatnio znów Gmina Bobowo może pochwalić się większą ilością zameldowań niż wymeldowań. Na teren Gminy najwięcej osób napływa z miast. Jest to naturalne zjawisko w całej Polsce, gdzie ludzie uciekają z wielkich miast do spokojnych gmin wiejskich. Naturalną migracją są jednak również przemieszczenia między wsiami. Ciekawym zjawiskiem są natomiast zameldowania osób z zagranicy od roku 2005. Jest to zaledwie kilka osób, jednak jest to pozytywny wpływ Unii Europejskiej oraz otworzenia granic między państwami. Wymeldowania z terenu Gminy odbywają się na podobnych zasadach co zameldowania i wartościowo nie odbiegają znacznie od drugiej grupy. Jednak wymeldowania poza granice kraju można już zauważyć w roku 2002. Gmina jednak charakteryzuje się względną stałością zamieszkujących tu osób. Średnio co roku 0,009% ludności Gminy wymeldowuje się, co nie jest alarmującą wartością.

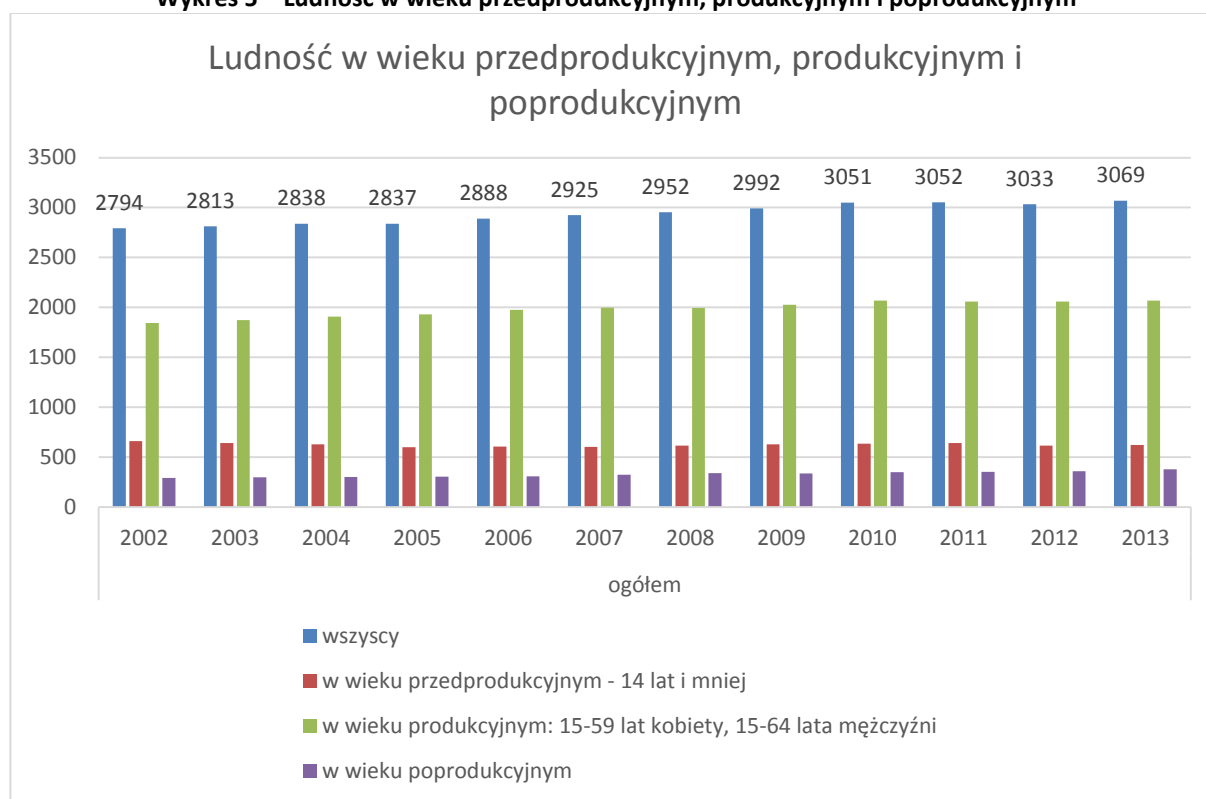
TABELA 5 SALDO MIGRACJI W GMINIE BOBOWO W LATACH 2011-2013

	SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH		SALDO MIGRACJI ZAGRANICZNYCH		SALDO MIGRACJI OGÓŁEM
	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	KOBIETY	
2013	-1	7	0	1	5
2012	-11	-14	1	0	-24
2011	-3	-7	0	1	-9

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na poniższym wykresie możemy zauważyć, że i Gmina Bobowo nie uniknie społeczeństwa starzejącego się. Należy zwrócić uwagę, że osób w wieku poprodukcyjnym z roku na rok przybywa. Jednak pocieszający jest fakt, że urodzenia są na stałym poziomie z niewielkimi wahaniami w zależności od roku. Ludności w wieku produkcyjnym z roku na rok przybywa.

Wykres 5 – Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Cechami specyficznymi Gminy Bobowo są: relatywnie młoda struktura wieku ludności, przeciętna stopa bezrobocia, wysoki wskaźnik aktywności pracowniczej i wysoki współczynnik aktywności zawodowej. Struktura ludności według wieku jest bardzo nierówna z uwagi na kolejne niższe i wyższe demograficzne. Zauważalna jest stagnacja rodności oraz niewielki wzrost umieralności w Gminie. Jednak pierwszy wskaźnik jest cały czas wyższy niż drugi. Odnotowane liczba urodzeń żywych na terenie Gminy w roku 2013 to 37, natomiast zgonów było 30. Przyrost naturalny jest dodatni i wynosi 7.

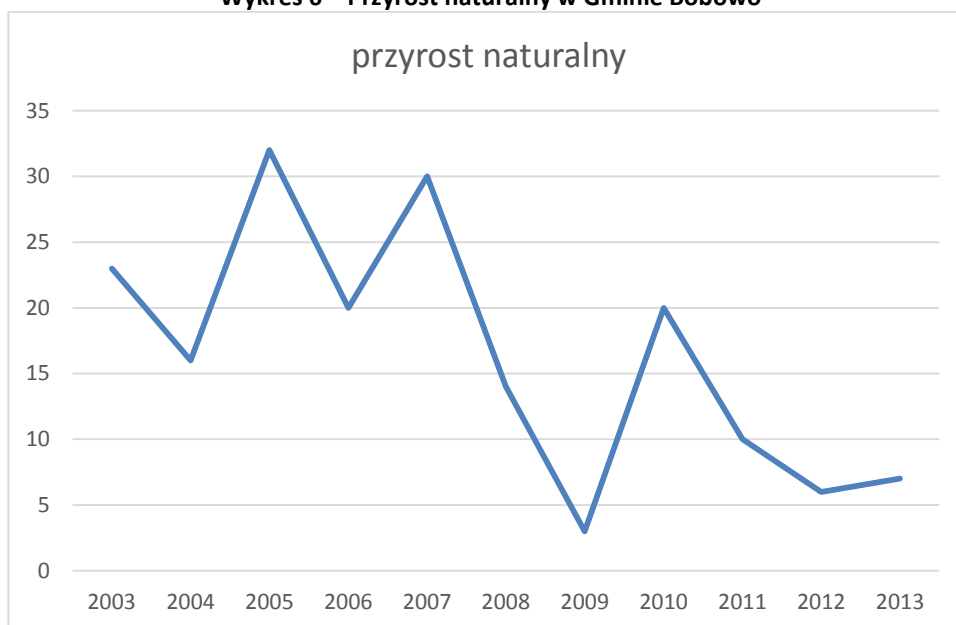
TABELA 6 URODZENIA ŻYWE, ZGONY I PRZYRÓST NATURALNY W GMINIE BOBOWO

	OGÓŁEM			MĘŻCZYŹNI			KOBIETY		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Urodzenia żywe	34	29	37	18	11	14	16	18	23
Zgony	24	23	30	12	15	14	12	8	16
Przyrost naturalny	10	6	7	6	-4	0	4	10	7

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Stosunek liczby zgonów do liczby urodzeń ma tendencję do zrównania się. Liczba urodzeń żywych z roku na rok malała (wyjątek rok 2013), natomiast liczba zgonów rośnie. Umieralność wśród mieszkańców Gminy powinna zwrócić uwagę na jakość usług medycznych, ponieważ obecny jej stan może być niewystarczający.

Przyrost naturalny Gminy charakteryzuje poniższy wykres.

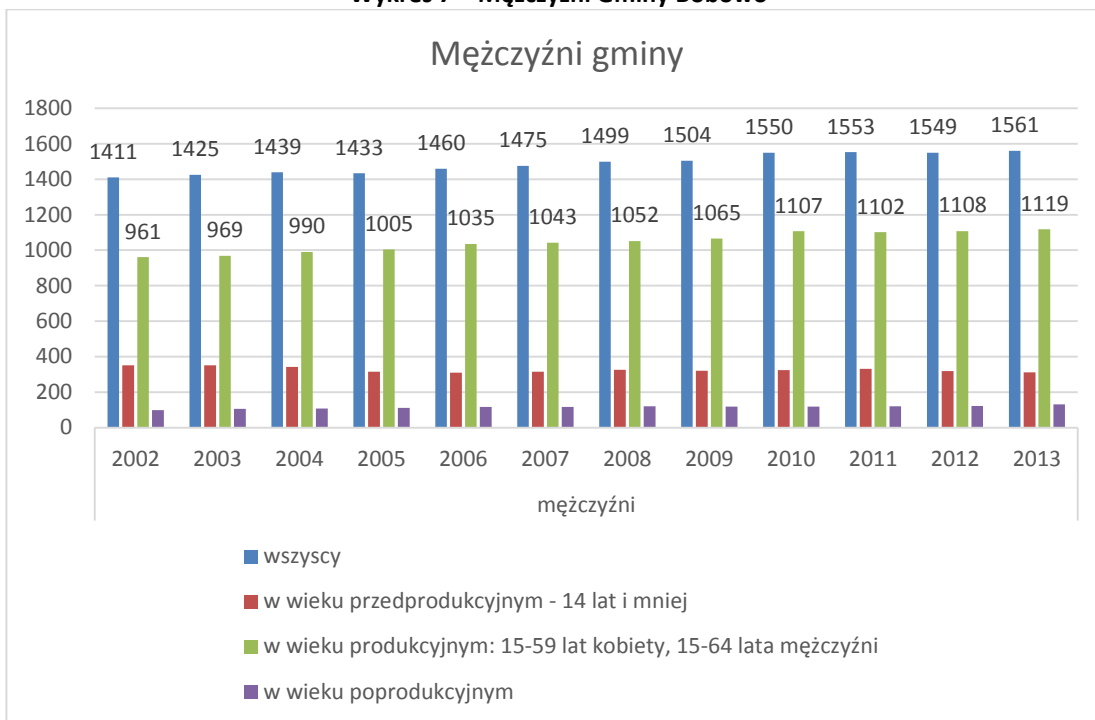
Wykres 6 – Przyrost naturalny w Gminie Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na powyższym wykresie również możemy zauważyć, że do 2007 roku przyrost naturalny obrazował się stałością z pewnymi wahaniami, jednak między rokiem 2007, a 2009 odnotowano bardzo duży spadek ilości urodzeń. W 2009 roku miał miejsce gwałtowny przyrost. Mogło to być spowodowane przemianami politycznymi na tle ogólnokrajowym. Niestety od 2010 roku następuje tendencja spadkowa, tym razem powolna, co jest bardziej niebezpiecznym zjawiskiem.

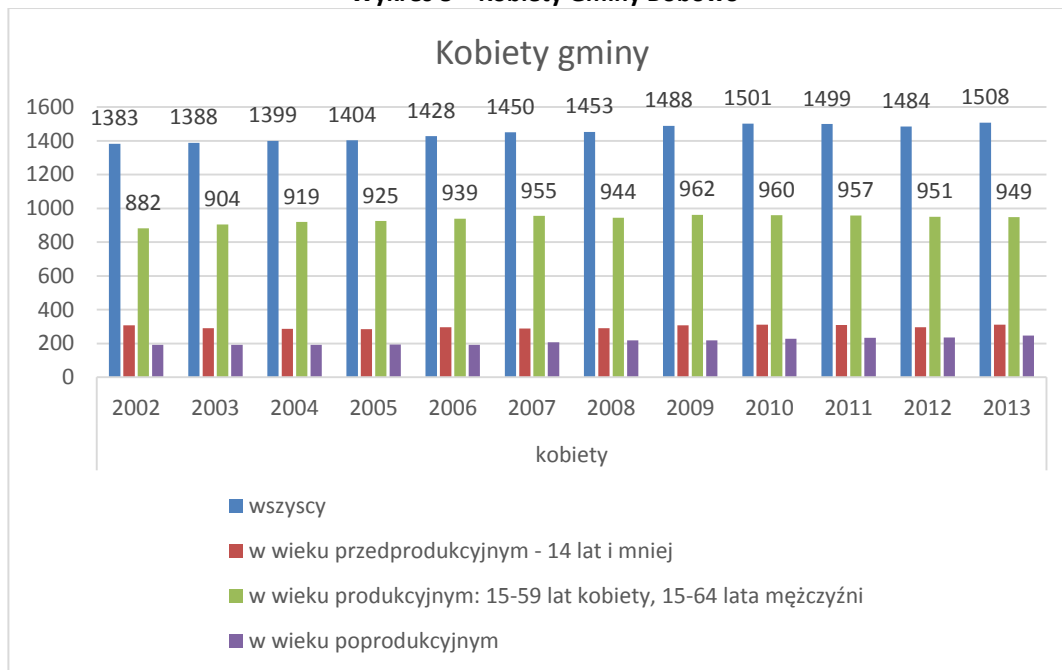
Strukturę wiekową ludności Gminy Bobowo prezentują poniższe wykresy.

Wykres 7 – Mężczyźni Gminy Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

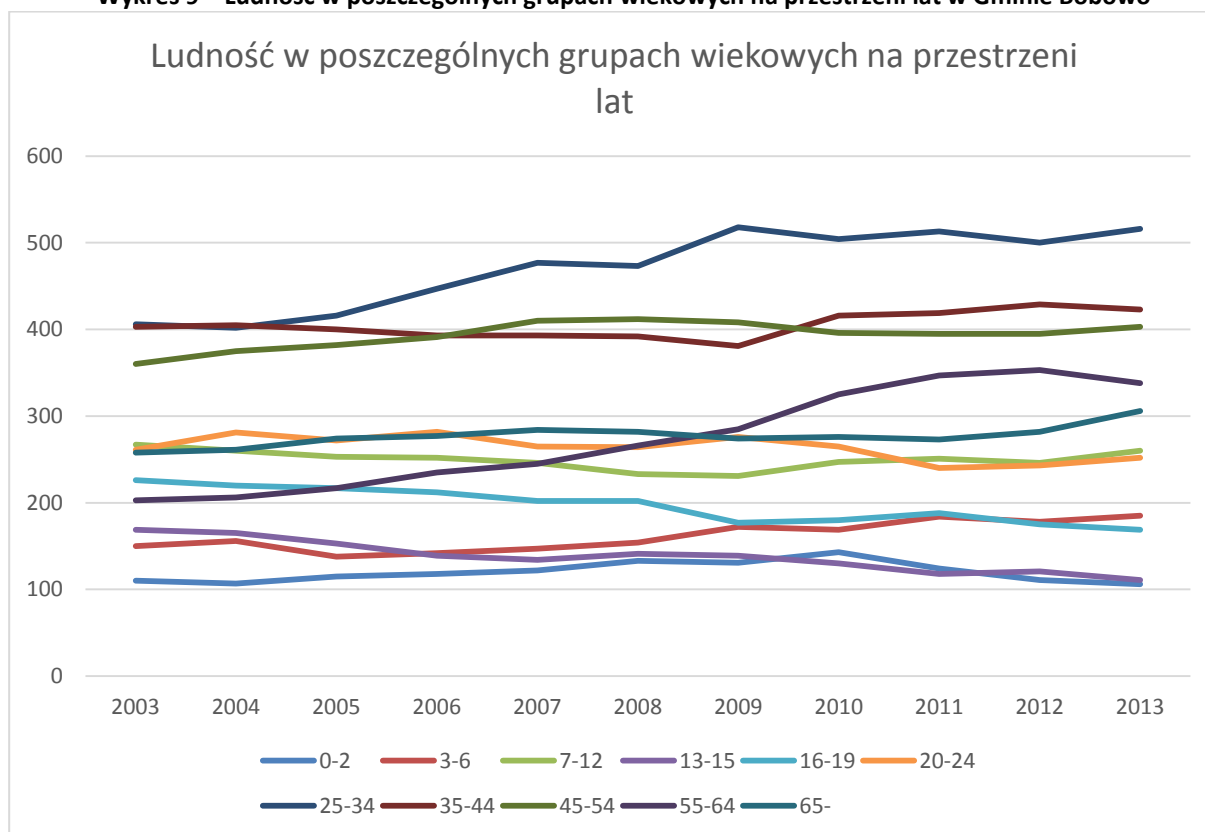
Wykres 8 – Kobiety Gminy Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Na powyższych dwóch wykresach można zauważyć, że główną grupą przyrostową dla osób w wieku produkcyjnym są mężczyźni. Wynika to z poprzednich analiz dotyczących proporcji między grupą kobiet a mężczyzn w Gminie.

Wykres 9 – Ludność w poszczególnych grupach wiekowych na przestrzeni lat w Gminie Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Powyższy wykres obrazuje bardzo dobrze graniczny moment, gdzie grupa dwudziestolatków jest wartościowo zbliżona (punkt przecięcia to 2009 rok) do grupy starszej. Mówi to tym, że grupa osób w wieku emerytalnym zyskuje przewagę liczebną nad osobami, które przystępują do podjęcia pracy w niedługim czasie. Warto także zwrócić uwagę, że osoby w wieku 25-34 lata są grupą zdecydowanie cały czas dominującą jeżeli chodzi o liczebność i co lepsze posiada niewielką tendencję rosnącą.

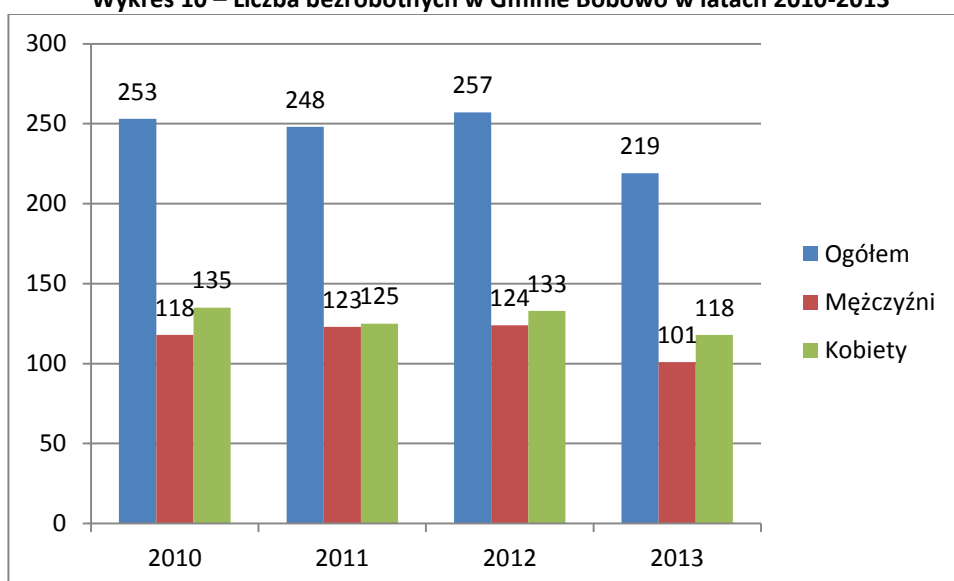
W ostatnich latach spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz systematyczny wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Te informacje oraz fakt, że w przyszłości grupa osób w wieku poprodukcyjnym będzie licznie zasilana przez grono osób znajdujących się aktualnie w wieku produkcyjnym, świadczy o tym, że prognozy demograficzne dla Gminy Bobowo wyglądają mało korzystne. Z pewnością powyższe tendencje będą wymagały przystosowania usług społecznych do potrzeb seniorów.

3.2. RYNEK PRACY

3.2.1. BEZROBOCIE

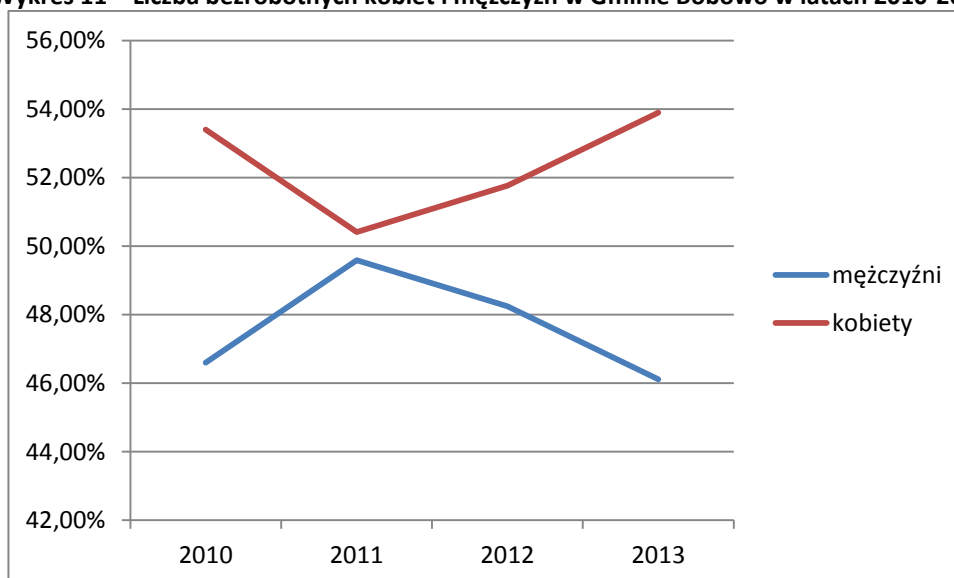
Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Starogardzie Gdańskim na dzień 31 marca 2014 roku w Gminie Bobowo pozostawało zarejestrowanych 195 bezrobotnych. Wśród bezrobotnych większą liczebnie grupą były kobiety, które stanowiły 116 ogółu bezrobotnych w Gminie. Należy dodać, że poziom bezrobocia odnotowany w statystykach instytucji rynku pracy może być różny od rzeczywistej liczby informującej o osobach pozostających bez pracy. Wśród 2068 osób, będących w wieku produkcyjnym z końcem 2013 roku, bez zatrudnienia pozostawało 219 osób.

Wykres 10 – Liczba bezrobotnych w Gminie Bobowo w latach 2010-2013

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 11 – Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w Gminie Bobowo w latach 2010-2013

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Powyższe wykresy pokazują jak zmieniała się struktura bezrobocia pomiędzy kobietami a mężczyznami na przestrzeni dziesięciu lat. Prawdopodobnie z uwagi na niską liczebność tej grupy dynamika jest dość duża. Obecnie jednak można zauważyć dysproporcję pomiędzy tymi dwoma grupami.

Optymistycznym faktem jest to, że liczba bezrobotnych na przestrzeni lat ulega zmniejszeniu, biorąc pod uwagę również to, że liczba ludności Gminy wzrasta.

Stopa bezrobocia w powiecie starogardzkim w latach 2011-2013, w stosunku do województwa oraz kraju była znacznie wyższa. W ostatnich latach bezrobocie w powiecie utrzymuje się na stałym poziomie i na 31 grudnia 2013 roku wynosiło 19,3%.

TABELA 7 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE, WOJEWÓDZTWIE I KRAJU W LATACH 2011-2013

Rok	Stopa bezrobocia w powiecie starogardzkim	Stopa bezrobocia w województwie pomorskim	Stopa bezrobocia w Polsce
2013	19,3%	13,3%	13,4%
2012	20,9%	13,4%	13,4%
2011	20,1%	12,5%	12,5%

Źródło: Bank Danych Lokalnych

3.3. UCZESTNICTWO W KULTURZE

Poniżej przedstawiony jest plan ważniejszych imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie Gminy Bobowo.

TABELA 8 PLAN WAŻNIEJSZYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH W GMINIE BOBOWO

Imprezy w Gminie Bobowo	
Styczeń	Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy (Hala Sportowa w Bobowie)
Styczeń, Luty	Ferie Zimowe z GOKSiR-em
Marzec	Turniej Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Bobowo (Hala Sportowa w Bobowie), Gminny Konkurs Gwary Kociewskiej (ZSP w Bobowie)
Marzec, Kwiecień	Turniej Sołectw Gminy Bobowo - Wielkanoc na Kociewiu (Hala Sportowa w Bobowie)
Maj	Bobowski Bieg Uliczny (Boisko sportowe w Bobowie), Dzień Strażaka,
Maj, Czerwiec	Dzień Dziecka (Kompleks boisk Orlika w Bobowie)
Czerwiec, Lipiec, Sierpień	Piknik (Festyn) Rodzinny (Obiekty sportowe przy ZSP w Bobowie), Noc Świętojańska nad Jeziorem Rusek, Festyny Wiejskie w Smołągu, Jabłówku i Wysokiej, Piknik z Końmi (Boisko sportowe w Bobowie), Festyn Smażonej Cebuli i Przegląd Zespołów Grgających Muzykę Taneczną na Rynku w Bobowie, Pożegnanie Lata i Dożynki Gminne,
Wrzesień	Festyn Wiejski Pieczonego Ziemniaka w Jabłówku
Listopad	Turniej Niepodległościowy Halowej Piłki Nożnej (Hala Sportowa w Bobowie)
Grudzień	Sylwester na Rynku (Targowisku)

4. SFERA GOSPODARCZA

4.1. SFERA GOSPODARCZA

W Gminie Bobowo liczba funkcjonujących podmiotów gospodarczych systematycznie rośnie. Działają one głównie w takich sekcjach, jak: handel i usługi w zakresie napraw (65), budownictwo (29), przetwórstwo przemysłowe (24) oraz transport i gospodarka magazynowa (10).

TABELA 9 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W LATACH 2011-2013

Rok	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów w sektorze publicznym	Liczba podmiotów w sektorze prywatnym
2013	203	9	194
2012	190	9	181
2011	174	9	165

Źródło: Bank Danych Lokalnych

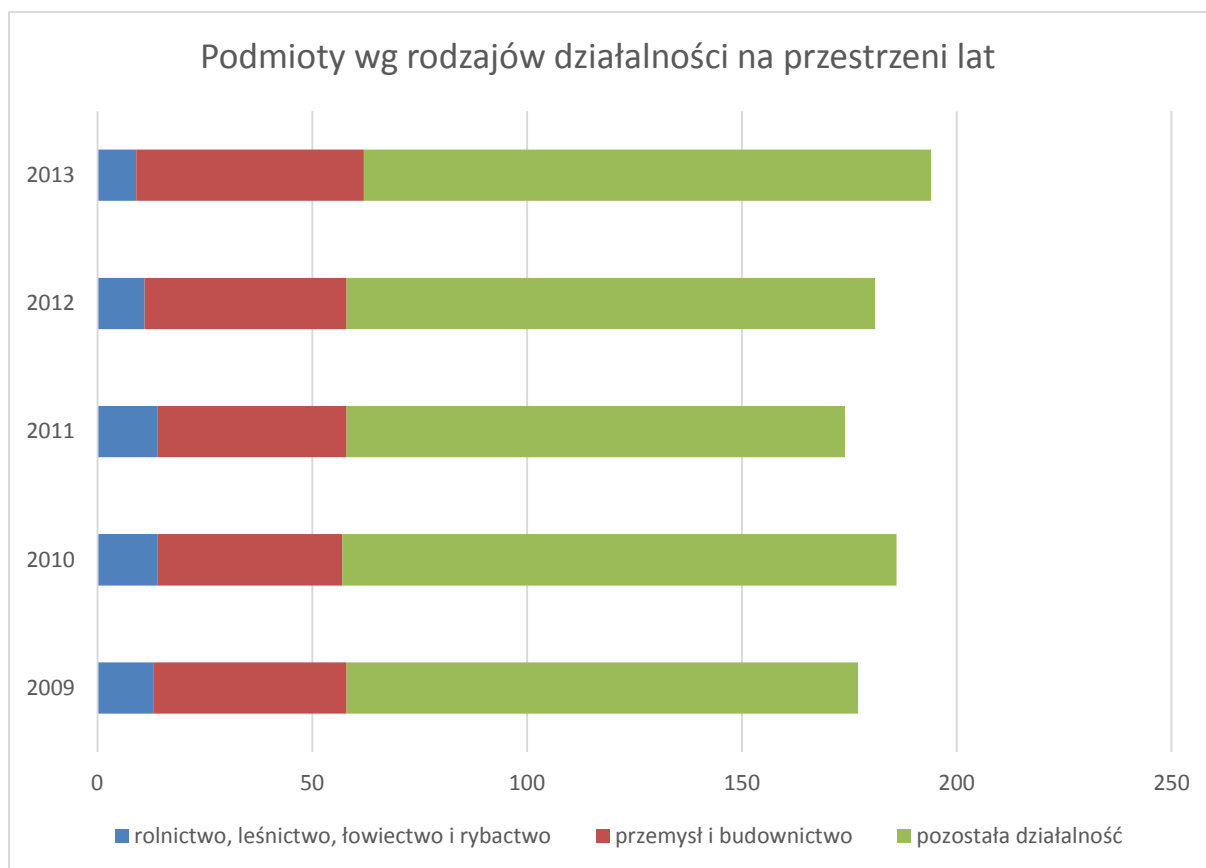
Szczegółowe dane przedstawia tabela 10.

TABELA 10 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD) W 2012 I 2013 ROKU

Sekcja	2012		2013	
	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Sektor publiczny	Sektor prywatny
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	0	11	0	9
Przetwórstwo przemysłowe (C)	0	21	0	24
Budownictwo (F)	0	26	0	29
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	0	62	0	65
Transport i gospodarka magazynowa (H)	0	10	0	10
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	0	2	0	2
Informacja i komunikacja (J)	0	1	0	1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	0	3	0	2
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	0	1	0	1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	0	7	0	7
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (N)	0	1	0	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	2	3	2	3
Edukacja (P)	4	1	4	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	1	3	1	5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	2	2	2	2
Pozostała działalność (S,T,U)	0	18	0	22

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wykres 12 – Podmioty wg rodzajów działalności na przestrzeni lat

Źródło: Bank Danych Lokalnych

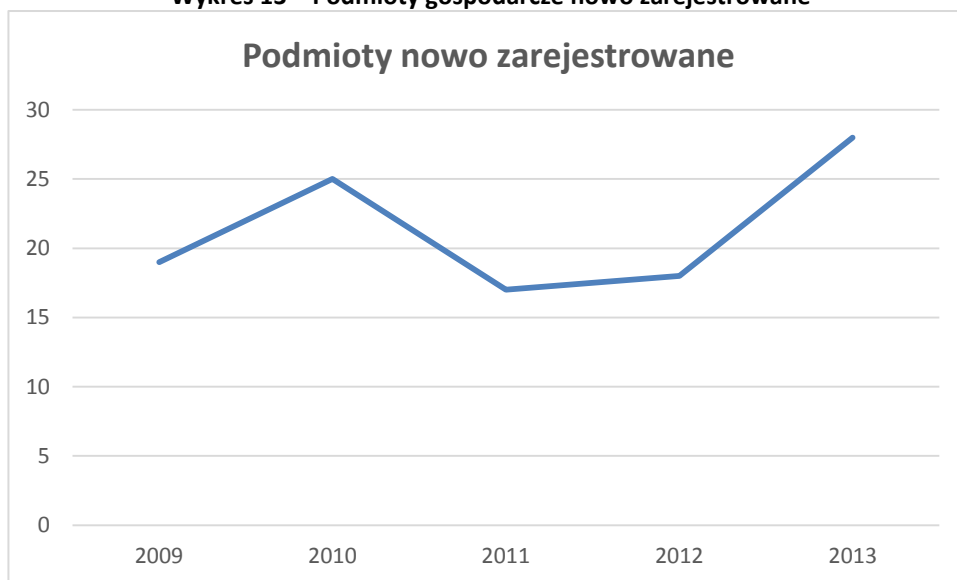
Wykres wskazuje, że podmiotów zajmujących się rolnictwem jest najmniej, jednak nie oznacza to, że rolnictwo nie jest popularne na terenie Gminy. Prawdopodobnie występują tutaj duże gospodarstwa rolne, skupiające większość branży rolniczej.

Według danych Urzędu Gminy Bobowo na koniec 2013 roku w rejestrze REGON były zarejestrowane **203** podmioty gospodarcze.

Ważniejsze podmioty gospodarcze w Gminie Bobowo:

- Met-Pol - Producent mebli metalowych,
- HYDRO-FOREST - Roboty związane z budową obiektów inżynierii wodnej,
- ZAKŁAD USŁUGOWO-PRODUKCYJNY "STOLKOC" - Produkcja mebli biurowych i sklepowych,
- AGRO-FARM - Sprzedaż hurtowa zboża, nieprzetworzonego tytoniu, nasion i pasz dla zwierząt,
- "Brastal" s.c. - Produkcja konstrukcji metalowych i ich części.

Wykres 13 – Podmioty gospodarcze nowo zarejestrowane

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Liczba przybywających przedsiębiorstw na terenie Gminy waha się w granicach 17-25 rocznie, jednak w ostatnim roku liczba ta została przekroczona. Czas pokaże czy ta tendencja zostanie utrzymana. Wynik jednak jest imponujący biorąc pod uwagę wskaźnik ogólnopolski.

5. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

5.1. MIESZKALNICTWO

Zasoby mieszkaniowe, czyli ogół mieszkań zamieszkanymi i niezamieszkanymi znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się obiektów zbiorowego zamieszkania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej), pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków). W Gminie Bobowo zasoby mieszkaniowe kształtują się w następujący sposób:

TABELA 11 ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY W LATACH 2010-2013

Rok	Liczba mieszkań komunalnych	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]
2013	7	14	281	40	13
2012	9	19	426	47	19
2011	10	22	473	47	19

Źródło: Urząd Gminy Bobowo, Bank Danych Lokalnych

TABELA 12 NOWO ODDANE BUDYNKI MIESZKALNE W GMINIE W LATACH 2010-2013

Rok	Liczba nowych budynków mieszkalnych oddanych do użytkowania
2013	13
2012	16
2011	9

Źródło: Urząd Gminy Bobowo

Na terenie Gminy znajduje się 697 mieszkań, które składają się na około 649 budynków mieszkalnych. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2012 roku wynosiła 95,9 m².

TABELA 13 STRUKTURA MIESZKAŃ W GMINIE W LATACH 2010-2013

Rok	Liczba mieszkań	Liczba izb	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m ²]	Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m ²]
2013	705	3128	68.254	96,8	22,2
2012	697	3174	66.868	95,9	22,0
2011	686	3117	65.494	95,5	21,5
2010	680	3085	64.795	95,3	21,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Dodatki mieszkaniowe, czyli forma pomocy świadczona przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, wypłacane są gospodarstwom domowym, które ze względu na trudną sytuację ekonomiczną, nie są w stanie pokrywać kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania.

TABELA 14 DODATKI MIESZKANIOWE PRYZNANE PRZEZ GOPS W LATACH 2010-2013

Rok	Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych	Wartość przyznanych dodatków mieszkaniowych (w zł)
2012	96	19.190
2011	98	16.269
2010	96	14.335

Źródło: Bank Danych Lokalnych

5.2. SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Gminę obsługuje PKS Starogard Gdański. Najwięcej kursów autobusów odbywa się na linii Bobowo – Starogard Gdański. Na terenie wsi Smoląg i Grabowiec brak jest komunikacji autobusowej, odbywają się tam jedynie kursy autobusów związane z dowozami dzieci do szkół w Bobowie i Jabłowie. W Gminie działają również dwaj prywatni przewoźnicy PHU „Owsiak” oraz P.U.P.H. MATEO Sp. J. Jeśli chodzi o komunikację kolejową to przez obszar Gminy przebiega nieczynna linia kolejowa relacji Starogard – Jabłowo – Bobowo – Pączewo – Skórcz.

W Bobowie istnieje nieczynna stacja PKP. Gmina posiada dogodnie położenie komunikacyjne poprzez dostęp do drogi krajowej nr 1 poprzez drogę wojewódzką 222 i 229 oraz do drogi krajowej 22. Na obszarze Gminy znajdują się:

- 2 drogi wojewódzkie, o łącznej długości 7,9 km,
- 4 drogi powiatowe, o łącznej długości 14,4 km,
- Drogi gminne o łącznej długości 133 km.

5.3. SIEĆ WODOCIĄGOWA

Długość czynnej sieci wodociągowej w Gminie w 2013 roku wynosiła 61,2 km bez przyłączy. Liczba przyłączy wynosiła 553 sztuki. Pobór wody w 2013 roku wynosił 52,8 dam³. **Woda dostarczana mieszkańcom do spożycia spełnia wszelkie wymogi sanitarne i ogólnie oceniana jest, jako dobra.**

TABELA 15 CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄGOWEJ

Rok	Długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	Ilość połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych [szt.]	Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej
2013	61,2	553	52,8	2266
2012	56,0	543	57,5	2225
2011	54,4	491	49,8	2165
2010	54,4	478	51,0	2148

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zaopatrzenie Gminy Bobowo w wodę odbywa się z jednego wodociągu wiejskiego grupowego (wieś Bobowo – Wysoka, Jabłówko, Grabowo) z ujęciem zlokalizowanym w Bobowie. Ujęcie składa się z:

- 3 studni głębinowych,
- Stacji wodociągowej z uzdatnianiem,
- Ujęć indywidualnych.

Niektóre części pewnych wsi nie posiadają jeszcze zbiorowych urządzeń dla zaopatrzenia w wodę. Mieszkańcy zaopatrują się w wodę ze studni indywidualnych.

5.4. SIEĆ KANALIZACYJNA I GOSPODARKA ODPADAMI

We wsi Jabłówko uruchomiono kanalizację sanitarną w 2013 roku natomiast w II etapie w 2014 r. oddano do użytku sieć kanalizacyjną w Jabłówku i w Bobowie. Jest to część sieci kanalizacyjnej funkcjonującej na obszarze aglomeracji Jabłowo wyznaczonej rozporządzeniem Nr 97/06 Wojewody Pomorskiego z dnia 28.12.2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Jabłowo (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 9 poz. 318)

Wykaz odcinków kanalizacji sanitarnej wraz z przepompowniami ścieków na terenie Gminy Bobowo:

- odcinek sieci wraz z pompowniami przekazany pod zarząd Gminie Starogard Gdański (Jabłówko) 2009-2012 (oddano do użytku w 2012 r.) :

Łącznie: 3.378,76 m

w tym:

- PVC Ø 200:	448,11 m
- PVC Ø 160:	40,65 m
- PE tłoczony:	2.890,00 m
- Pompownia:	2 szt.
- Pompy:	4 szt.

- sieć wraz z pompowniami w Bobowie oraz pozostała część w Jabłówku 2011-2014 (oddano do użytku w 2014 r.):

Łącznie: 10.944,86 m

w tym:

- PVC Ø 200:	5.809,00 m
- PVC Ø 160:	2.126,86 m
- PE tłoczony:	3.009,00 m
- Pompownia:	5 szt.
- Pompy:	10 szt.

RAZEM: 14.323,62 m sieci na terenie Gminy Bobowo⁶

⁶ Opracowano na podstawie danych projektowych w zakresie oraz dokumentów dotyczących przekazania urządzeń kanalizacyjnych przez Gminę Starogard Gdański

W celu realizacji zadań wynikających z reformy systemu gospodarki odpadami komunalnymi gmina Bobowo, wraz z okolicznymi 21 Gminami udziałowcami powołanego w czerwcu 2003 r. Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych „Stary Las” Sp. z o.o. wspólnie zrealizowały budowę nowoczesnej Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Starym Lesie. Następnie utworzyły związek międzygminny pod nazwą Związek Gmin Wierzyca z siedzibą w Starogardzie Gdańskim, którego podstawowym zadaniem jest wykonywanie zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze gmin – uczestników Związku. Związek Gmin Wierzyca z siedzibą w Starogardzie Gdańskim jest wpisany do Rejestru Związków Międzygminnych pod pozycją 301 z dnia 30 października 2012 roku. Statut Związku jest ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego pod pozycją 3762 z dnia 22 listopada 2012 roku.

5.5. INFRASTRUKTURA ENERGETYCZNA

Na terenie Gminy istnieje sieć niskich i średnich napięć. Obsługę tych sieci prowadzi Zakład Energetyczny w Starogardzie Gdańskim. W tym obszarze nie przebiegają linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia. W Gminie nie ma Głównego Punktu Zasilania. Dostawcą energii elektrycznej dla Gminy Bobowo jest Energa Gdańska Kompania Energetyczna, a za sprawność systemu odpowiada ENERGA Zakład Starogard Gdański. Stan zasilania Gminy jest wystarczający. W rejonie Gminy funkcjonuje sieć zasilająca 110 kV. W skład infrastruktury zasilającej Gminę Bobowo w energię elektryczną wchodzi GPZ „Starogard Gdański” oraz GPZ „Majewo”. Na terenie Gminy funkcjonuje również sieć elektroenergetyczna 15kV i 0.4 kV, która jest siecią bezpośrednio zasilającą odbiorców komunalno-bytowych, z sektora handlu i usług oraz odbiorców przemysłowych.⁷

⁷ Na podstawie Strategii Rozwoju Starogardzkiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Tom I

6. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

6.1. EDUKACJA

Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego odpowiada za utrzymanie i rozwój bazy materialnej szkół i placówek oświatowych. Odpowiedzialność ta dotyczy wymiaru ekonomicznego oraz rozciąga się również na sferę zobowiązań wobec społeczności Gminy w zakresie tworzenia systemu edukacyjnego, który młodzieży stworzy szanse osobistego rozwoju, a środowisku zapewni cywilizacyjny awans. Gmina Bobowo dąży do tworzenia takich warunków funkcjonowania szkół i placówek oświatowo–wychowawczych, które zapewniają powszechność, celowość oraz wysoką jakość systemu edukacyjnego. Aktualnie funkcjonująca sieć szkół i przedszkoli zapewnia optymalne warunki do realizacji zadań oświatowych w Gminie. Obiekty oświatowe, ich wyposażenie (pracownie komputerowe, sale gimnastyczne), a także odpowiednie kwalifikacje nauczycieli są przedmiotem dokładnej analizy władz Gminy. Wyraźnie widać także podejmowane działania wychowawcze, ukierunkowane na kształtowanie pożądanych społecznie postaw i właściwy rozwój osobowości młodego pokolenia. Strategia rozwoju systemu edukacji oparta została na próbie budowania demograficznego ładu w środowisku lokalnym poprzez dialog rodziców, nauczycieli i władz Gminy, podejmowanie prawidłowych decyzji dotyczących bazy materialnej, służącej kształceniu, opiece i wychowaniu oraz racjonalnego wykorzystania środków finansowych przeznaczonych na ten cel.

Szkoły Samorządowe znajdujące się na terenie Gminy Bobowo: Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bobowie oraz Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Bobowie.

Prognozy demograficzne wskazują na ogólną tendencję zmniejszania się liczby uczniów, tak w szkołach podstawowych, jak również w gimnazjach. Trend ten ma charakter stały, zgodny z ogólnymi trendami demograficznymi w Polsce.

TABELA 16 EDUKACJA W GMINIE BOBOWO

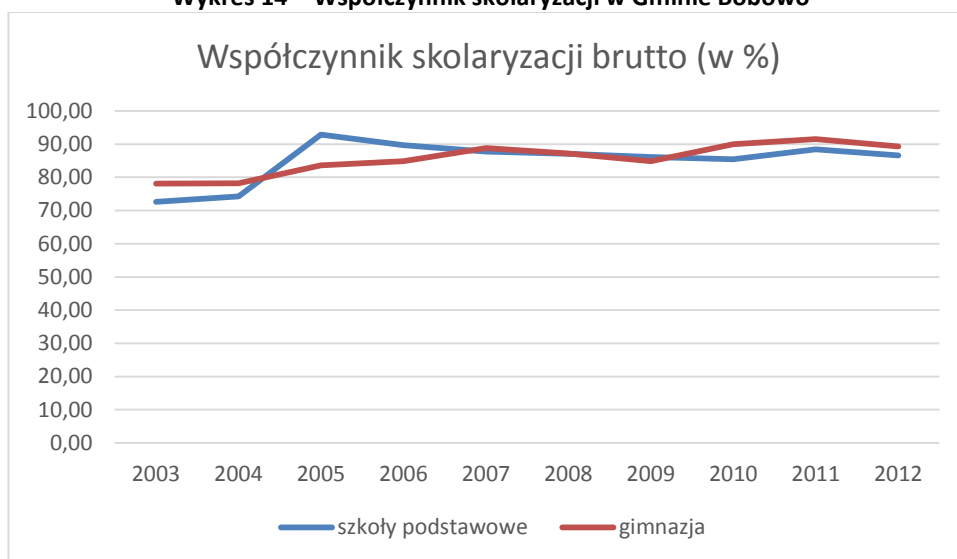
	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Placówki wychowania przedszkolnego	2	2	2
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	93	102	100
Szkoły podstawowe	1	1	1
Uczniowie szkół podstawowych	211	222	213
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie gimnazjum	117	108	108
Uczniowie przypadający na jeden komputer z dostępem	8	15	21

do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkole podstawowej			
Uczniowie przypadający na jeden komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów w szkole gimnazjalnej	6	4	4
Komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku przez uczniów w szkołach podstawowych	25	15	10
Komputery z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku przez uczniów w szkole gimnazjalnej	21	25	25

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Stopa skolaryzacji to odsetek osób uczących się obliczany w stosunku do liczby ludności w określonym przedziale wiekowym, według podziału na odpowiednie etapy kształcenia. W Gminie Bobowo współczynnik skolaryzacji jest wysoki.

Wykres 14 – Współczynnik skolaryzacji w Gminie Bobowo

Źródło: Bank Danych Lokalnych

6.2. KULTURA

Aktywność mieszkańców Gminy przejawia się również poprzez korzystanie z materiałów Gminnej Biblioteki Publicznej w Bobowie.

TABELA 17 PLACÓWKI KULTURALNE W GMINIE BOBOWO

Rok	Biblioteki i filie	Pracownicy	Księgozbiór	Czytelnicy w ciągu roku	Wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz
2013	1	1	11364	370	5605
2012	1	1	11170	340	4647
2011	1	1	10917	370	5057
2010	1	1	10735	391	5150

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Urząd Gminy Bobowo

Na terenie Gminy znajduje się również Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji.

6.3. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Na terenie Gminy funkcjonuje jeden punkt apteczny. Usługi związane z opieką zdrowotną skupione są w Bobowie. Gminny Ośrodek Zdrowia funkcjonował do 30.09.2011 r. od 01.10.2011 r. usługi zdrowotne świadczy ZOZ MEDPHARMA S.A. w Starogardzie Gdańskim w budynku po Gminnym Ośrodku Zdrowia. Gmina Bobowo jako właściciel budynku wydzierżawił go na okres 6 lat.

TABELA 18 LICZBA ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W LATACH 2005-2013

Rok	Liczba zakładów opieki zdrowotnej w latach 2005-2013			
	2010	2011	2012	2013
NZOZ i ZOZ	1	1	1	1

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobowie. Ośrodek realizuje zadania wynikające z m.in. ustawy o pomocy społecznej i świadczeniach rodzinnych, np. koordynuje rozwiązania problemów społecznych w Gminie. Jego oferta skierowana jest do mieszkańców Gminy Bobowo, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialno-bytowej i zdrowotnej. W wykonywaniu zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współdziała z różnymi podmiotami, m.in. z organami wykonawczymi Gminy i sołectw, innymi jednostkami organizacyjnymi Gminy, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą społeczną.

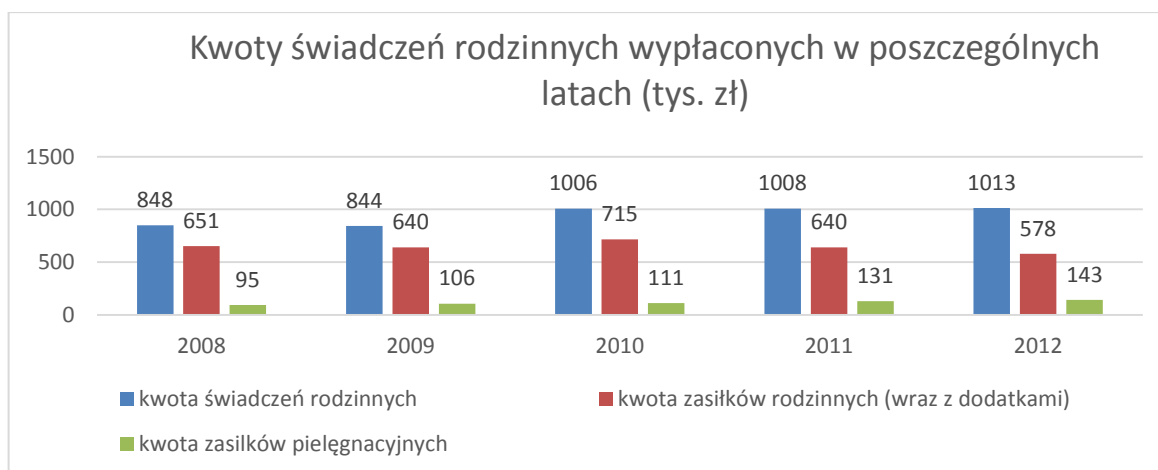
TABELA 19 WYKAZ GOSPODARSTW DOMOWYCH I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Rok	Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej	Osoby w gospodarstwie, które korzystają ze środowiskowej pomocy społecznej
2012	83	269
2011	84	265
2010	92	312

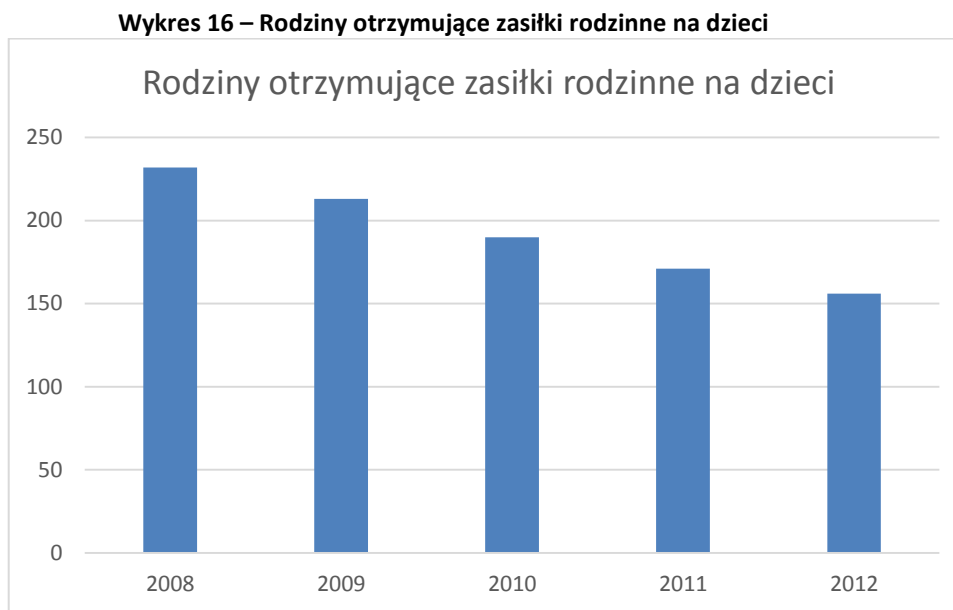
Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez Gminę, a realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. W latach 2011-2013 najczęściej udzielanymi mieszkańcom Gminy formami wsparcia były pomoc finansowa i rzeczowa, głównie w postaci zasiłków celowych i w naturze, zasiłków stałych, okresowych oraz posiłku. **Liczba gospodarstw domowych korzystająca z pomocy społecznej ma tendencję spadkową.** Poniższy wykres przedstawia kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w Gminie Bobowo w latach 2008-2012.

Wykres 15 – Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w poszczególnych latach w Gminie Bobowo

Jednak sukcesem jest fakt, że rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci jest z roku na rok coraz mniej. Może to świadczyć o wyższym poziomie materialnym mieszkańców gminy. Zwłaszcza przyrównując ten wynik do skali ogólnopolskiej.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

6.4. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty, w tym również zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej, reguluje ustawa o samorządzie gminnym, która traktuje powyższe jako zadania własne Gminy.

Do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego zobowiązane są wszystkie organy władzy i administracji państwowej, szczególnie instytucje wyspecjalizowane w zapewnieniu bezpieczeństwa publicznego, jak np. Policja, Państwowa Straż Pożarna, które w realizacji swoich zadań wspierane są przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych.

Swój wkład w poprawę efektywności działania ww. służb mają władze Gminy, które wspierają OSP w Bobowie zarejestrowaną w Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Wolontariat ratowniczy ma długą historię w Gminie, jednostka powstała 85 lat temu.

Celem zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie przeciwpożarowej, co roku w budżecie Gminy zabezpiecza się środki finansowe z przeznaczeniem na utrzymanie

jednostek OSP i zapewnienie ich gotowości bojowej, zakupy sprzętu przeciwpożarowego, wyszkolenie i prowadzenie remontów baz lokalowych. Jednostka OSP, wchodzące w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, dodatkowo dotowane są z budżetu Państwa.

W 2013 roku na terenie powiatu Starogardzkiego, **wykryto 2859 przestępstw o różnym charakterze**. Wskaźnik wykrywalności sprawców wynosi 71,0%.

TABELA 20 STATYSTYKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE POWIATU STAROGARDZKIEGO

Rok	Przestępstwa ogółem	Przestępstwa o charakterze kryminalnym	Przestępstwa o charakterze gospodarczym	Przestępstwa drogowe	Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	Przestępstwa przeciwko mieniu	Wskaźnik wykrywalność i sprawców przestępstw – ogółem [%]
2013	2859	1981	358	396	99	1417	71,0
2012	3120	2201	427	399	103	1793	69,3

Źródło: Bank Danych Lokalnych

7. ZARZĄDZANIE

7.1. MOŻLIWOŚCI BUDŻETOWE GMINY

W 2012 roku dochody Gminy na 1 mieszkańca wynosiły 2919,04 zł, natomiast w roku 2013 dochód ten wynosił 3171,35 zł. Dochody własne w 2012 roku stanowiły w dochodach ogółem budżetu Gminy 26,1%.

TABELA 21 DOCHODY BUDŻETU GMINY WG DZIAŁÓW W 2011, 2012 I 2013 ROKU

	2011 [%]	2012 [%]	2013 [%]
Dochody ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	5,3	5,2	10,5
Transport i łączność	-	-	0,1
Gospodarka mieszkaniowa	1,5	2,0	1,3
Administracja publiczna	0,7	0,5	0,4
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	-	-	-
Różne rozliczenia	43,8	51,3	47,3
Oświata i wychowanie	5,8	1,3	1,4
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	16,2	18,6	17,6
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,0	1,1	1,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	-	0,1	-
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	-	-	-
Kultura fizyczna	8,8	-	-
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	16,3	19,9	20,2
Pozostałe	0,6	-	-

Źródło: Urząd Gminy Bobowo

W 2012 roku wydatki Gminy na 1 mieszkańca wynosiły 2981 zł.

TABELA 22 WYDATKI BUDŻETU GMINY WG DZIAŁÓW W 2011, 2012 I 2013 ROKU

	2011 [%]	2012 [%]	2013 [%]
Wydatki ogółem	100,0	100,0	100,0
Rolnictwo i łowiectwo	4,6	17,0	26,8
Transport i łączność	1,4	2,2	2,8
Gospodarka mieszkaniowa	1,7	2,1	1,3
Administracja publiczna	10,9	10,6	9,7
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,2	1,1	0,7
Różne rozliczenia	-	-	-
Oświata i wychowanie	37,3	37,4	32,4
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	21,5	21,8	19,7
Edukacyjna opieka wychowawcza	1,4	1,3	1,3
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1,5	1,7	1,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,8	3,2	2,6
Kultura fizyczna	13,5	0,4	0,3
Działalność usługowa	-	-	-
Ochrona zdrowia	1,0	0,4	0,3
Pozostałe	1,2	0,8	0,6

Źródło: Urząd Gminy Bobowo

8. ANALIZA STRATEGICZNA GMINY BOBOWO

8.1. BILANS STRATEGICZNY GMINY BOBOWO

W celu sformułowania Strategii Rozwoju Gminy Bobowo dokonano bilansu strategicznego Gminy. Bilans strategiczny polega na systematycznej, wielokryterialnej analizie podmiotu. Podstawą prac były dwa dokumenty:

- I. Ustawa o samorządzie gminnym określająca zadania własne gminy;
- II. Agenda 21 określająca zasady zrównoważonego rozwoju.

W oparciu o te dwa źródła określono listę czynników sukcesu podzielonych na trzy grupy. Następnie w ramach każdej grupy określono wagi poszczególnych czynników (sumujące się do 100%) i oceniono każdy z czynników w skali 1-3 (1 – czynnik na słabym stopniu rozwoju, 2 – średnim, 3 – dobrze rozwinięty). Wartość wynikająca z iloczynu wagi i oceny dała wynik poszczególnych cech.

8.1.1. BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

W tabeli przedstawiono bilans w obszarze „rozwoju społeczności lokalnej”.

TABELA 23 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

I	Rozwój społeczności lokalnej	waga	ocena	wartość
I/1	ludność	10%	2	0,20
I/2	bezrobocie (miejsca pracy)	10%	2	0,20
I/3	edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	15%	2	0,30
I/4	ochrona zdrowia i opieka społeczna	10%	2	0,20
I/5	budżet	15%	2	0,30
I/6	współpraca z otoczeniem	10%	2	0,20
I/7	kultura	10%	2	0,20
I/8	sport i rekreacja	10%	2	0,20

I	Rozwój społeczności lokalnej	waga	ocena	wartość
I/9	bezpieczeństwo publiczne	10%	2	0,20

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie cech analizowanych w bilansie:

I/1 ludność – w sposób zagregowany określono sytuację ludnościową,

I/2 bezrobocie (miejsca pracy) – określono stan bezrobocia,

I/3 edukacja – oceniono stan i dostosowanie systemu edukacji w Gminie Bobowo do potrzeb aktualnych i przyszłych,

I/4 ochrona zdrowia i opieka społeczna – oceniono stan opieki zdrowotnej i społecznej,

I/5 budżet – w sposób zagregowany oceniono zarówno wielkość budżetu jak i jego możliwości,

I/6 współpraca z otoczeniem – oceniono zarówno współpracę wewnętrzną – z sąsiednimi gminami, w ramach powiatu jak i województwa, a także zewnętrzną – w ramach Unii Europejskiej,

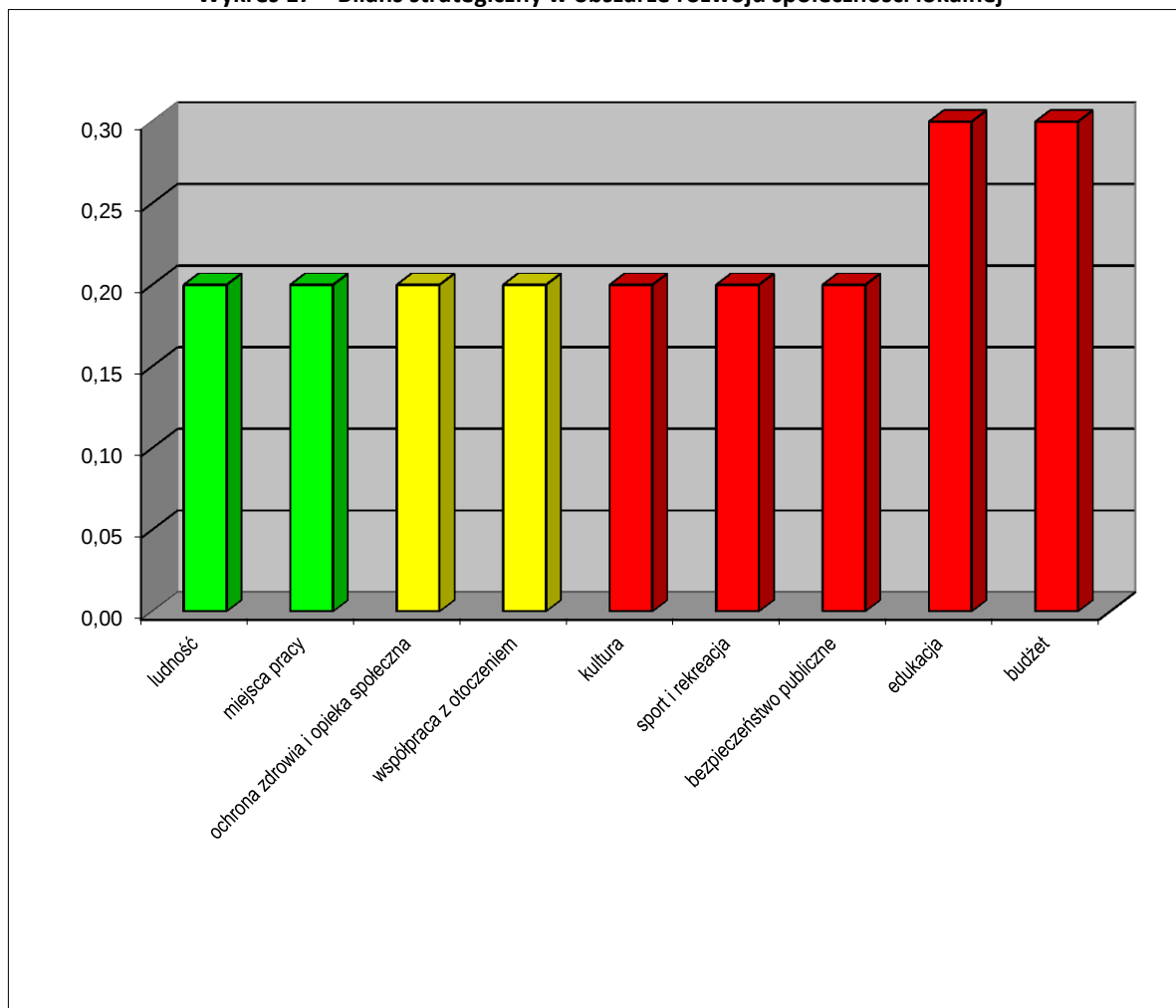
I/7 kultura – oceniono zaplecze kulturalne,

I/8 sport i rekreacja – oceniono istniejące zaplecze sportowo-rekreacyjne,

I/9 bezpieczeństwo publiczne – oceniono bezpieczeństwo mieszkańców, we wszelkim zakresie – uznano bezpieczeństwo pożarowe, publiczne a także zagrożenia katastrofami.

Dla określenia pozycji strategicznej Gminy Bobowo w obszarze rozwoju społeczności lokalnej zestawiono cechy wg rosnącej wartości i przedstawiono na wykresie 1.

Wykres 17 – Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: Analiza Remedis SA

Powyższy wykres pokazuje, że największymi atutami gminy Bobowo są: edukacja oraz budżet.

8.1.2. BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

Tabelaryczne zestawienie cech, ich wag, oceny i wartości w tym obszarze prezentuje poniższa tabela

TABELA 24 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

II	Stan środowiska	waga	ocena	wartość
II/1	położenie gminy	20%	3	0,60
II/2	las/tereny zielone	5%	1	0,05

II	Stan środowiska	waga	ocena	wartość
II/3	kruszywa/kopaliny	5%	2	0,10
II/4	zasoby wodne	10%	1	0,10
II/5	zagospodarowanie przestrzenne	10%	2	0,20
II/6	gleby (bonitacja)	20%	3	0,60
II/7	atmosfera	20%	2	0,40
II/8	brak obszarów zagrożonych	10%	2	0,20

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie pozycji:

II/1 położenie, lokalizacja Gminy ma istotne znaczenie dla możliwości rozwojowych,

II/2 lasy/tereny zielone – Gmina Bobowo jest zalesiona w około 11% (lesistość Polski 2010 – 29,2%). Lasy są mniej ważnym zasobem Gminy,

II/3 kruszywa/kopaliny – oceniono poziom ilości kopalin w Gminie,

II/5 zasoby wodne – Gmina posiada niewielkie zasoby wodne,

II/6 zagospodarowanie przestrzenne, oceniono stan formalny (uchwalone plany itp.),

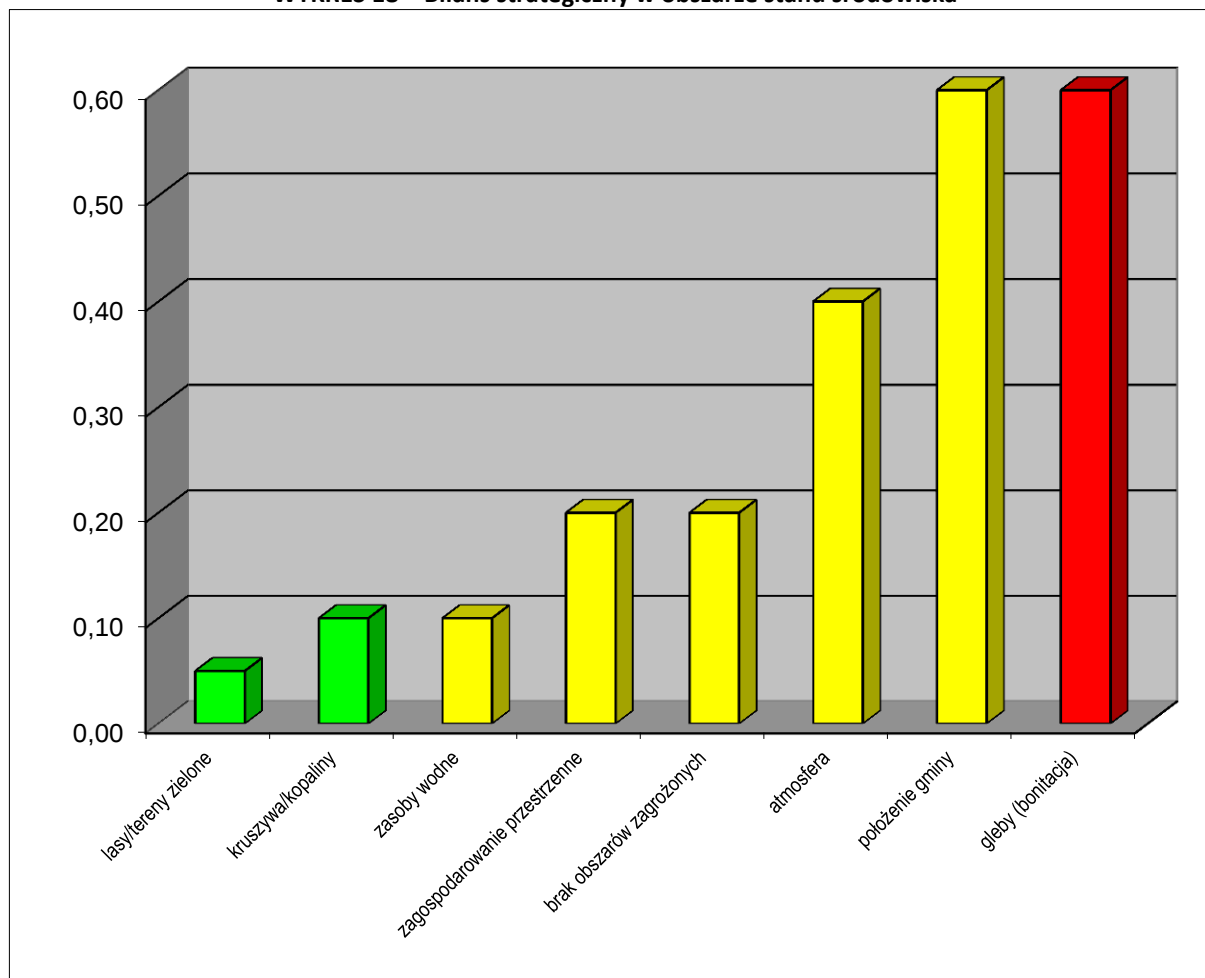
II/7 gleby (bonitacja) – Gmina Bobowo ma bardzo dobre gleby,

II/8 atmosfera – brak źródeł zanieczyszczeń powoduje bardzo dobry stan atmosfery,

II/9 obszary zagrożone – położenie Gminy jest pod tym względem dobre.

Podobnie jak w poprzednim obszarze dokonano sortowania cech i zaprezentowano je w postaci wykresu.

WYKRES 18 – Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska

Źródło: Analiza Remedis SA

Wykres ilustruje, iż Gmina Bobowo ma doskonały potencjał w obszarze położenia, gleb rolniczych, atmosfery i zagospodarowania przestrzennego. Może to sprzyjać rozwojowi mieszkalnictwa i gospodarki rolnej.

8.1.3. BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Zestawienie cech bilansu zgodnie z przyjętą metodyką zawiera poniższa tabela.

TABELA 25 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

III	Rozwój gospodarczy	waga	ocena	wartość
infrastruktura				
III/1	mieszkalnictwo	5%	2	0,10

III	Rozwój gospodarczy	waga	ocena	wartość
III/2	sieć komunikacyjna	10%	0	0,00
III/3	komunikacja publiczna	10%	0	0,00
III/4	sieć wodociągowa	10%	1	0,10
III/5	sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami	10%	1	0,10
III/6	sieć energetyczna	5%	2	0,10
ekonomia				
III/7	usługi i przetwórstwo	10%	1	0,10
III/8	turystyka i rekreacja	10%	1	0,10
III/9	handel, transport i magazynowanie	10%	1	0,10
III/10	budownictwo	5%	1	0,05
III/11	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15%	2	0,30

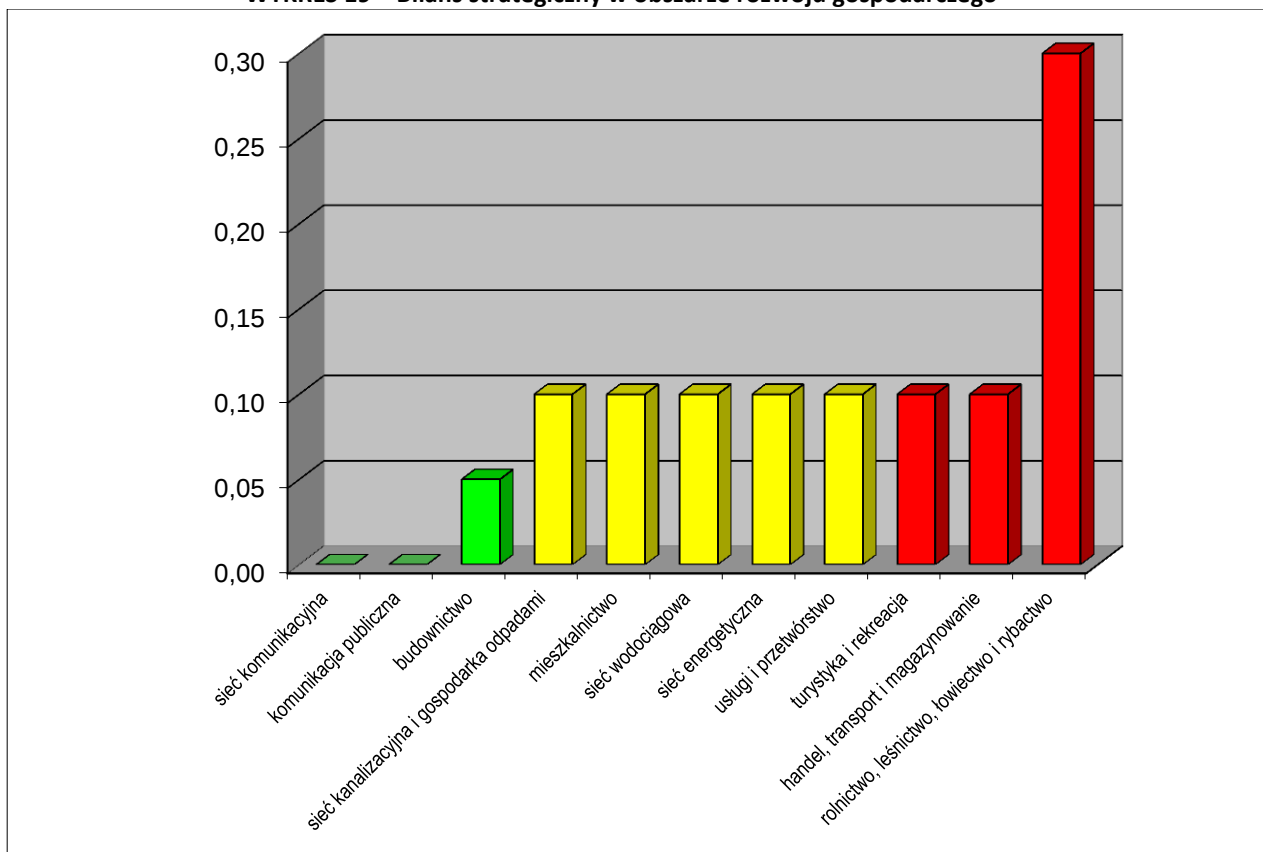
Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie opisanych cech:

- III/1 mieszkalnictwo – zgodnie ze specyfiką gmin wiejskich ma niewielkie znaczenie,
- III/2 sieć komunikacyjna – w Gminie Bobowo stan sieci nie jest najlepszy,
- III/3 komunikacja publiczna – połączenia pomiędzy miejscowościami są niewystarczające,
- III/4 sieć wodociągowa – Gmina jest prawie w pełni zwodociągowana,
- III/5 sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami – stan skanalizowania wymaga istotnych uzupełnień, natomiast gospodarka odpadami zorganizowana jest wzorcowo,
- III/6 sieć energetyczna – w gminach wiejskich energetyka nie jest kluczowym wyzwaniem,
- III/7 usługi i przetwórstwo – poziom rozwoju jest średni,
- III/8 turystyka – poziom rozwoju jest średni,
- III/9 handel, transport i magazynowanie - cecha w sposób zagregowany, rozwój handlu detalicznego należy ocenić jako zadowalający, natomiast magazynowanie i transport traktowane jako zaplecze dla rozwoju gospodarczego nie jest dobrze rozwinięte,
- III/10 budownictwo – poziom rozwoju budownictwa posiada ogromne rezerwy związane z bliskością Starogardu Gdańskiego
- III/11 rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – poziom rozwoju rolnictwa jest dość wysoki.

Prezentacja cech i ich wartości na wykresie 18 pokazuje, że atutem Gminy jest rozwój rolnictwa. Podstawą do dalszego rozwoju jest jednak rozbudowa sieci drogowej oraz komunikacji publicznej.

WYKRES 19 – Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego

Źródło: Analiza Remedis SA

8.2. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO GMINY BOBOWO

Dokonując bilansu strategicznego oceniono stan aktualny Gminy Bobowo. W celu określenia możliwości rozwojowych dokonano analizy potencjału rozwojowego dla poszczególnych cech w sposób następujący:

Do każdej cechy dołączono kolumnę z opisaną „możliwością zmiany” danej cechy w skali: 0 – brak możliwości zmiany, 1 – niewielka możliwość zmiany, 2 – duża możliwość zmiany. Niektóre cechy, dla których nie ma możliwości zmiany (wartość 0) pominięto w analizie.

Ponadto wprowadzono drugą zmienną, którą jest możliwość finansowania rozwoju spoza budżetu gminy. W przypadku tej zmiennej wartość 1 – oznacza niewielkie możliwości, 2 – pewne możliwości i 3 – duże możliwości zewnętrznego finansowania niekomercyjnego. Brane były pod uwagę takie formy pozyskania środków jak: środki z Unii Europejskiej, partnerstwo publiczno – prywatne i możliwość pozyskania inwestorów. Wskaźnik potencjału rozwojowego poszczególnych gmin określa wzór:

$$W_{pr} = W_c \times M_z \times M_f$$

gdzie:

W_{pr} – wskaźnik potencjału rozwojowego,

W_c – waga cechy (z bilansu strategicznego),

M_z – możliwości zmian,

M_f – możliwości finansowania.

8.2.1. POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Tabelaryczne zestawienie prezentuje tabela 26:

TABELA 26 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

I	Rozwój społeczności lokalnej	waga	W_{pr}
I/1	ludność	10%	0,00
I/2	bezrobocie (miejsca pracy)	10%	0,40
I/3	edukacja (dostosowanie do potrzeb aktualnych i przyszłych)	15%	0,60
I/4	ochrona zdrowia i opieka społeczna	10%	0,80
I/5	budżet	15%	0,60
I/6	współpraca z otoczeniem	10%	1,20
I/7	kultura	10%	1,20
I/8	sport i rekreacja	10%	0,80

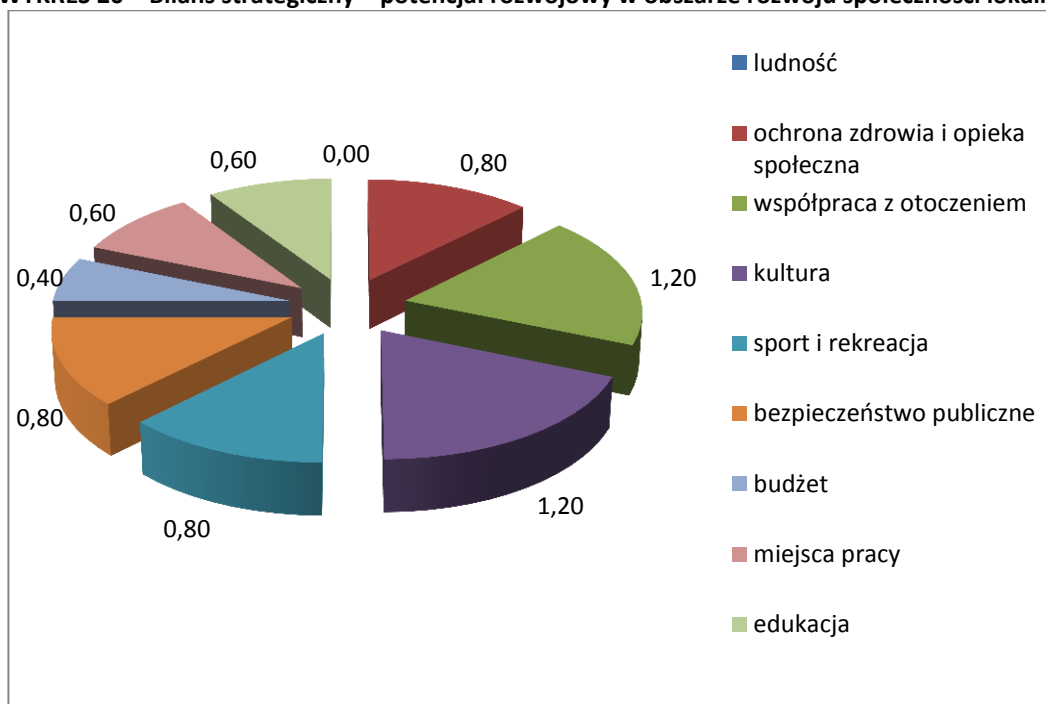
I	Rozwój społeczności lokalnej	waga	W _{pr}
I/9	bezpieczeństwo publiczne	10%	0,80

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie poszczególnych cech znajduje się pod tabelą 23. Aby pokazać największe możliwości zaprezentowano potencjał w postaci wykresu 20. Wykres prezentuje wyraźnie, że największy potencjał rozwojowy Gminy Bobowo zawarty jest w możliwości oparcia się o:

- Kulturową,
- Współpracę z otoczeniem.

WYKRES 20 – Bilans strategiczny – potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: Analiza Remedis SA

8.2.2. POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

Ze względu na niewielką zależność od aktywnych działań w tym obszarze oceniono tylko kilka cech. Analizę przedstawiono w tabeli 27.

TABELA 27 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA

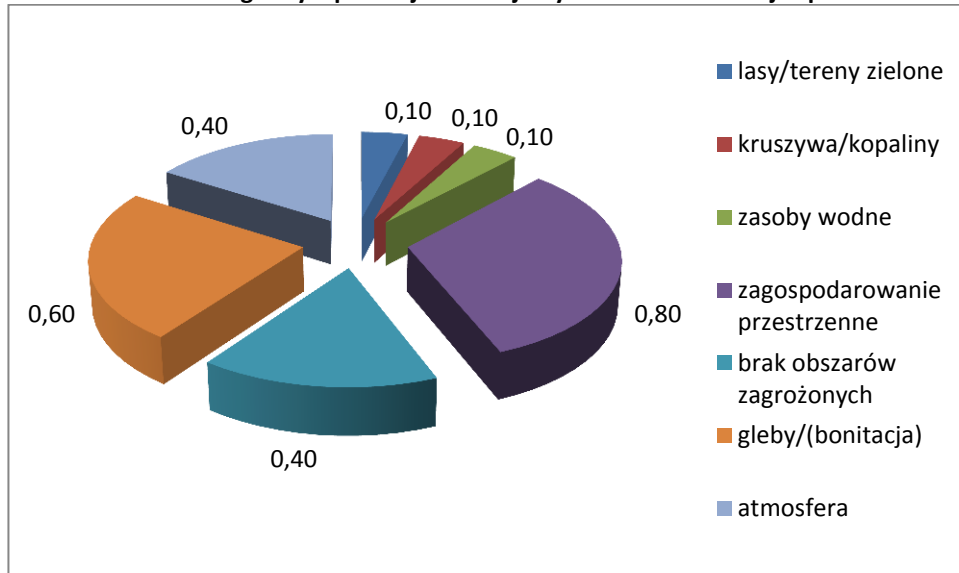
II	Stan środowiska	waga	W _{pr}
II/2	las/tereny zielone	5%	0,10
II/3	kruszywa/kopaliny	5%	0,10
II/4	zasoby wodne	10%	0,10
II/5	zagospodarowanie przestrzenne	10%	0,80
II/6	gleby (bonitacja)	20%	0,60
II/7	atmosfera	20%	0,40
II/8	brak obszarów zagrożonych	10%	0,40

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie cech znajduje się pod tabelą 24.

Podobnie zaprezentowano potencjał obszaru na wykresie 21.

WYKRES 21 – Bilans strategiczny – potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej

Źródło: Analiza Remedis SA

Największy potencjał rozwojowy Gminy Bobowo w obszarze środowiskowym tkwi w możliwościach zagospodarowania przestrzennego oraz w odpowiednim wykorzystaniu dobrej jakości gleb.

8.2.3. POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Rozwój gospodarczy jest najważniejszym dla wzrostu dobrobytu mieszkańców. Zarówno bezpośredni skutek (spadek bezrobocia) jak i pośredni (wzrost wpływów z podatków) powoduje, że rozwój tego obszaru ma zwielokrotniony wpływ na rozwój Gminy. Prezentacje potencjału rozwojowego zawarto w tabeli 28.

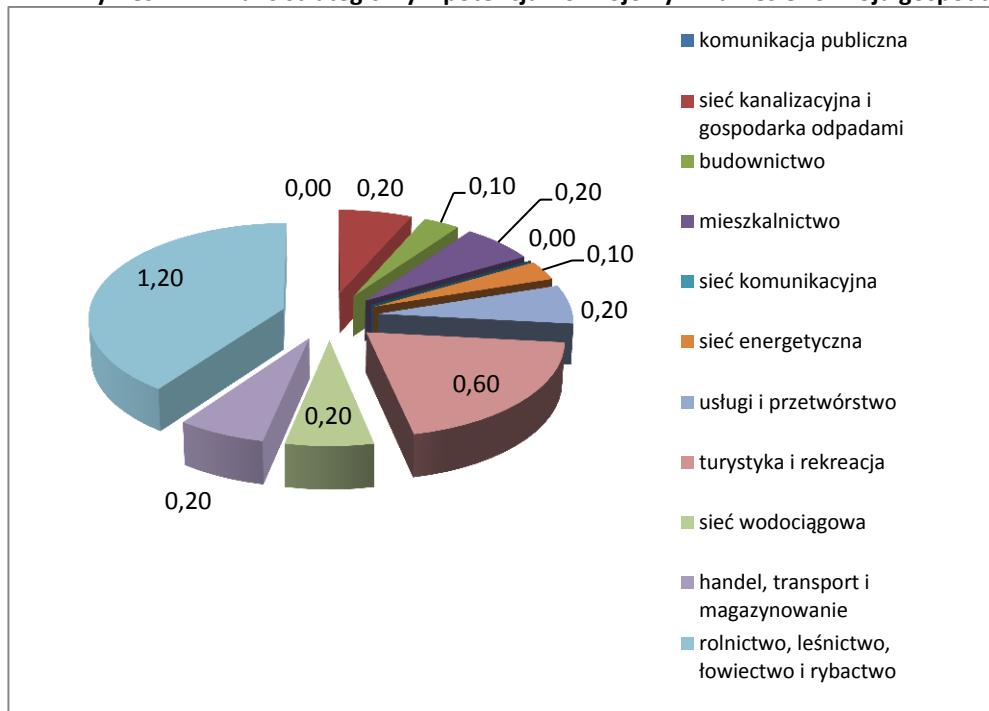
TABELA 28 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

III	Rozwój gospodarczy	waga	W _{pr}
infrastruktura			
III/1	mieszkalnictwo	5%	0,20
III/2	sieć komunikacyjna	10%	0,00
III/3	komunikacja publiczna	10%	0,00
III/4	sieć wodociągowa	10%	0,20
III/5	sieć kanalizacyjna i gospodarka odpadami	10%	0,10
III/6	sieć energetyczna	5%	0,10
ekonomia			
III/7	usługi i przetwórstwo	10%	0,20
III/8	turystyka i rekreacja	10%	0,60
III/9	handel, transport i magazynowanie	10%	0,20
III/10	budownictwo	5%	0,10
III/11	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	15%	1,20

Źródło: Analiza Remedis SA

Omówienie cech znajduje się pod tabelą 25. Graficzna prezentacja potencjału rozwojowego zaprezentowana została na wykresie 22.

Wykres 22 – Bilans strategiczny – potencjał rozwojowy w zakresie rozwoju gospodarczego

Źródło: Analiza Remedis SA

Wykres pokazuje, że największy potencjał rozwojowy Gminy Bobowo to dalszy rozwój rolnictwa, turystyki i rekreacji oraz handlu.

9. WYBÓR STRATEGII GMINY BOBOWO

9.1. ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU GMINY BOBOWO

Zrównoważony rozwój ma służyć mieszkańcom. Oznacza to, że władze Gminy nie mogą dążyć do realizacji dowolnych celów częściowych, ale jedynie takich, które są zgodne z celami strategicznymi.

Zrównoważenie rozwoju oznacza (zgodnie z Agendą 21), iż dokonując alokacji środków budżetowych, w tym inwestycyjnych i dokonując wyboru kierunków rozwoju powinno dążyć się do równoważenia celów: społecznych, ekologicznych i rozwoju przestrzennego.

W warunkach samorządu granice między tymi obszarami są bardzo często nieostre. Należy więc wyodrębnić działania pod kątem głównych kierunków strategicznych, tj.: niwelowania słabych stron (aspekt społeczny) oraz służących długookresowemu rozwojowi (np. inwestycje wnoszące nową jakość w życie społeczno-gospodarcze, służące budowaniu silnej gospodarczo jednostki samorządowej – wzmacniającej akcent gospodarczy).

Zasady budowania pozycji konkurencyjnej i rozwoju społecznego gminy:

1. **Zasada selektywnego tworzenia korzyści zewnętrznych** w powiązaniu z polityką koncentracji na wybranych dziedzinach rozwoju to taki dobór inwestycji, które dają efekt mnożnikowy: nie tylko dochodowy, ale także zatrudnienia i demograficzny,
2. **Zasada budowy przewagi konkurencyjnej dla nowych sektorów** – przewidywanie kierunków rozwoju gospodarki; wykorzystanie nowoczesnych sektorów gospodarki.
3. **Zasada równoważenia rozwoju** – niwelowania słabych i wzmacniania silnych stron Gminy – w praktyce oznaczająca konieczność równoważenia interesów społecznych, gospodarczych, przestrzennych i środowiskowych,
4. **Zasada ochrony wartości przyrody i kultury jako środowiska życia mieszkańców,**
5. **Zasada uspołeczniania procesów podejmowania decyzji** – poprzez prowadzenie szerokich konsultacji ze społecznością lokalną dotyczących obecnego i przyszłego funkcjonowania Gminy,
6. **Zasada przejrzystości i jawności, przy powszechnym dostępie do informacji,**
7. **Zasada koncentracji środków,**
8. **Zasada subsydiarności** – oddawania zadań do wykonania podmiotom gwarantującym ich wykonanie w sposób rzetelny i ekonomiczny,

9. **Zasada przystępności** – prowadzenia własnej polityki informacyjnej zrozumiałej dla społeczności lokalnej.

Przy pracach nad niniejszą strategią wzięto pod uwagę specyfikę niewielkiej, rolniczej Gminy, jaką jest Bobowo. Niemniej wymienione wyżej zasady zostały wykorzystane przy budowie niniejszej Strategii, aby działania ukierunkowane na dalszy rozwój społeczny i budowanie mocnej pozycji konkurencyjnej Gminy w regionie były spójne i przynosiły trwałe efekty.

9.2. ANALIZA SWOT/TOWS GMINY BOBOWO

9.2.1. ANALIZA SWOT GMINY BOBOWO NA PODSTAWIE WNIOSKÓW Z PRZEPROWADZONYCH KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Analiza SWOT (jakościowa) została sporządzona na podstawie informacji uzyskanych od uczestników konsultacji społecznych. Respondenci wypełnili 38 protokołów (załączniki nr 9 i 10 – szablony) wyrażających ich opinie dotyczące sytuacji w Gminie Bobowo. W tabeli 29 zamieszczono zestawienie silnych i słabych stron oraz możliwości i zagrożeń.

TABELA 29 ANALIZA SWOT GMINY BOBOWO (JAKOŚCIOWY)

Mocne strony	Słabe strony
• Położenie Gminy, • Dobre skomunikowanie Gminy z A1, krajową 22 i drogą 222, • Bezpieczne drogi, • Aktywność JST z obszaru MOF w pozyskiwaniu środków ze źródeł zewnętrznych, • Dobra jakość gleb, • Rozwój rolnictwa, • Ekologia – dobry stan środowiska, • Dobrze zorganizowana gospodarka odpadami, • Dobra baza oświatowa i sportowa - nowa szkoła z kompleksem sportowym, • Nowe targowisko, • Zmodernizowane chodniki, • Dostęp do różnorodnych form spędzania wolnego czasu, • Gminny Klub Sportowy,	• Bezrobocie, • Niskie wynagrodzenia, • Mała ilość przedsiębiorstw, • Zły stan infrastruktury drogowej, • Słabe zainteresowanie i słaby rozwój transportu publicznego, • Niewystarczająca oraz będąca w złym stanie sieć kanalizacji deszczowej i wynikające stąd podtopienia i powodzie, • Niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna, • Słaba rozpoznawalność Gminy, • Brak gminnych terenów pod inwestycje, • Brak dostępu do szerokopasmowego Internetu, • Słaba infrastruktura turystyczna i rekreacyjna (brak kąpieliska), • Niewielkie zaangażowanie mieszkańców w działalność społeczną,

• Koła Gospodyń Wiejskich, • Więzy ze Starogardem Gdańskim, • Wykształcona i kompetentna kadra urzędu i GOPS-u, • Idea wolontariatu u dzieci i młodzieży.	• Brak oferty dla najstarszych mieszkańców Gminy w zakresie kultury, • Niska dostępność specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej, • Deficyt miejsc pobytu dla ofiar przemocy, • Brak lokali socjalnych, • Brak pomieszczeń (szatnie, prysznice) przy boiskach, • Brak zaplecza kuchennego w ZSP w Bobowie, • Niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolach, • Brak żłobka, • Niewystarczająca baza lokalowa Urzędu Gminy i GOPS-u.
Szanse	Zagrożenia
• Dostępność zewnętrznych źródeł finansowania (m. in. nowa perspektywa finansowa UE), • Rozwój współpracy terytorialnej, międzysektorowej i międzyorganizacyjnej, • Znajdowanie partnerów do realizacji wybranych zadań w formule PPP, • Polepszenie atrakcyjności wsi • Polepszenie jakości życia mieszkańców, • Rozwój przedsiębiorczości, • Rozwój budownictwa mieszkaniowego oraz usług, • Możliwość współpracy ze Strefą Ekonomiczną w Starogardzie Gdańskim, • Możliwość współpracy ze Strefą Przemysłową w Jabłowie, • Budowa południowej obwodnicy Starogardu Gdańskiego, • Budowa elektrowni w Pelplinie, • Promowanie zdrowej żywności, • Rozwój ekologicznej produkcji rolnej, • Rozwój rolnictwa i przetwórstwa, • Promowanie wędkarstwa, • Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom, • Współpraca różnych organizacji i osób na rzecz przeciwdziałaniu	• Brak korzystnej oferty na rynku pracy dla osób młodych, wchodzących na rynek pracy, • Ubożenie społeczeństwa i utrzymujące się bezrobocie, • Starzenie się społeczeństwa, • Powodzie i podtopienia związane ze złym stanem urządzeń melioracyjnych, • Infrastruktura energetyczna w złym stanie technicznym, ograniczone możliwości odbioru mocy ze źródeł odnawialnych, • Nielegalne zatrudnienie, • Niski poziom współpracy między szkołą a rodziną, • Słaba infrastruktura drogowa, • Brak rozpowszechnionej sieci szerokopasmowej dla indywidualnych odbiorców, • Migracje • Niska aktywność społeczna, • Brak inwestorów, • Niewystarczająca oferta kulturalna, • Brak ruchu turystycznego, • Brak znajomości języków obcych, • Niskie dochody Gminy, • Niska świadomość ekologiczna.

uzależnieniom, • Usługi doradcze dla mieszkańców, • Wzrost mobilności zawodowej, • Rozwój świetlic wiejskich, • Zatrudnienie instruktorów sportu, kultury, nauczycieli, trenerów prowadzących zajęcia w instytucjach kultury i świetlicach wiejskich, • Modernizacja boiska przy ulicy Gdańskiej, • Oferta turystyczna Grodziska Owidz, • Jeziora z kąpieliskami w sąsiednich gminach, • Oferta kulturalna i oświatowa miasta Starogard Gdański, • Rozwój gospodarki odpadami.	
---	--

Jakościowa analiza SWOT pokazuje, że Gmina Bobowo rozwija się i powinna rozwijać się dalej w powiązaniu ze Starogardem Gdańskim. Tradycyjne powiązanie jest oczywiste, ale ważne jest też oparcie się o Starogard Gdański jako z jednej strony miasto zatrudniające bezpośrednio, bądź pośrednio (usługi, mieszkalnictwo itp.). Realizacja tego celu wymaga konsekwentnego wzmacniania dotychczasowych działań (w tym współpracy w ramach Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego). Ponadto, aby wzmocnić możliwości finansowe realizacji przedsięwzięć należy szukać możliwości wsparcia dla budżetu poprzez środki zewnętrzne. Oczywiście wśród zewnętrznych najważniejszą opcją jest maksymalne wykorzystanie środków bezzwrotnych, głównie z UE (warto zwrócić uwagę także na tzw. fundusze norweskie, oraz środki krajowe, zwłaszcza w obszarze infrastruktury technicznej). Trzeba też poszukiwać możliwości realizacji wybranych zadań w inny sposób, np. w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Bobowo ma sporo wyzwań wewnętrznych, związanych głównie z dwoma osiami problemowymi. Pierwsza z nich to dbałość o rozwój infrastruktury, w tym zwłaszcza kanalizacyjnej i melioracyjnej oraz komunikacyjnej – zarówno w zakresie dróg jak i Internetu szerokopasmowego. Druga z nich to sfera infrastruktury społecznej – w tym głównie rozwiązywanie zagadnienia niedoboru liczby miejsc w przedszkolach oraz uzupełnienie infrastruktury szkolnej i sportowej. Sfera czysto społeczna tymczasem to głównie aktywizacja społeczna mieszkańców oraz dostarczanie usług dla tych, którzy nie mogą w łatwy

sposób korzystać z oferty Starogardu Gdańskiego, czyli mieszkańcami słabiej skomunikowanych sołectw, z dziećmi i osobami w podeszłym wieku.

Warto przy tym podkreślić, że poprawa stanu infrastruktury zarówno technicznej jak i społecznej będzie silnym czynnikiem wzrostu, zarówno wewnętrznego jak i opartego o gospodarkę Starogardu Gdańskiego. Dobra infrastruktura jest istotnym czynnikiem ograniczającym emigrację z Gminy, a dodatkowo sprzyjającą emigracji mieszkaniowej do Bobowa.

9.2.2. ANALIZA SWOT/TOWS GMINY BOBOWO (ILOŚCIOWA)

Ze względu na charakter Gminy, a zwłaszcza jej gospodarki powinno się wyodrębnić obszary dające największy efekt rozwojowy. Taka analiza pociąga za sobą poważne wyzwania w obszarze metodycznym, zwłaszcza przy analityce o charakterze ilościowym. W pierwszym kroku tej analizy w oparciu o wcześniej dokonany bilans strategiczny zestawiono analizę SWOT Gminy Bobowo.

TABELA 30 ANALIZA SWOT GMINY BOBOWO (ILOŚCIOWY)

Mocne strony	Słabe strony
• Położenie Gminy, • Dobrej jakości gleby, • Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.	• Niski poziom zalesienia Gminy, • Komunikacja publiczna, • Sieć komunikacyjna, • Budownictwo.
Szanse	Zagrożenia
• Współpraca z otoczeniem, • Zagospodarowanie przestrzenne • Poziom kultury, • Dobra jakość gleb, • Rozwój turystyki i rekreacji, • Rozwój rolnictwa.	• Straty na polu demograficznym, • Wysoki poziom bezrobocia w powiecie, • Słabo rozwinięta sieć komunikacyjna, • Komunikacja publiczna.

Źródło: opracowanie Remedii S.A. na podstawie materiałów Gminy.

Dla celów analizy ilościowej zastosowano zintegrowaną metodykę analizy SWOT-TOWS opracowaną w Remedii S.A. Opiera się o zmodyfikowany podział na obszary wewnątrz i na zewnątrz analizowanego podmiotu na obszar statyczny – silne i słabe strony – i dynamiczny – możliwości i zagrożenia. W analizie do oceny wartościowej wykorzystano

zarówno informacje od uczestników procesu prac nad strategią jak i ocenę ekspercką. Tabela zamieszczona powyżej obejmuje SWOT w ujęciu jakościowym. Dodatkowo w oparciu o istniejące dokumenty strategiczne wyższego rzędu (głównie Strategię Rozwoju Kraju 2020) przyjęto, że nie nastąpią żadne gwałtowne zmiany makroekonomiczne, istotne zmiany polityki rolnej bądź podatkowej, które miałyby fundamentalny wpływ na sytuację Gminy.

Analizy SWOT /TOWS – służą badaniu relacji pomiędzy atutami i słabościami Gminy, a szansami i zagrożeniami mogącymi pojawić się w otoczeniu głównie w celu dokonania wyboru najwłaściwszego wariantu strategii. Analiza SWOT służy ocenie sił i słabości Gminy w kontekście możliwości i zagrożeń – jest więc spojrzeniem „od sytuacji dzisiejszej w przyszłą”, natomiast TOWS jest analizą możliwości i zagrożeń przyszłości w kontekście silnych i słabych stron Gminy. Analiza SWOT /TOWS, po uprzednim zdefiniowaniu listy czynników oraz ich ocenie opiera się na następujących zasadach:

I Badaniu podlegają relacje pomiędzy silnymi i słabymi stronami a możliwościami i zagrożeniami, przy czym:

1. W analizie SWOT istnienie interakcji stwierdza się odpowiadając na następujące pytania:

- a) czy zdefiniowane silne strony pozwolą wykorzystać możliwości, które mogą się zdarzyć?
- b) czy zidentyfikowane słabości nie pozwolą na wykorzystanie pojawiających się możliwości?
- c) czy zidentyfikowane silne strony pozwolą na przezwycięzenie możliwych zagrożeń?
- d) czy zidentyfikowane słabe strony wzmocnią siłę oddziaływania potencjalnych zagrożeń?

2. W analizie TOWS występowanie relacji określa się odpowiadając na pytania:

- a) czy zagrożenia osłabią zidentyfikowane silne strony?
- b) czy możliwości spotęgują posiadane silne strony?
- c) czy zagrożenia spotęgują występujące słabości?
- d) czy potencjalne możliwości pozwolą przezwyciężyć istniejące słabe strony?

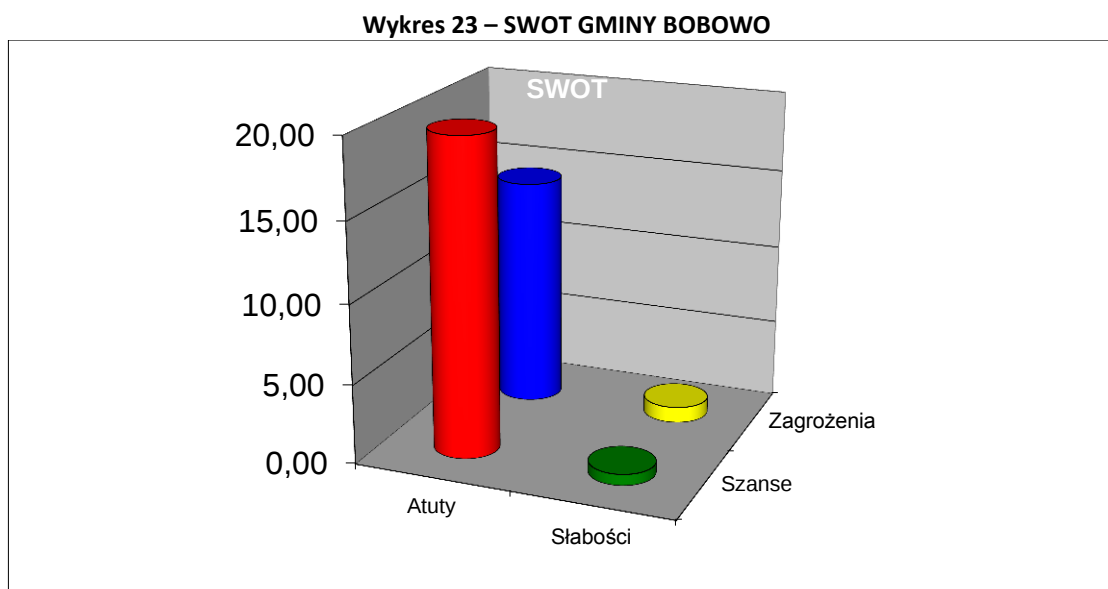
II Dla każdego z wyspecyfikowanych powyżej pytań buduje się odpowiednią tablicę, za pomocą której bada się relacje pomiędzy parami czynników, przypisując istniejącemu silnemu powiązaniu liczbą „2”, słabej „1”, nieistniejącej „0”;

III Otrzymane sumy powiązań (poziome i pionowe) podlegają przemnożeniu przez wartość odpowiedniego czynnika, określonego w bilansie strategicznym, tworząc poziome i pionowe wartości interakcji a ich suma łączną wartość interakcji.

IV Zestawienie wartości interakcji dla poszczególnych par czynników stanowi wskazówkę do wyboru najkorzystniejszego wariantu strategii. Różne warianty strategii różnią się metodyką ich wdrażania, dostosowaną do ich charakteru, określoną dwoma podstawowymi czynnikami:

1. Wielkością potrzebnych środków na realizację strategii (i /lub poziomem ryzyka finansowego budżetu),
2. Intensywnością zmian (zakres programów, harmonogram przedsięwzięć itp.).

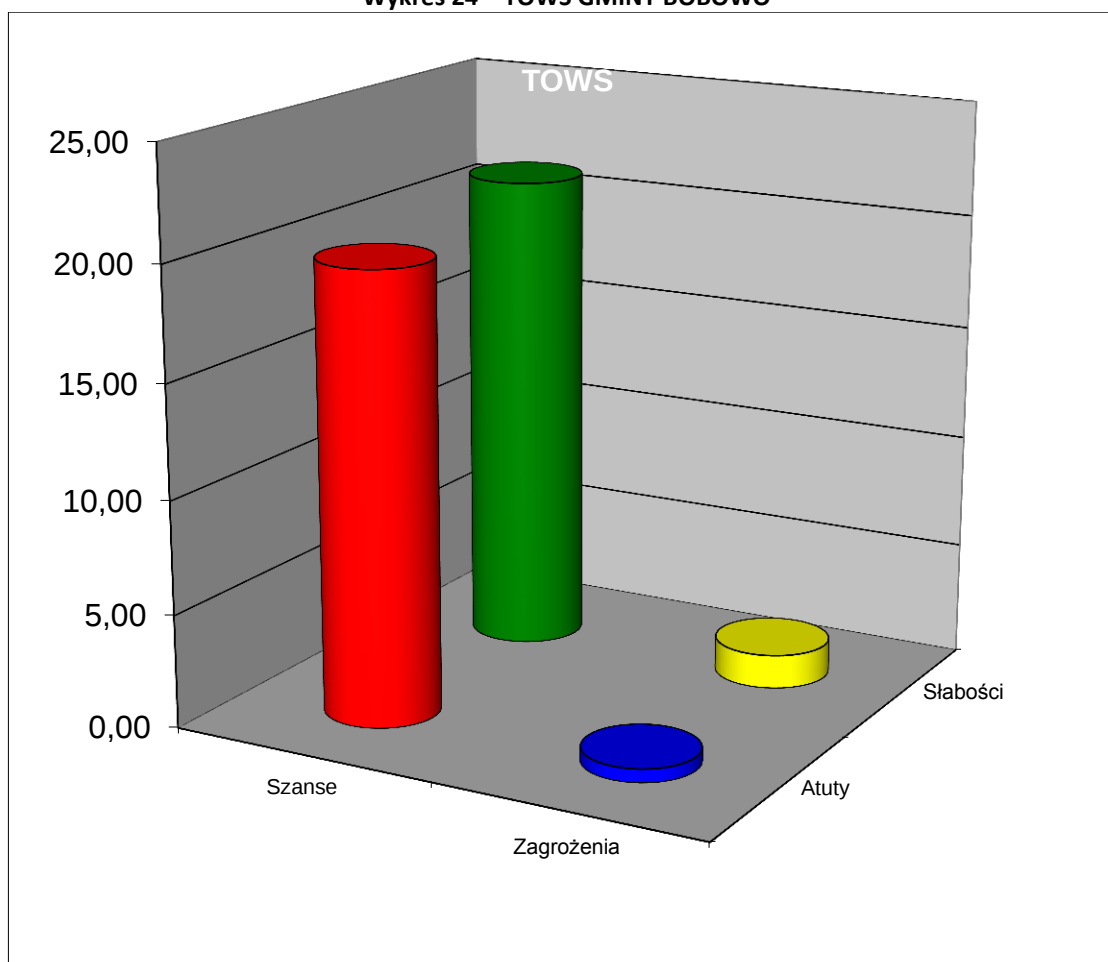
Na wykresie 23 przedstawiono zintegrowaną analizę SWOT w ujęciu ilościowym dla Gminy Bobowo (pełne macierze zawarte są w rozdziale załączniki na końcu dokumentu). Wykres prezentuje wynik ilościowej analizy SWOT pokazując, że najsilniejsze relacje występują pomiędzy silnymi stronami – atutami a szansami oraz silnymi stronami a zagrożeniami.

Źródło: analiza Remedis S.A.

Zgodnie z przyjętą metodyką dokonano analizy TOWS, przedstawionej na wykresie 24 (pełne macierze zawarte są w rozdziale załączniki na końcu dokumentu). Wykres prezentuje wynik ilościowej analizy SWOT pokazując, że najsilniejsze relacje występują pomiędzy szansami a zarówno silnymi jak i słabymi stronami Gminy.

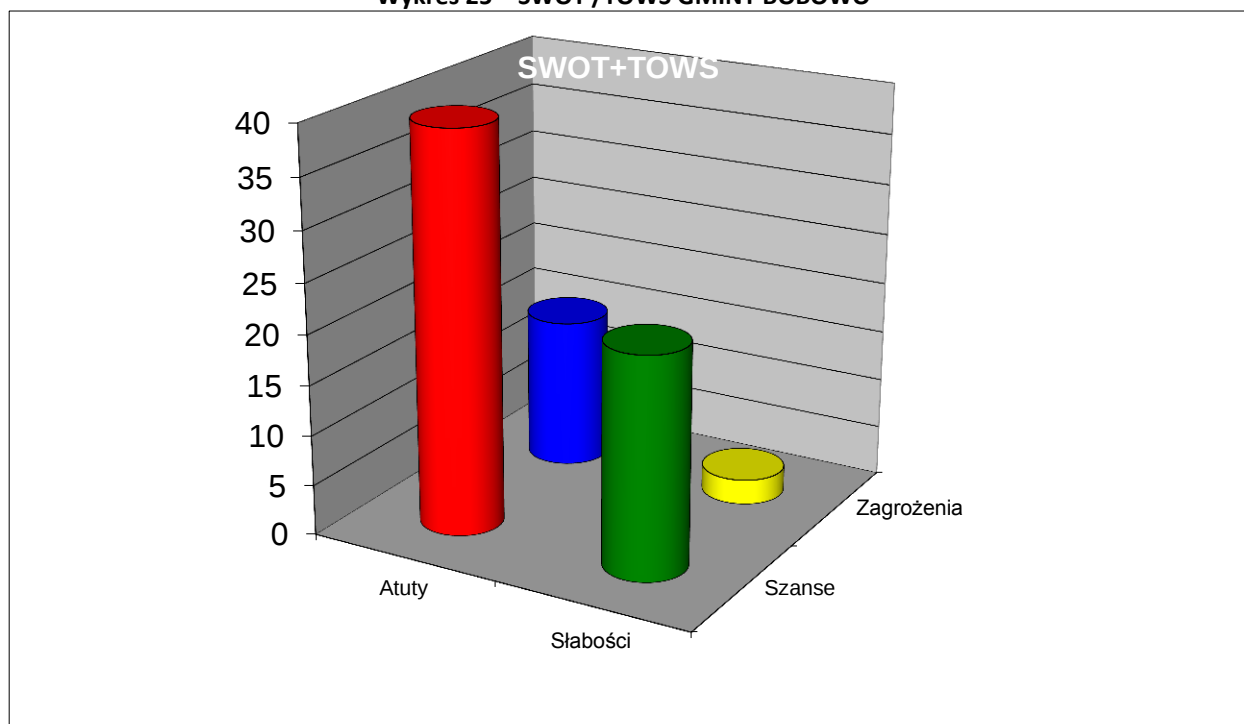
Wykres 24 – TOWS GMINY BOBOWO

Źródło: analiza Remedii S.A.

Zgodnie z przyjętą metodyką i dla zredukowania efektu nieproporcjonalności wag przy prowadzeniu analizy SWOT opracowano także zestawieniową analizę SWOT + TOWS. Jej wynik prezentuje wykres 25. Zgodnie z intuicyjną oceną, mimo różnicy wag, najsilniejsze relacje występują pomiędzy silnymi stronami i szansami rozwoju Gminy Bobowo.

Wykres 25 – SWOT /TOWS GMINY BOBOWO

Źródło: analiza Remedia S.A.

To sugeruje wybór strategii agresywnej, zwanej też „maksi-maksi”. Należy wykorzystywać pojawiające się szanse przy pomocy posiadanych silnych stron. Druga w kolejności relacja to powiązanie między silnymi stronami a zagrożeniami. Taka sytuacja wskazuje, że wsparciem dla strategii agresywnej winna być strategia przygotowawczo-ofensywna (zwana też strategią „mini-maksi”). To oznacza w pierwszej fazie minimalizację słabych stron, a następnie na ofensywnym wykorzystaniu szans pojawiających się w otoczeniu.

Sprowadzając powyższe uogólnione omówienie wyników analizy SWOT-TOWS strategia Gminy Bobowo powinna skoncentrować się na wykorzystaniu szans:

- dalszym rozwoju rolnictwa, w szerokim rozumieniu, nie tylko jako produkcji towarowej, ale tworzenia miejsc pracy przyjaznych rolnikom i innym osobom zaangażowanym w produkcję, w rozwój otoczenia rolnictwa. Przez otoczenie rozumieć należy z jednej strony część związaną z produkcją (obsługa, skup, przetwórstwo itp.), a z drugiej strony z otoczeniem społecznym (kulturą, rekreacją, nauczaniem itp.). Działania te mają tworzyć spójną, przyjazną infrastrukturę sprzyjającą rozwojowi rolnictwa i ludzi w nim zatrudnionych.

Elementem służącym rozwojowi jest współpraca z otoczeniem, bowiem pojedyncza gmina jest zbyt mała, aby sprostać wyzwaniom XXI wieku. Warto zwrócić uwagę na rozwój turystyki

i rekreacji, które to działania z jednej strony mogą przysporzyć źródeł dochodu gospodarstwu, a z drugiej strony służyć mieszkańcom Gminy.

W ramach strategii przygotowawczo-ofensywnej warto zająć się redukcją pojawiających się zagrożeń. Zagadnienie dobrej komunikacji, zarówno w zakresie dróg jak i komunikacji publicznej winny być przedmiotem troski władz gminnych. Należy uporządkować kanalizację w Gminie. Najciekawszym wyzwaniem zdaje się problem demografii. Niemniej warto pamiętać, że w skali pojedynczej gminy rozwiązaniem może być nie tylko rozwój wewnętrzny. Do gminy dającej dobre warunki życia będą przybywać nowi mieszkańcy z zewnątrz. Taka migracja może pomóc w rozwiązywaniu problemów demograficznych. Dlatego należy przygotować możliwości osadnicze – np. poprzez uzbrojenie terenów i właściwe przygotowanie planów zagospodarowania przestrzennego.

9.3. WIZJA ROZWOJU GMINY BOBOWO

Określiwszy optymalną strategię dla Gminy Bobowo określono wizję i pola rozwoju strategicznego Gminy.

WIZJA ROZWOJU GMINY BOBOWO:

Poziom życia w Gminie satysfakcjonuje mieszkańców. Gmina jest na tyle atrakcyjna, że warto się do niej przeprowadzić

MISJA

Bobowo jest Gminą przyjazną mieszkańcom, poszukującą możliwości rozwoju w branżach związanych z rolnictwem (produkcja, przetwórstwo, magazynowanie, usługi) oraz rozwojem kulturalnym w oparciu o stabilny budżet.

Cel strategiczny 1:

Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej

Cel strategiczny 2:

Doskonalenie infrastruktury technicznej, transportowej i informatycznej

Cel strategiczny 3:

Mądrzy i zdrowi mieszkańcy żyjący w zdrowym środowisku

Cel strategiczny 4:

Wszechstronny rozwój przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem gospodarstw rolnych i produkcji ekologicznej

Realizacja wszystkich celów strategicznych powinna odbywać się w oparciu o ekologię, właściwe finanse oraz istniejącą bazę (zaplecze), a efektem powinien być wpływ na powstanie nowych miejsc pracy, spadek bezrobocia i rozwój społeczno – ekonomiczny Gminy.

10. PROGRAMY STRATEGICZNE GMINY BOBOWO

Szczególna rola samorządu terytorialnego została zarysowana przez Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej w artykule 163, który stanowi, że samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne niezastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych. Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Na podstawie analiz określono kierunki rozwoju, a następnie wyłoniono główne programy strategiczne. W skład programów wchodzi zarówno działania inwestycyjne jak i nie będące inwestycjami. W obszarach inwestycyjnych planowanie operacyjne zostanie zaprezentowane w kolejnych dokumentach Gminy o charakterze operacyjnym (przede wszystkim w Wieloletniej Prognozie Finansowej). Poniżej przedstawiono karty programów strategicznych Gminy Bobowo. Istnieje silne powiązanie pomiędzy tematyką objętą programami operacyjnymi a wynikami analiz, w tym zwłaszcza analizy SWOT i SWOT/TOWS. Programy odpowiadają wszystkim zagadnieniom wynikającym z analizy zarówno jakościowej jak i ilościowej.

10.1. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ”

TABELA 31 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ

CEL STRATEGICZNY 1	Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej
Program operacyjny 1.1	Zapewnienie wysokiego poziomu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej
Działanie 1.1.1	Budowa kompleksu sportowo rekreacyjnego w Bobowie
Opis Działania	I Wariant: Rekultywacja i adaptacja nieużytków oraz gruntów ornych przy ulicy Rzecznej 42. Budowa pełnowymiarowego boiska do piłki nożnej, boisk do tenisa, siatkówki, koszykówki, sceny plenerowej, zaplecza administracyjno – socjalnego, parkingu i części rekreacyjnej z małą architekturą II Wariant: Pozyskanie działki po nieczynnej linii kolejowej w Bobowie. Rozbudowa kompleksu sportowego przy ul. Gdańskiej 19 z pełnowymiarowym boiskiem do piłki nożnej, boiskami do tenisa, siatkówki, koszykówki, sceny plenerowej, zaplecza administracyjno – socjalnego, parkingu i części rekreacyjnej z małą architekturą
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Wybudowany kompleks, liczba osób korzystających, liczba turystów

Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 1.1.2	Zagospodarowanie terenów rekreacyjnych w Grabowie
Opis Działania	Budowa chodnika przy jeziorze oraz plaży z zapleczem rekreacyjnym
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, środki unijne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z nowej infrastruktury
Termin realizacji	2016-2019
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 1.1.3	Budowa ścieżek rowerowych
Opis Działania	Wybudowanie ścieżek rowerowych łączących poszczególne miejscowości zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy koncepcją spójną z siecią ścieżek krajową i międzynarodową
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, powiatowe, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba kilometrów wybudowanych ścieżek
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 1.1.4	Wybudowanie siłowni na powietrzu
Opis Działania	Wybudowanie miejsc ze sprzętem do ćwiczeń oraz ich doposażenie w poszczególnych sołectwach
Potencjalne źródło finansowania	Fundusz sołecki, środki własne, środki unijne
Miernik oceny	Ilość wybudowanej infrastruktury, liczba osób korzystających z niej
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 1.1.5	Budowa i przebudowa boisk sportowych
Opis Działania	Budowa i przebudowa boisk w Grabowie, Jabłówku, Wysokiej i Grabowcu, przystosowanie boisk do gry w piłkę nożną, ręczną, koszykówkę, tenisa itp. z zapleczem
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, krajowe, unijne
Miernik oceny	Liczba odbywających się zajęć
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 1.2	Zaspokojenie potrzeb rekreacyjnych i wypoczynkowych dzieci i młodzieży
Działanie 1.2.1	Organizowanie różnych form letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży
Opis Działania	Przekazywanie środków, pomoc w organizacji imprez, konkursów
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne,
Miernik oceny	Liczba uczestników
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 1.2.2	Budowa basenu odkrytego na terenie Gminy

Opis Działania	Wybór terenu, projektu, znalezienie finansowania, zalecane źródło ciepła wody geotermalne, OZE
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Wybudowany basen, liczba osób korzystających
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 1.2.3	Współpraca z klubami sportowymi, zrzeszającymi osoby uprawiające różne dyscypliny sportu
Opis Działania	Ciągła współpraca jednostek podległych Urzędowi Gminy z klubami działającymi i mogącymi działać na terenie Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wydarzeń sportowych
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 1.2.4	Urządzenie na boisku Orlik lodowiska o nawierzchni syntetycznej
Opis Działania	Urządzenie na boisku Orlik lodowiska o nawierzchni syntetycznej
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki gminne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy
Program operacyjny 1.3	Zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy
Działanie 1.3.1	Przystosowanie GOKSiR do organizacji imprez kulturalnych
Opis Działania	Remont wraz z przebudową Sali widowiskowej w budynku przy ul. Gdańskiej 15, w tym sceny i wyposażenie w nagłośnienie
Potencjalne źródło finansowania	Środki własne, środki unijne
Miernik oceny	Liczba zajęć, liczba korzystających osób
Termin realizacji	2015-2022
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 1.3.2	Aktywne instytucje kultury
Opis Działania	Opracowanie programu działania instytucji kultury jako centrum kultury i rozrywki gdzie zaleca się prowadzić: kino/klub filmowy, kawiarnię/pub, salę bilardowa, kręgielnię; odbywają się tu wystawy, koncerty, kursy sztuki walki i samoobrony dla kobiet, aerobik, taniec, gry na instrumentach i warsztaty twórcze oraz różnorodne imprezy sezonowe; poszukiwanie partnerów do realizacji konkretnych działań; program uwzględnia dowozy
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki prywatne, środki partnerów
Miernik oceny	Stopień realizacji programu
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy

Działanie 1.3.3	Kultywowanie i promocja tradycji
Opis Działania	Wspieranie wszelkich działań przypominających i utrwalających tradycje lokalne. Formy to np.: organizacja konkursów artystycznych o charakterze lokalnym, wspieranie tworzenia wystaw, zespołów kultywujących lokalną twórczość, poszukiwanie partnerów
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet gminy, środki partnerów
Miernik oceny	Liczba wydarzeń
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy

Źródło: Analiza Remedis SA, Gmina Bobowo

10.2. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, TRANSPORTOWEJ I INFORMATYCZNEJ”

TABELA 32 DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, TRANSPORTOWEJ I INFORMATYCZNEJ

CEL STRATEGICZNY 2	Doskonalenie infrastruktury technicznej, transportowej i informatycznej
Program operacyjny 2.1	Poprawienie infrastruktury technicznej
Działanie 2.1.1	Budowa zbiorników retencyjnych
Opis Działania	Opracowanie koncepcji i budowa zbiorników retencyjnych w Bobowie
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki krajowe
Miernik oceny	Liczba wybudowanych zbiorników, brak zagrożenia podtopieniami i powodzią
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.1.2	Budowa kanalizacji deszczowej w Bobowie
Opis Działania	Budowa kanalizacji deszczowej w Bobowie
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki krajowe
Miernik oceny	Liczba kilometrów nowo zbudowanej sieci
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.1.3	Budowa i modernizacja budynków na mieszkanie socjalne
Opis Działania	Np. rozbudowa i modernizacja budynku po byłej OSP w Grabowie na mieszkanie socjalne
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki krajowe
Miernik oceny	Liczba oddanych mieszkań
Termin realizacji	2015-2024

Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.1.4	Przygotowanie odpowiedniej bazy lokalowej dla GOPS-u z uwzględnieniem dostępu dla osób starszych i niepełnosprawnych
Opis Działania	Przygotowanie pomieszczeń biurowych i innych pomieszczeń służących podopiecznym GOPS w sposób umożliwiający pełną realizację zadań na rzecz osób potrzebujących
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki krajowe
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych zadań
Termin realizacji	2015-2020
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.1.5	Przygotowanie odpowiedniej bazy lokalowej dla Urzędu Gminy w Bobowie
Opis Działania	Przygotowanie pomieszczeń biurowych i zaplecza socjalnego z uwzględnieniem ergonomii miejsc pracy, potrzeb osób niepełnosprawnych i zadań realizowanych przez Urząd Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, budżet gminy, środki krajowe
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych zadań
Termin realizacji	2015-2020
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.1.6	Poprawa stanu i sposobu użytkowania zabytków
Opis Działania	Opracowanie planu opieki nad zabytkami na terenie Gminy; realizacja planu
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, budżet gminy, środki krajowe, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba odnowionych, zrewitalizowanych obiektów
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.1.7	Budowa i rozbudowa świetlic wiejskich
Opis Działania	Dostosowanie do potrzeb środowiska
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, budżet gminy, fundusz sołecki
Miernik oceny	Poprawa funkcjonalności obiektów
Termin realizacji	2015-2022
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 2.2	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Gminie
Działanie 2.2.1	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej
Opis Działania	Stworzenie planów sieci, rozpoczęcie budowy
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne
Miernik oceny	Liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.2.2	Budowa nowych odcinków sieci wodociągowej
Opis Działania	Rozbudowa i unowocześnienie sieci wodociągowej na terenie

	Gminy Bobowo
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów nowo wybudowanej sieci
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 2.3	Poprawa komunikacji drogowej
Działanie 2.3.1	Rozbudowa, naprawa i modernizacja istniejącej sieci drogowej
Opis Działania	Naprawa i modernizacja nawierzchni dróg, budowa nowych połączeń drogowych, uzupełnienie oznakowania
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne
Miernik oceny	Liczba kilometrów zmodernizowanych i naprawionych dróg i ulic, liczba kilometrów nowych tras
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.3.2	Budowa oraz naprawa chodników
Opis Działania	Przygotowanie planów i ich realizacja,
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne
Miernik oceny	Liczba nowych i naprawionych chodników
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.3.3	Remont mostów
Opis działania	Remont mostów, poprawa bezpieczeństwa (dot. np. miejscowości Grabowiec i Smoląg)
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki powiatowe, środki gminne
Miernik oceny	Wyremontowane mosty
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.3.4	Współpraca z innymi zarządcami dróg w zakresie modernizacji infrastruktury drogowej przebiegającej przez teren Gminy
Opis działania	Naprawa nawierzchni dróg i urządzeń w pasie dróg powiatowych i wojewódzkich przebiegających przez teren Gminy
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, środki powiatu, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów wyremontowanych dróg
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.3.5	Budowa drogi łączącej Jabłowo, Jabłówko, Grabowiec, Smoląg, Bobowo we współpracy z gminą wiejską Starogard Gdański
Opis działania	Budowa drogi o nawierzchni bitumicznej
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, środki powiatu, budżet gminy Bobowo, budżet gminy Starogard Gdański
Miernik oceny	Liczba kilometrów wybudowanej drogi, zakończenie inwestycji
Termin realizacji	2015-2024

Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.3.6	Regulacja stanu prawnego dróg i pasów drogowych na terenie Gminy
Opis działania	Regulacja stanu prawnego dróg i pasów drogowych na terenie Gminy, zmiana kategorii dróg
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów dróg i pasów o wyregulowanym statusie
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 2.4	Przygotowanie terenów pod inwestycje
Działanie 2.4.1	Opracowanie dokumentów planistycznych Gminy Bobowo
Opis działania	Opracowanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego, opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego i innych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Opracowany dokumenty
Terin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.4.2	Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i inną
Opis działania	Uzbrojenie terenów przeznaczonych pod inwestycje
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, budżet gminy, środki krajowe, środki prywatne
Miernik oceny	Wielkość uzbrojonego terenu
Terin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 2.5	Rozwój infrastruktury informatycznej
Działanie 2.5.1	Dostęp do sieci szerokopasmowej na terenie Gminy
Opis działania	Stworzenie projektu, znalezienie źródeł finansowania dla wykorzystania sieci światłowodowej przebiegającej przez Gminę
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, wojewódzkie, gminne, prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z szerokopasmowego Internetu
Termin realizacji	2015-2022
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 2.5.2	Rozbudowa i modernizacja sieci informatycznej w Urzędzie Gminy i pomieszczeniach GOPS
Opis działania	Rozbudowa i modernizacja sieci informatycznej wraz ze sprzętem komputerowym, oprogramowaniem i szkoleniem
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżety gminy
Miernik oceny	Jakość usług elektronicznych
Termin realizacji	2015-2020
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo

Program operacyjny 2.6	Dbłość o wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego
Działanie 2.6.1	Zapewnienie nowoczesnego sprzętu dla OSP
Opis działania	Zakup samochodu pożarniczego i specjalistycznego sprzętu
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Wartość dostarczonego do OSP sprzętu
Termin realizacji	2016-2020
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo we współpracy z komendantem OSP

Źródło: Analiza Remedis SA, Gmina Bobowo

10.3. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „MĄDRZY I ZDROWI MIESZKAŃCY ŻYJĄCY W ZDROWYM ŚRODOWISKU”

Niniejsza „Strategia Rozwoju Gminy Bobowo na lata 2014-2024” jest dokumentem w żaden sposób niezastępowującym aktualnej „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych”. Dokumenty uzupełniają się. Dlatego analizę programów opisanych w rozdziale 10.3 należy uzupełnić analizą aktualnej „Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bobowo”.

TABELA 33 MĄDRZY I ZDROWI MIESZKAŃCY ŻYJĄCY W ZDROWYM ŚRODOWISKU

CEL STRATEGICZNY 3	Mądrzy i zdrowi mieszkańcy żyjący w zdrowym środowisku
Program operacyjny 3.1	Utworzenie bazy opieki nad osobami starszymi
Działanie 3.1.1	Stworzenie punktu dziennej opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych
Opis Działania	Prowadzenie zajęć rehabilitacyjnych, zapewnienie ludziom aktywnego spędzania czasu, prowadzenie terapii zajęciowych, uruchomienie idei wolontariatu wśród mieszkańców, zapewnienie konsultacji i porad
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne i krajowe
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z pomocy, liczba wolontariuszy, stworzenie punktu dziennej opieki
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.1.2	Kształtowanie i promocja aktywnych postaw na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia
Opis działania	Zajęcia rekreacyjne, kulturalne, spotkania integracyjne

Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba aktywnych uczestników
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 3.2	Rozwiązywanie problemów zdrowotnych i społecznych mieszkańców Gminy Bobowo
Działanie 3.2.1	Poszerzenie oferty socjoterapeutycznej
Opis Działania	Pomoc w znalezieniu odpowiedniego miejsca, pozyskanie środków, zatrudnienie fachowców (pedagog, psycholog, terapeuta, logopeda, instruktorzy, trenerzy)
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, środki gminne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających ze porad, liczba udzielonych porad
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.2.2	Doskonalenie bazy infrastrukturalnej, wyposażenia oraz standardu obsługi w Ośrodku Zdrowia
Opis Działania	Zakup wyposażenia i wprowadzenie systemów elektronicznych wspomagających obsługę pacjenta
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne i krajowe, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba pacjentów ośrodka, liczba nowych urządzeń
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy
Działanie 3.2.3	Profilaktyka zdrowotna
Opis działania	Profilaktyka zmierzająca do zmniejszenia ilości chorób reumatycznych, alergicznych, onkologicznych, psychiatrycznych, wad postawy, wymowy itd.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób objętych działaniami profilaktycznymi
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.2.4	Dostosowanie rozkładu jazdy komunikacji autobusowej do potrzeb mieszkańców i turystów,
Opis działania	Współpraca z dostawcami usług transportowych w zakresie dostosowania rozkładu jazdy komunikacji autobusowej do potrzeb mieszkańców i turystów,
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z komunikacji publicznej
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 3.3	Stworzenie programów doszkalających
Działanie 3.3.1	Stworzenie programów doszkalających w zakresie obsługi

	nowoczesnych urządzeń, Internetu, walka z wykluczeniem społecznym
Opis działania	Zakup programów, przeszkolenie osób
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, krajowe, powiatowe, unijne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających ze szkoleń
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.3.2	Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
Opis działania	Upowszechnienie dostępu mieszkańców do usług elektronicznych
Potencjalne źródło finansowania	Środki krajowe, środki unijne, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób korzystających z komunikacji elektronicznej szkoleń
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 3.4	Poprawa jakości w obszarze edukacji i oświaty
Działanie 3.4.1	Wzrost liczby miejsc w przedszkolach
Opis działania	Adaptacja pomieszczeń do potrzeb oddziałów przedszkolnych działających w systemie 10-cio godzinnym
Potencjalne źródło finansowania	Środki zewnętrzne, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba dzieci objętych opieką przedszkolną
Termin realizacji	2015-2022
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.4.2	Modernizacja i rozwój infrastruktury służącej edukacji
Opis działania	Doposażenie placówek edukacyjnych
Potencjalne źródło finansowania	Środki zewnętrzne, budżet Gminy
Miernik oceny	Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z wyposażenia
Termin realizacji	2015-2022
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.4.3	Wsparcie zajęć sportowych z uwzględnieniem realizacji dowozów
Opis działania	Realizacja dodatkowych zajęć sportowych
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, prywatne, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z zajęć
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.4.4	Zajęcia z zakresu profilaktyki i udzielania pierwszej pomocy
Opis działania	Szkolenia z zakresu podstaw udzielania pierwszej pomocy i zdrowego stylu życia
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet Gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba przeszkolonej młodzieży
Termin realizacji	2015-2022

Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 3.5	Działania prośrodowiskowe, w tym redukujące niską emisję
Działanie 3.5.1	Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej
Opis Działania	Przygotowanie wymaganych dokumentów do przeprowadzenia termomodernizacji budynków; wykonanie prac
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba budynków objętych termomodernizacją, osiągnięte oszczędności energii
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.2	Poprawa efektywności energetycznej systemów oświetlenia publicznego
Opis działania	Wymiana/ budowa oświetlenia publicznego w technologii energooszczędnej
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba efektywnych punktów świetlnych
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.3	Budowa i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii
Opis Działania	Budowa i wykorzystanie urządzeń fotowoltaicznych i wiatraków do produkcji energii
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Ilość wyprodukowanej energii
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.4	Wspieranie budowy biogazowni
Opis Działania	Propagowanie wiedzy na temat korzyści z budowy biogazowni wśród rolników Gminy, organizacja szkoleń, pokazów itp.
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba uruchomionych instalacji
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.5	Wykorzystanie nadwyżek z OZE
Opis działania	Podejmowanie współpracy z partnerami prywatnymi i instytucjonalnymi
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wykonanych zadań (umów o współpracy)
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.6	Sprawny i efektywny system gospodarki odpadami realizowany przez Związek Gmin Wierzyca

Opis Działania	Wykonywanie zadań z zakresu gospodarki odpadami wspólnie z gminami członkami Związku
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Ilość zagospodarowanych odpadów
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.7	Promocja postaw ekologicznych
Opis działania	Szkolenia, warsztaty, inicjatywy społeczne, działania medialne
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba podjętych kampanii informacyjnych, ilość zajęć
Termin realizacji	2015-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.8	Realizacja programów obejmujących budowę przydomowych oczyszczalni ścieków
Opis Działania	Przygotowanie koncepcji i wdrażanie programu budowy przydomowych oczyszczalni ścieków
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba zbudowanych oczyszczalni
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 3.5.9	Realizacja programów obejmujących usuwanie azbestu
Opis Działania	Współpraca w realizacji programu usuwania azbestu
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Ilość usuniętego azbestu
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo

Źródło: Analiza Remedis SA, Gmina Bobowo

10.4. PROGRAMY REALIZUJĄCE CEL „WSZECHESTRONNY ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM GOSPODARSTW ROLNYCH I PRODUKCJI EKOLOGICZNEJ”

TABELA 34 WSZECHESTRONNY ROZWÓJ GOSPODARSTW ROLNYCH

CEL STRATEGICZNY 4	Wszechstronny rozwój gospodarstw rolnych
Program operacyjny 4.1	Promocja walorów przyrodniczo-turystycznych
Działanie 4.1.1	Rozwój agroturystyki
Opis Działania	Działania medialne, w tym w mediach elektronicznych, szkolenia
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Ilość informacji wytworzonych/opublikowanych przez pracowników Urzędu Gminy, liczba szkoleń
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 4.2	Wspieranie działań w zakresie kultywowania lokalnych tradycji
Działanie 4.2.1	Wspieranie i dofinansowywanie lokalnych organizacji pozarządowych
Opis Działania	Wspieranie, partnerstwo, poszukiwanie źródeł finansowania, sponsorów
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, środki gminne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba zrealizowanych projektów, podtrzymanie liczby organizacji działających na terenie Gminy
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 4.2.2	Współpraca partnerska z instytucjami i organizacjami zajmującymi się kultywowaniem lokalnych tradycji
Opis Działania	Współpraca z LGD Chata Kociewia, z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i in
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, krajowe, prywatne
Miernik oceny	Liczba podjętych inicjatyw
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 4.3	Poprawa warunków do rozwoju produkcji rolniczej oraz jej przetwórstwa
Działanie 4.3.1	Wspieranie innowacyjnych technologii
Opis Działania	Współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami rolniczymi prowadzenie szkoleń i popularyzacja rozwoju rolnictwa i usług
Potencjalne źródło	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne

finansowania	
Miernik oceny	Liczba nowych przedsiębiorstw, miejsc pracy
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 4.3.2	Tworzenie i rozwój inkubatorów przetwórstwa lokalnego
Opis Działania	Wspieranie, partnerstwo, współpraca z LGD „Chata Kociewia” oraz osobami zainteresowanymi przetwórstwem lokalnym
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba wytworzonych produktów
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 4.3.3	Budowa dróg dojazdowych do pól
Opis Działania	Budowa dróg dojazdowych do pól sukcesywnie w poszczególnych sołectwach
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy
Miernik oceny	Liczba kilometrów nowych dróg
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Program operacyjny 4.4	Rozwój oferty oraz poprawa dostępności instrumentów wsparcia dla rozwoju ekologicznego rolnictwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywnościowych
Działanie 4.4.1	Propagowanie ekologicznych upraw rolnych z możliwością wystawiania płodów rolnych na imprezach okolicznościowych
Opis działania	Promocja sprzedaży produktów rolnych podczas jarmarków, dożynek na terenie gminy, powiatu i poza jego granicami. Współpraca z LGD Chata Kociewia, Starostwem Powiatowym, Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego, Izbą Rolniczą i in.
Potencjalne źródło finansowania	Środki gminne, środki unijne, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba producentów zdrowej żywności, ilość oferowanych produktów
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 4.4.2	Promowanie handlu na targowisku
Opis Działania	Znalezienie i wdrożenie rozwiązań prowadzących do ożywienia handlu zdrową, ekologiczną żywnością
Potencjalne źródło finansowania	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne
Miernik oceny	Liczba osób pojawiających się na targowisku
Termin realizacji	W sposób ciągły
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo
Działanie 4.4.3	Promowanie pszczelarstwa
Opis Działania	Propagowanie rozwoju pszczelarstwa jako źródła dodatkowych przychodów i jednocześnie poprawiającego plonowanie niektórych upraw
Potencjalne źródło	Środki unijne, krajowe, budżet gminy, środki prywatne

finansowania	
Miernik oceny	Liczba producentów miodu
Termin realizacji	2016-2024
Koordynator	Wójt Gminy Bobowo

Źródło: Analiza Remedis SA, Gmina Bobowo

Warto dodać, że wymienione powyżej zadania nie są wartościowane ze względu na skutki dla jak największej części mieszkańców. Takie hierarchizowanie należy zrealizować każdorazowo decydując o przyznaniu środków na realizację w ramach kolejnego budżetu i kolejnego WPF-u. Niemniej w praktyce należy się spodziewać, że podstawowym czynnikiem priorytetyzującym zadania będzie możliwość pozyskania dofinansowania bezzwrotnego. To bowiem pozwoli na swoiste lewarowanie możliwości budżetowych i maksymalizacji wartościowej zrealizowanych na rzecz mieszkańców działań.

11. STRATEGIA GMINY BOBOWO A INNE DOKUMENTY STRATEGICZNE

W niniejszym rozdziale dokonano prezentacji Strategii Rozwoju Gminy Bobowo w latach 2015 – 2024 na tle innych dokumentów strategicznych – przede wszystkim Strategii Rozwoju Kraju 2020 i Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030, Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego oraz Strategii Rozwoju Powiatu Starogardzkiego. Analiza wykazuje zbieżność strategii Gminy z dokumentami strategicznymi wyższego szczebla dotyczącymi Gminy.

11.1. STRATEGIA ROZWOJU KRAJU 2020, DŁUGOOKRESOWA STRATEGII ROZWOJU KRAJU POLSKA 2030

Ze względu na korzystną sytuację w zakresie edukacji, opieki zdrowotnej i społecznej w Strategia Rozwoju Gminy Bobowo nie poświęca tym zagadnieniom zbyt wiele uwagi. Natomiast wykazuje pełną zbieżność z dokumentami o charakterze krajowym, które wskazują konieczność zrównoważonego rozwoju rolnictwa i leśnictwa. Strategia Bobowa rozwija tematykę nowoczesności w produkcji rolnej i rozwojowi przetwórstwa rolnego. Ponadto poświęca wiele uwagi zmianie pojęcia „wiejskości”, w tym w znacznej mierze konieczności uzupełnienia dotychczasowej produkcji rolnej innymi działaniami.

11.2. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Spójność dokumentów strategicznych Gminy wymaga połączenia celów Strategii z dokumentem nadrzędnym jakim jest strategia województwa. Spójność ta realizowana jest na poziomie celów strategicznych obu dokumentów, które przekładają się dalej na konkretne zadania inwestycyjne.

Strategia Rozwoju Gminy Bobowo poprzez wykonanie zaplanowanych programów rozwojowych, realizować będzie 3 z generalnych celów strategicznych rozwoju Województwa Pomorskiego o nazwach:

- Nowoczesna gospodarka,
- Aktywni mieszkańcy,

- Atrakcyjna przestrzeń.

Dokumenty strategiczne województwa pomorskiego mają strukturę trójpoziomową. Nadrzędnym dokumentem jest „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” przyjęta uchwałą 458/XXII/12 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2012 roku. Dla uszczegółowienia strategii podjęto prace nad sześcioma dokumentami pod nazwą „Regionalny Program Strategiczny”, tzn.:

- Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie” przyjęty uchwałą nr 910/272/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 1 sierpnia 2013 r.,
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska „Ekoefektywne Pomorze” przyjęty uchwałą Nr 931/274/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 08 sierpnia 2013 r.,
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia „Zdrowie dla Pomorzan” przyjęty uchwałą nr 930/274/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 8 sierpnia 2013 r.,
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu „Mobilne Pomorze” przyjęty uchwałą nr 951/275/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 13 sierpnia 2013 r.,
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego „Pomorski Port Kreatywności” przyjęty uchwałą nr 967/277/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 22 sierpnia 2013 r.,
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej „Pomorska Podróż” przyjęty uchwałą nr 1080/286/13 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 24 września 2013 r.,

Następnie, na podstawie powyższych dokumentów przyjęto projekt: Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (Projekt CCI 2014PL16M2OP011) przyjęty uchwałą nr 311/339/14 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 27 marca 2014 r.

Projekt ten jest w trakcie procedowania.

W związku z powyższym jedynym dokumentem poziomu wojewódzkiego uwzględnionym przy pracach nad konkretnymi programami dla strategii Bobowa jest projekt Regionalnego

Programu Operacyjnego, bowiem zarówno „Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020” jak i sześć „Regionalnych Programów Strategicznych” służyło wypracowaniu Regionalnego Programu Operacyjnego.

11.3. STRATEGIA ROZWOJU POWIATU STAROGARDZKIEGO

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Starogardzkiego zawiera następujące cele strategiczne w ramach ładu gospodarczego, społecznego i przestrzennego, które bezpośrednio odnoszą się do celów zawartych w Strategii Gminy Bobowo:

- Podniesienie spójności społecznej i poziomu wykształcenia,
- Wykorzystanie i rozwinięcie odrębności kulturowej Kociewia i jego walorów przyrodniczych w celu rozwoju społecznego i gospodarczego,
- Wzrost inwestycji zewnętrznych,
- Pomyślne dostosowanie rolnictwa do wymogów UE i poprawa wsparcia dla MSP.

Strategia Rozwoju Gminy Bobowo odpowiada celom przyjętym przez powiat. Ze względu na specyfikę zadań różnicujących rolę powiatu i gminy niektóre cele powiatu są specyficzne dla jego struktur, bądź nie dotyczą Gminy.

11.4. STRATEGIE ROZWOJU GMIN SĄSIADUJĄCYCH Z GMINĄ BOBOWO

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Gminy Bobowo współgrają z celami zawartymi w Strategii Rozwoju Gminy Wiejskiej Starogard Gdański na lata 2012-2020:

- Przestrzeń,
- Gospodarka,
- Infrastruktura,
- Społeczność,
- Ochrona Środowiska.

Strategia Rozwoju Miasta Skórcz do 2015 roku również zawiera cele, które bezpośrednio odnoszą się do celów, które ma zamiar realizować Gmina Bobowo, są to:

- Rozwój turystyki poprzez promocję i inwestycje,
- Dążenie do połączenia z gminami ościennymi,
- Realizacja inwestycji infrastrukturalnych,
- Tworzenie warunków dla rozwoju MŚP, rzemiosła i ściągania inwestorów.

Ze Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego dla Gminy Pelplin do roku 2020 możemy wywnioskować, że współpraca pomiędzy Gminami może odbywać się na polu realizacji następujących zadań:

- Gospodarka,
- Przestrzeń,
- Społeczność,
- Ochrona Środowiska.

11.5. STRATEGIA ROZWOJU STAROGARDZKIEGO MIESKIEGO OBSZARU FUNKcjONALNEGO

Projekt pn. „Starogardzki Miejski Obszar Funkcjonalny – nowy wymiar partnerstwa na rzecz rozwoju” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2007-2013 realizowany jest w partnerstwie obejmującym następujące jednostki samorządu terytorialnego: Powiat Starogardzki, Gminę Miejską Starogard Gdański, Gminę Starogard Gdański oraz Gminę Bobowo. Prace nad strategią Starogardzkiego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego (strategia SMOF) trwają równolegle do prac nad niniejszą Strategią. Aktualnie strategia SMOF jest w trakcie konsultacji społecznych, natomiast można stwierdzić pełną zbieżność obu strategii w zakresie, w którym się pokrywają. Niektóre cele strategii SMOF wykraczają poza zakres niniejszego dokumentu (szpitalnictwo, szkolnictwo zawodowe), wynika to jednak z ograniczonego zakresu zadań Gminy wobec zintegrowanego zakresu Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego.

I cel rozwojowy SMOF to: „Dobra dostępność i efektywność gospodarcza”. Będzie on realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- Rozwój infrastruktury technicznej zwiększającej atrakcyjność gospodarczą
- Rozwój strefy usług dla przedsiębiorstw oraz promocja gospodarcza
- Sprawna komunikacja i system transportowy

Realizacja tego celu rozwojowego współgra z następującymi celami strategicznymi ze Strategii Gminy Bobowo: „Doskonaleństwo infrastruktury technicznej, transportowej i informatycznej” oraz „Wszechstronny rozwój gospodarstw rolnych”.

II cel rozwojowy SMOF to: „Czyste środowisko i atrakcyjna przestrzeń”. Będzie on realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- Racjonalne i efektywne wykorzystanie potencjału naturalnego i kulturowego na potrzeby turystyki,
- Poprawa efektywności energetycznej,
- Rozwój infrastruktury technicznej,
- Rewitalizacja obszarów zagrożonych.

Realizacja tego celu rozwojowego współgra z następującymi celami strategicznymi ze Strategii Gminy Bobowo: „Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej”, „Doskonaleństwo infrastruktury technicznej, transportowej i informatycznej” oraz „Mądrzy i zdrowi mieszkańcy żyjący w zdrowym środowisku”.

III cel rozwojowy SMOF to: „Aktywne, rozwijające się społeczeństwo”. Będzie on realizowany poprzez następujące cele operacyjne:

- Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy – efektywna edukacja,
- Aktywizacja zawodowa mieszkańców,
- Infrastruktura sportowo-rekreacyjna, aktywizacja społeczeństwa,
- Poprawa poziomu usług medycznych i ratowniczych oraz ich dostępności; profilaktyka.

Realizacja tego celu rozwojowego współgra z następującymi celami strategicznymi ze Strategii Gminy Bobowo: „Rozwój infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej”, oraz „Mądrzy i zdrowi mieszkańcy żyjący w zdrowym środowisku”.

Porównanie celów i działań SMOF oraz celów Strategii Rozwoju Gminy Bobowo pozwala na stwierdzenie rozległych powiązań pomiędzy dwoma dokumentami. Założenia Strategii Rozwoju Gminy Bobowo są w pełni zgodne z deklarowaną misją i wizją Starogardzkiego MOF,

a jednocześnie wykazują wysoką zgodność lub wręcz tożsamość z celami strategicznymi i operacyjnymi SMOF. Na tej podstawie orzeka się o zgodności obydwu dokumentów.

11.6. PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

Jak wspomniano Strategia Rozwoju Gminy Bobowo na lata 2014-2024 ma charakter otwarty. Biorąc pod uwagę trwające procedowanie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW) należy śledzić konkursy pojawiające się po uruchomieniu PROW. PROW zidentyfikował następujące potrzeby obszarów wiejskich:

- Potrzeba 1. Zwiększenie liczby konkurencyjnych gospodarstw rolnych
- Potrzeba 2. Reorientacja małych gospodarstw w kierunku rolniczym lub pozarolniczym
- Potrzeba 3. Zapewnienie trwałości rolnictwa w warunkach zmian klimatu i naturalnych ograniczeń oraz ochrona i poprawa stanu wód gruntowych
- Potrzeba 4. Poprawa zbytu produktów rolnych i wzmocnienie pozycji rolników w łańcuchu żywnościowym
- Potrzeba 5. Poprawa jakości produktów rolnych i żywnościowych
- Potrzeba 6. Odtwarzanie i zachowanie różnorodności biologicznej, w tym na obszarach NATURA 2000 i obszarach o utrudnieniach naturalnych
- Potrzeba 7. Promowanie zrównoważonych metod gospodarowania: rolnictwo zrównoważone i rolnictwo ekologiczne
- Potrzeba 8. Zachowanie zasobów genetycznych roślin uprawnych oraz zwierząt gospodarskich
- Potrzeba 9. Tworzenie możliwości zatrudnienia poza rolnictwem bez zmiany miejsca zamieszkania
- Potrzeba 10. Rozwój infrastruktury technicznej i społecznej na obszarach wiejskich
- Potrzeba 11. Aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich i wykorzystanie potencjałów endogenicznych na rzecz rozwoju lokalnego
- Potrzeba 12. Wzrost innowacyjności, unowocześnienie sektora rolno-spożywczego oraz podniesienie poziomu wiedzy producentów rolnych

Działania opisane w programów operacyjnych niniejszej strategii wyczerpują wszystkie potrzeby opisane w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich, pozwolą więc o przygotowanie wniosków po ogłoszeniu konkursów.

11.7. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO NA LATA 2013- 2016 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2020

Kolejnym elementem wartym rozważenia jest możliwość realizacji zadań z zakresu ochrony przyrody i zrównoważone ekosystemów na obszarze województwa pomorskiego, które są zgodne z Programem Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2013-2016 z perspektywą do roku 2020 oraz Strategią Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku na lata 2013 - 2016. W tym szczegółowo:

- czynna ochrona siedlisk i gatunków,
- tworzenie i utrzymanie korytarzy ekologicznych,
- tworzenie nowych i rewaloryzacja istniejących ogólnodostępnych parków, ogrodów, terenów zieleni,
- kierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach przyrodniczo cennych.

Do realizacji tych zadań można skorzystać z konkursu WFOŚiGW „Praktyczna Edukacja Ekologiczna Absolwentów”, pozwalającego na zatrudnienie Absolwentów szkół wyższych i ich praktyczne przygotowanie do pracy w ochronie środowiska i gospodarce wodnej.

Ponadto inwestorzy indywidualni winni śledzić możliwości wsparcia rozwoju energetyki odnawialnej zarówno w zakresie biogazowni – ze względu na rolniczy charakter Gminy. Gmina Bobowo leży w III strefie wiatrowej. To umożliwia zbadanie konkretnych lokalizacji pod kątem stawiania elektrowni wiatrowych. Co do energetyki solarnej – Gmina Bobowo położona jest w najmniej korzystnej strefie z roczną gęstością promieniowania poniżej 990 kWh/m². Oznacza, że planowanie energetyki solarnej wymaga starannego przygotowania.

12. WDRAŻANIE STRATEGII

12.1. METODY WDRAŻANIA I MONITOROWANIA STRATEGII ROZWOJU GMINY BOBOWO NA LATA 2015-2024

Strategia jest dokumentem planowania długookresowego, który stanowi podstawę do precyzowania rozwojowych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych. Sądzić należy, że aktualizacja Strategii jeden raz w okresie czteroletniej kadencji władz samorządowych winna zapewnić jej wystarczające dostosowanie do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy.

Zaprezentowane opracowanie zawiera zbiór celów strategicznych Gminy. Określenie „cel” określa zarówno pojedyncze działanie, wiele działań bądź wręcz odwołuje się do spójnego opracowania.

12.1.1. FINANSOWANIE DZIAŁAŃ REALIZUJĄCYCH CELE STRATEGII

Strategia ma charakter dokumentu planowania długookresowego. Corocznie uchwalany budżet ma charakter planu bieżącego. Oczywiście pojawia się potrzeba stworzenia dokumentu o charakterze operacyjnym, który pozwalałby na rozsądne kształtowanie wydatków (w tym zadłużenia) związanych z realizacją planowanych przedsięwzięć. Ustawa o finansach publicznych nakazuje samorządom tworzenie realistycznej prognozy finansowej, zwanej wieloletnią prognozą finansową (WPF). Dokument powinien dla każdego roku objętego prognozą zawierać co najmniej:

- dochody bieżące oraz wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego, w tym na obsługę długu, gwarancje i poręczenia,
- dochody majątkowe, w tym dochody ze sprzedaży majątku, oraz wydatki majątkowe budżetu jednostki samorządu terytorialnego,
- wynik budżetu jednostki samorządu terytorialnego,

Powinna także zawierać kwotę wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia. Taki zapis ustawowy powoduje, że nie ma potrzeby tworzenia dodatkowych dokumentów o charakterze operacyjnym, bowiem

w skali krótko i średniookresowej aktualizacje planów rozwojowych Gminy zapewnia przygotowanie i doroczny przegląd budżetów i Wieloletnich Prognoz Finansowych.

12.1.2. SYSTEM MONITOROWANIA I EWALUACJI REALIZACJI STRATEGII

Monitoring i ewaluacja, oprócz dokonania oceny stopnia realizacji działań zapisanych w Strategii polega na wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami wpływającymi na rozwój społeczny i gospodarczy Gminy. Dzięki ogólnemu opisowi nie ma potrzeby ciągłego wprowadzania korekt do strategii (np. wynikających z pozyskania lub nie środków bezzwrotnych, istotnej zmianie w kosztach przedsięwzięcia itp.).

Realizacja zadań odbywać się będzie poprzez uchwalanie i realizację kolejnych budżetów w pozostałych obszarach cele opisane w Strategii winny stać się podstawą projektów realizowanych przez samorząd.

Władze Gminy wypełniając strategię winny podejmować decyzje określające: rodzaj zadań i ich hierarchię, zakres finansowania, okres i kolejność realizacji zadań.

Bezpośrednim wskaźnikiem wykonania strategii będzie stopień realizacji zaplanowanych projektów. Poszczególne działania opisane w strategii posiadają określone mierniki oceny będące podstawą do budowania szczegółowych zasad oceny postępu prac nad programami. Sposób prezentacji osiągnięć w realizacji strategii to decyzja władz Gminy. Monitorowanie i ocena zarówno Strategii polegać winno na porównaniu osiągniętego stanu do założeń opisanych w odpowiednich programach na podstawie analizy sprawozdań rzeczowych i finansowych jednostek organizacyjnych Gminy.

Urząd Gminy jako instytucja wdrażająca Strategię jest odpowiedzialny za:

- zbieranie i udostępnianie danych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji Strategii,
- zapewnienie spójności różnych dokumentów programowych.

W przyjętej hierarchii dokumentów programowych podstawowe informacje pokazujące realizację Strategii zawierają w sobie sprawozdania z wykonania budżetu Gminy.

Strategia rozwoju Gminy Bobowo została opracowana przy założeniu, że jej sporządzenie przyczyni się do planowego zarządzania wymagającego okresowych weryfikacji luki pomiędzy stanem faktycznym i stanem pożądanym w Gminie.

12.2. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY MIĘDZY SEKTOREM PUBLICZNYM, PRYWATNYM I ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Do zadań Gminy należy współpraca i wspieranie wybranych przedsięwzięć organizacji pozarządowych działających na jego terenie. Sposób przygotowania i monitorowania strategii i innych dokumentów związanych z rozwojem gminy gwarantuje włączenie organizacji pozarządowych i sektora prywatnego we współpracę z sektorem publicznym. Dodatkowo należy wspomnieć, że skład Rady Gminy będącej szeroką reprezentacją mieszkańców gminy sprzyja łączeniu różnych środowisk w aktywności na rzecz gminy. Bezpośrednio w zgłaszaniu i przy opracowywaniu zadań biorą czynny udział organizacje pozarządowe oraz społeczeństwo zarówno poprzez włączanie się bezpośrednio jak i poprzez swoich przedstawicieli w Radzie Gminy.

Gmina inicjuje współpracę z instytucjami sektora publicznego i lokalnymi przedsiębiorstwami sektora prywatnego poprzez organizowanie wspólnych spotkań dla przedstawicieli tych jednostek.

12.3. PUBLIC RELATIONS STRATEGII GMINY BOBOWO

Istotną uwagę władze Gminy przykładają do przekazywania społeczności lokalnej rzeczowej i wyczerpującej informacji na temat realizacji Strategii. Public Relations, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Strategii i dokumentów związanych pośród przyszłych beneficjentów (w tym zwłaszcza mieszkańców), jednostek podległych i innych podmiotów odbywa się poprzez trzy formy komunikacji:

- serwisy internetowe - będące szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji o aktualnych działaniach i stanowiące dla opinii publicznej kompleksowe źródło informacji o założeniach i osiągnięciach strategii,
- współpracy z mediami - działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym będą kluczowym elementem przy realizacji Strategii i dokumentów związanych,
- bezpośrednie działania informacyjno-promocyjne Wójta Gminy.

Podstawowym celem działań związanych z Public Relations Strategii jest dotarcie do jak najszerszej grupy odbiorców końcowych działań podejmowanych w ramach Strategii, a więc do mieszkańców Gminy, przedsiębiorców lokalnych, organizacji społecznych. Informowanie społeczności lokalnej o realizacji Strategii Gminy odbywać się będzie w sposób pośredni – medialny, jak i bezpośredni – interaktywny. Pośrednio informacje zamieszczane będą w lokalnej prasie lub na stronie internetowej Gminy, w materiałach i broszurach promocyjnych i informacyjnych.

13. ZAŁĄCZNIKI

1. Dokumenty strategiczne Gminy powiązane ze strategią rozwoju

- Aktualizacja planu gospodarki odpadami dla Gminy wiejskiej Bobowo, z perspektywą na lata 2014 – 2017
- Program rozwoju dróg gminnych w Bobowie 2007 – 2013,
- Plan rozwoju lokalnego Gminy Bobowo,
- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza Gminy Bobowo,
- Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bobowo na lata 2007-2015,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Bobowo,
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia Gminy Bobowo w ciepło i energię elektryczną i paliwa gazowe,
- Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bobowo.

2. Macierz analizy SWOT Gminy Bobowo

Cecha bilansowana	OT	Współpraca z otoczeniem	Kultura	Zagospodarowanie przestrzenne	Gleby (bonitacja)	Turystyka i rekreacja	Rolnictwo, łowiectwo, rybactwo i leśnictwo	suma	Ludność	Miejsca pracy	Sieć komunikacyjna	Komunikacja publiczna	Budownictwo	suma
SW	wartość	1,20	1,20	0,80	0,60	0,60	1,20		0,00	0,40	0,00	0,00	0,00	
Położenie Gminy	0,60	2	1	1	0	2	1	4,20	2	2	2	2	1	5,40
Gleby (bonitacja)	0,60	2	0	2	2	0	2	4,80	1	2	0	0	0	1,80
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo, rybactwo	1,20	2	1	1	2	1	2	10,80	2	2	1	1	0	7,20
								19,80						14,40
Lasy/tereny zielone	0,10	1	1	0	0	1	1	0,40	1	0	1	1	1	0,40
Sieć komunikacyjna	0,00	2	2	1	0	2	1	0,00	2	2	2	2	0	0,00
Komunikacja publiczna	0,00	2	2	0	0	2	1	0,00	2	2	2	2	0	0,00
Budownictwo	0,10	0	0	2	0	1	0	0,30	2	2	0	0	2	0,60
								0,70						1,00

3. Macierz analizy TOWS Gminy Bobowo

Cecha bilansowana	SW	Położenie gminy	Gleby (bonitacja)	Rolnictwo, rybactwo, łowiectwo i rybactwo	suma	Lasy/tereny zielone	Sieć komunikacyjna	Komunikacja publiczna	Budownictwo	suma
OT	wartość	0,60	0,60	1,20		0,10	0,00	0,00	0,00	
Współpraca z otoczeniem	1,20	1	1	2	4,80	1	1	1	1	4,80
Kultura	1,20	1	1	1	3,60	1	1	1	1	4,80
Zagospodarowanie przestrzenne	0,80	2	0	1	2,40	1	1	1	1	3,20
Gleby	0,60	0	2	2	2,40	0	0	0	0	0,00
Turystyka i rekreacja	0,60	2	0	1	1,80	1	2	2	1	3,60
Rolnictwo, rybactwo, łowiectwo i rybactwo	1,20	1	1	2	4,80	1	1	1	1	4,80
suma					19,80					21,20
Ludność	0,00	0	0	2	0,00	0	1	1	1	0,00
Miejsca pracy	0,40	0	0	1	0,40	0	1	1	1	1,20
Sieć komunikacyjna	0,00	1	0	1	0,00	0	1	1	1	0,00
Komunikacja publiczna	0,00	1	0	1	0,00	0	1	1	1	0,00
Budownictwo	0,10	1	0	1	0,20	1	0	0	2	0,30
					0,60					1,50

4. Wykaz zabytków Gminy Bobowo

Nr rejestru zabytków	R	Data wpisania do rejestru zabytków	Nr decyzji	Miejscowość	adres	nr	obiekt	wiek
234	G	1962-09-08	KL.IV/2/37/3766/62	Bobowo	Gdańska	90	Kościół parafialny p.w. św. Wojciecha	XIII
729	G	1975-11-07	Kl.VI/5907/75	Mysinek	Mysinek	47	Dwór	XIX

5. Zespół Remedis SA
 - Krzysztof Nowak – Prezes Zarządu,
 - Krzysztof Mrowicki – Dyrektor,
 - Marcin Wyszogrodzki – Dyrektor ds. Sektora Publicznego,
 - Bartosz Baranowski – Specjalista ds. Sektora Publicznego,
 - Natalia Lis,
 - Ewelina Rydz,
 - Aleksandra Olejniczak.
6. Organizacje zaproszone do współpracy przy przygotowaniu Strategii:
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Bobowie,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Grabowie,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Wysokiej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Jabłówku,
 - Ochotnicza Straż Pożarna w Bobowie i Ochotnicza Straż Pożarna w Wysokiej,
 - Bobowskie Towarzystwo Wędkarskie w Bobowie,
 - Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Bobowo,
 - Gminne Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Bobowie,
 - Parafia Rzymskokatolicka w Bobowie i Parafia Rzymskokatolicka w Grabowie,
 - Orkiestra Dęta przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Bobowie,
 - Członkowie Pomorskiej Izby Rolniczej,
 - Gminny Klub Sportowy Bobowo,
 - Służba Zdrowia – personel Medpharma S.A. filia Bobowo,
 - Sołtysi wsi Wysoka, Jabłówko, Grabowiec, Grabowo, Bobowo, Smoląg.
7. Lista osób zaproszonych imiennie na konsultacje społeczne w dn. 17.12.2014 r.
 - Rada Gminy Bobowo:
 - Radni: Suwalski Marek (Przewodniczący Rady), Jankowski Leszek (W-ce Przewodniczący Rady – sołtys), Behrendt Marian, Borowski Marcin, Cysarczyk Jarosława, Dziedziński Mirosław, Kieruzel Irena (sołtys), Kozyra Bożena, Labuda Zbigniew, Makiła Małgorzata, Piechowski Waldemar, Rajska Marzena, Wieczonkowski Zbigniew (sołtys), Wilczewski Zygmunt, Zielińska Jolanta.
 - Urząd Gminy Bobowo:
 - Pracownicy: Patrzykąt Sylwester (Wójt Gminy), Ratyńska Elżbieta (Z-ca Wójta), Polaszek Renata (Skarbnik), Ossowski Mikołaj (Inspektor), Winckiewicz Antoni (Inspektor), Neumann Jolanta (Podinspektor), Dunajska Sylwia (Młodszy Referent).
 - Sołtysi Gminy:
 - Wieczonkowski Zbigniew, Zellmann Teresa, Netkowski Edmund, Derra Mirosława, Kieruzel Irena, Jankowski Leszek.
 - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bobowie:
 - Talaśka Mirosława (Kierownik).

- Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Bobowie:
 - Makiła Ireneusz (Dyrektor).
- Publiczne Przedszkole w Bobowie:
 - Wolfahrt Iwona (Dyrektor).
- Zespół Szkół Publicznych w Bobowie:
 - Fiałkowska Mariola (Dyrektor).
- Ochotnicza Straż Pożarna:
 - Kuchta Sławomir (Prezes OSP Wysoka),
 - Engler Mariusz (Komendant OSP Bobowo).
- Bobowskie Towarzystwo Wędkarskie:
 - Wleczonkowski Zbigniew (Prezes).
- Koła Gospodyń Wiejskich:
 - Klinowska Anna (Przewodnicząca KGW Jabłówko),
 - Szarmach Gabriela (Przewodnicząca KGW Wysoka),
 - Paszek Krystyna (Przewodnicząca KGW Grabowo),
 - Karczyńska Maria (Przewodnicząca KGW Bobowo).
- Gminny Klub Sportowy Bobowo:
 - Szczodrowska Ewelina (W-ce Prezes).
- Parafie:
 - Ks. Mariusz Szyca (Bobowo),
 - Ks. Piotr Kowalski (Grabowo).
- Orkiestra Dęta:
 - Glich Piotr.
- Pomorska Izba Rolnicza:
 - Rolnicy – delegaci: Berent Piotr, Roskwitalski Rafał.
- Służba Zdrowia:
 - Liwandowska Sylwia (Pielęgniarka Medpharma SA Filia Bobowo).
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bobowie:
 - Bonk Regina (Dyrektor).
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Bobowo:
 - Kurcwald Stanisław (Przewodniczący).
- Gminne Koło Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Bobowie:
 - Engler Klemens (Przewodniczący).
- Przedstawiciele biznesu:
 - Ciesielski Jarosław,
 - Olcen Arkadiusz,
 - Protasiuk Adam,
 - Derlecki Andrzej.

8. Lista obecności uczestników debaty publicznej dotyczącej Strategii w dniu 17 grudnia 2014 r.

LISTA OBECNOŚCI
uczestników debaty publicznej dotyczącej
„Strategii Rozwoju Gminy Bobowo na lata 2015 – 2024”,
w dniu 17 grudnia 2014 r. godz. 15.00 w świetlicy wiejskiej w Bobowie, ul. Gdańskiej 15.

L.P.	IMIĘ I NAZWISKO	PODPIS
1.	Regina Banaś	Regina Banaś
2.	Mariola Fajkowska	Mariola Fajkowska
3.	Henryk Mielęga	Henryk Mielęga
4.	Rafał Ręgorz	Rafał Ręgorz
5.	Zdzisław Wiercinkowski	Zdzisław Wiercinkowski
6.	Jacek Cyganowski	Jacek Cyganowski
7.	Waldemar Pachol	Waldemar Pachol
8.	Ilona Kienzel	Ilona Kienzel
9.	Bożena Łopka	Bożena Łopka
10.	Janina Lelińska	Janina Lelińska
11.	Zygmunt Wiercinkowski	Zygmunt Wiercinkowski
12.	Wacław Gąsienicki	Wacław Gąsienicki
13.	Marek Baniak	Marek Baniak
14.	Jacek Kubiak	Jacek Kubiak
15.	Wacław Kienzel	Wacław Kienzel
16.	Marek Szwed	Marek Szwed
17.	Frank Naiman	Frank Naiman
18.	Wacław Kienzel	Wacław Kienzel
19.	PRZEMYSŁ GŁĘBOKI	PRZEMYSŁ GŁĘBOKI
20.	Renata Jurek	Renata Jurek
21.	Wacław Dzięgiecki	Wacław Dzięgiecki
22.	Edmund Netkowski	Edmund Netkowski
23.	Bogusław Marciniak	Bogusław Marciniak
24.	Wacław Kienzel	Wacław Kienzel
25.	Henrieta Rajda	Henrieta Rajda
26.	Ilona Kienzel	Ilona Kienzel
27.	Solomon Kienzel	Solomon Kienzel

9. Analiza SWOT – szablon

Autor propozycji

Silne i słabe strony dotyczą stanu aktualnego, możliwości i zagrożenia dotyczą przyszłości.

	Silne strony	Słabe strony
	Możliwości	Zagrożenia

10. Cele, programy, działania – szablon

CEL STRATEGICZNY	
Program operacyjny	
Nazwa działania 1	
Opis Działania	
Potencjalne źródło finansowania	
Miernik oceny	
Termin realizacji	
Koordynator	
Nazwa działania 2	
Opis Działania	
Potencjalne źródło finansowania	
Miernik oceny	
Termin realizacji	
Koordynator	

SPIS TABEL I RYSUNKÓW

TABELA 1 SIEĆ OSADNICZA W GMINIE BOBOWO (2013 r.).....	17
TABELA 2 KLASYFIKACJA GEODEZYJNA GRUNTÓW W GMINIE BOBOWO (2013 r.)	19
TABELA 3 LICZBA MIESZKAŃCÓW GMINY BOBOWO W LATACH 2002-2013.....	25
TABELA 4 GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA GMINY BOBOWO NA TLE WOJEWÓDZTWA I POWIATU.....	27
TABELA 5 SALDO MIGRACJI W GMINIE BOBOWO W LATACH 2011-2013	29
TABELA 6 URODZENIA ŻYWE, ZGONY I PRZYROST NATURALNY W GMINIE BOBOWO.....	30
TABELA 7 STOPA BEZROBOCIA W POWIECIE, WOJEWÓDZTWIE I KRAJU W LATACH 2011-2013	34
TABELA 8 PLAN WAŻNIEJSZYCH IMPREZ KULTURALNYCH I SPORTOWYCH W GMINIE BOBOWO	34
TABELA 9 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W LATACH 2011-2013.....	36
TABELA 10 PODMIOTY GOSPODARCZE W GMINIE W POSZCZEGÓLNYCH SEKCJACH POLSKIEJ KLASYFIKACJI DZIAŁALNOŚCI (PKD) W 2012 I 2013 ROKU.....	36
TABELA 11 ZASOBY MIESZKANIOWE GMINY W LATACH 2010-2013	40
TABELA 12 NOWO ODDANE BUDYNKI MIESZKALNE W GMINIE W LATACH 2010-2013	40
TABELA 13 STRUKTURA MIESZKAŃ W GMINIE W LATACH 2010-2013	41
TABELA 14 DODATKI MIESZKANIOWE PRYZNANE PRZEZ GOPS W LATACH 2010-2013	41
TABELA 15 CHARAKTERYSTYKA SIECI WODOCIĄDOCIĄGOWEJ	42
TABELA 16 EDUKACJA W GMINIE BOBOWO	46
TABELA 17 PLACÓWKI KULTURALNE W GMINIE BOBOWO	48
TABELA 18 LICZBA ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ W LATACH 2005-2013.....	48
TABELA 19 WYKAZ GOSPODARSTW DOMOWYCH I OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ	49
TABELA 20 STATYSTYKA PRZESTĘPSTW NA TERENIE POWIATU STAROGARDZKIEGO	51
TABELA 21 DOCHODY BUDŻETU GMINY WG DZIAŁÓW W 2011, 2012 I 2013 ROKU	53
TABELA 22 WYDATKI BUDŻETU GMINY WG DZIAŁÓW W 2011, 2012 I 2013 ROKU.....	54
TABELA 23 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	56
TABELA 24 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA	58
TABELA 25 BILANS STRATEGICZNY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO.....	60
TABELA 26 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.....	64

TABELA 27 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE STANU ŚRODOWISKA.....	66
TABELA 28 BILANS STRATEGICZNY – POTENCJAŁ ROZWOJOWY W OBSZARZE ROZWOJU GOSPODARCZEGO	67
TABELA 29 ANALIZA SWOT GMINY BOBOWO (JAKOŚCIOWY)	71
TABELA 30 ANALIZA SWOT GMINY BOBOWO (ILOŚCIOWY)	74
TABELA 31 ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I SPORTOWEJ	82
TABELA 32 DOSKONALENIE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, TRANSPORTOWEJ I INFORMATYCZNEJ.....	85
TABELA 33 MĄDRZY I ZDROWI MIESZKAŃCY ŻYJĄCY W ZDROWYM ŚRODOWISKU.....	89
TABELA 34 WSZECHSTRONNY ROZWÓJ GOSPODARSTW ROLNYCH.....	94
Rysunek 1 – Gmina Bobowo na mapie kraju	15
Rysunek 2 – Położenie gminy Bobowo (kolor żółty) w województwie pomorskim i powiecie starogardzkim	16
Rysunek 3 – Gmina Bobowo (http://pl.wikipedia.org/)	17
Rysunek 4 – Dwór Myśliwski w Mysinku (źródło kociewiaczy.pl)	20
Rysunek 5 – Kościół św. Wojciecha w Bobowie (źródło: Urząd Gminy Bobowo)	21
Rysunek 6 – Poniatówka w Smołągu (źródło: Urząd Gminy Bobowo)	22
Rysunek 7 – Poniatówka w Smołągu 2 (źródło: Urząd Gminy Bobowo)	22
Rysunek 8 – Kościół Grabowo (źródło: Urząd Gminy Bobowo).....	22
Rysunek 9 – Kościół Wysoka (źródło: Urząd Gminy Bobowo)	22
Rysunek 10 – Dom drewniany w Bobowie (źródło: Urząd Gminy Bobowo)	23
Rysunek 11 – Nieczynny dworzec kolejowy w Bobowie (źródło: Urząd Gminy Bobowo)	23

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1 – Liczba kobiet na 100 mężczyzn w Gminie Bobowo	25
Wykres 2 – Liczba ludności ogółem na przestrzeni lat w Gminie Bobowo	26
Wykres 3 – Liczba ludności ze względu na płeć na przestrzeni lat w Gminie Bobowo	27
Wykres 4 – Ludność na 1 km ²	28
Wykres 5 – Ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym	29
Wykres 6 – Przyrost naturalny w Gminie Bobowo	30
Wykres 7 – Mężczyźni Gminy Bobowo	31
Wykres 8 – Kobiety Gminy Bobowo	31
Wykres 9 – Ludność w poszczególnych grupach wiekowych na przestrzeni lat w Gminie Bobowo.....	32
Wykres 10 – Liczba bezrobotnych w Gminie Bobowo w latach 2010-2013.....	33
Wykres 11 – Liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn w Gminie Bobowo w latach 2010-2013 .	33
Wykres 12 – Podmioty wg rodzajów działalności na przestrzeni lat.....	37
Wykres 13 – Podmioty gospodarcze nowo zarejestrowane	38
Wykres 14 – Współczynnik skolaryzacji w Gminie Bobowo	47
Wykres 15 – Kwoty świadczeń rodzinnych wypłaconych w poszczególnych latach w Gminie Bobowo.....	49
Wykres 16 – Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci.....	50
Wykres 17 – Bilans strategiczny w obszarze rozwoju społeczności lokalnej	58
WYKRES 18 – Bilans strategiczny w obszarze stanu środowiska	60
WYKRES 19 – Bilans strategiczny w obszarze rozwoju gospodarczego.....	63
WYKRES 20 – Bilans strategiczny – potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej.....	65
WYKRES 21 – Bilans strategiczny – potencjał rozwojowy w obszarze rozwoju społeczności lokalnej.....	66
Wykres 22 – Bilans strategiczny – potencjał rozwojowy w zakresie rozwoju gospodarczego ..	68
Wykres 23 – SWOT GMINY BOBOWO	76
Wykres 24 – TOWS GMINY BOBOWO	77
Wykres 25 – SWOT /TOWS GMINY BOBOWO	78